

IDEAS2EVIDENCE
Bygger kunnskap

Rapport 07:2021

Kandidatundersøkelsen 2021

For UiT Norges arktiske universitet

Asle Høgestøl
Olav Bjørnebekk

Kandidatundersøkelsen 2021

UiT Norges arktiske universitet

Ideas2evidence rapport 07/2021

IDEAS2EVIDENCE
Bygger kunnskap

© ideas2evidence 2021
ideas2evidence
Villaveien 5
5007 Bergen
Telefon: 918 17 197
post@ideas2evidence.com
Bergen, juni 2021

ISBN (trykk): 978-82-8441-005-0

ISBN (elektronisk): 978-82-8441-004-3

Forsidebilde: Fotograf er Torbein Kvil Gamst.

Forord

På oppdrag fra UiT Norges arktiske universitet (UiT) har ideas2evidence gjennomført Kandidatundersøkelsen 2021. Dette er den sjette kandidatundersøkelsen til UiT siden 2010, og den andre undersøkelsen som har blitt gjennomført av ideas2evidence.

Som i tidligere utgaver har fokuset for undersøkelsen vært på kandidatenes tilpasning til arbeidsmarkedet, hvordan overgangen fra studie til arbeidsliv har vært, samt kandidatenes vurdering av egen utdanning med hensyn til arbeidslivsrelevans. Undersøkelsen, og denne rapporten, ser også nærmere på hvordan kandidatene vurderer studietiden ved UiT, hvilke egenskaper de opplever at studiene har gitt dem, samt mobiliteten til kandidatene i årene etter uteksaminasjon – spesielt med tanke på geografisk mobilitet.

Fra UiTs side har Ivar Lie ved Seksjon for forskning og utdanningskvalitet hatt hovedansvaret for koordineringen av prosjektet. For første gang har Kandidatundersøkelsen blitt oversatt til nordsamisk, oversettelse og testing av skjemaets samiske språkdrakt har blitt gjort av Davvi girji.

Hos ideas2evidence har Asle Høgestøl ledet prosjektet. Rapporten er utarbeidet av Asle Høgestøl og Olav Bjørnebekk.

Vi ønsker å takke vår oppdragsgiver for godt samarbeid i prosjektperioden og alle kandidatene som generøst gav av sin tid til å svare på undersøkelsen. Vi håper spørreundersøkelsen og medfølgende rapport vil være til nytte for UiT i sitt videre kvalitetsutviklingsarbeid.

Bergen, 21. juni 2021.

Innhold

Forord.....	5
Kapittel 1: Bakgrunn, gjennomføring og hovedfunn.....	9
UiTs Kandidatundersøkelse.....	9
Om UiT – i korte trekk.....	9
Rapportens oppbygning.....	10
Gjennomføring.....	10
Utvalg og svarprosent.....	11
Hovedfunn.....	12
Kandidatenes arbeidslivstilknytning.....	12
Sektor og jobbsøking.....	13
Rekruttering, arbeidssted og kompetansemobilitet.....	13
Arbeidslivskontakt og overgang mellom studie og arbeidsliv.....	14
Vurdering av studiet.....	14
Kapittel 2: Om kandidatene i undersøkelsen.....	15
Kandidatens alder, grad, fakultetstilhørighet og studieomfang.....	15
Studiested og «fleksibilisering».....	17
Avgangsår.....	19
Kapittel 3: Kandidatenes arbeidslivstilknytning.....	21
Arbeidslivstilknytning.....	21
Tilpasning til arbeidslivet.....	21
Sektor og bransjetilknytning.....	32
Funksjoner og oppgaver.....	34
Fra studier til jobb – søknadsprosess og arbeidslivsmobilitet.....	36
Kapittel 4: Videre studier.....	41
Kandidater som er under utdanning.....	41
Studerer ved siden av jobben.....	42
Videre studier etter fullført grad.....	44
Fremtidige studieønsker.....	47
Kapittel 5: Kontakt med arbeidslivet og andre aktiviteter under studiene.....	49
Arbeid ved siden av studiene.....	49
Studierelatert kontakt med arbeidslivet.....	53
Karriere etter studiene.....	57
Kapittel 6: Rekruttering, arbeidssted og kompetansemobilitet.....	59

Kandidatenes hjemsted	59
Nåværende arbeidssted.....	60
Geografisk mobilitet	63
Samisk språk	66
Kapittel 7: Vurderinger av studiene ved UiT, og fremtidig kontakt	67
Kvalifikasjoner og ferdigheter	67
Vurdering av studiet	68
Kontakt med UiT	70
Appendiks.....	71

Kapittel 1:

Bakgrunn, gjennomføring og hovedfunn

I dette kapittelet gjør vi først rede for bakgrunnen for årets kandidatundersøkelse og UiT Norges arktiske universitets historie, herunder fusjoner og organisatoriske endringer over tid. Deretter gjør vi rede for rapportens oppbygning og hvordan undersøkelsen ble gjennomført, inkludert utvalg og svarprosent. Til slutt oppsummeres hovedfunnene i denne rapporten.

UiTs Kandidatundersøkelse

UiT har gjennomført fem kandidatundersøkelser tidligere, med selvstendige rapporter utgitt i 2010, 2012, 2015, 2017 og 2019. Formålet med kandidatundersøkelsen er å kartlegge kandidatenes arbeidssituasjon, overgang fra studie til arbeidsliv samt hvordan de vurderer egen utdanning med hensyn til arbeidslivsrelevans.

Undersøkelsen gir også tilbakemelding til UiT om hvordan utdanningstilbudet matcher arbeidslivets behov, og hvordan læringsutbyttet fra studiene oppleves for nyutdannede kandidater i arbeidslivet. Kandidatundersøkelsen gir også UiT verdifull tilbakemelding om hvordan og i hvilken grad universitetet oppfyller samfunnsoppdraget om å «forsyne hele landsdelen med relevant kompetanse».

Undersøkelsen går ut til kandidatene mellom 1 og 3 år etter avsluttet utdanning. Dette gjør at UiTs kandidatundersøkelser, i likhet med mange andre «lokale» undersøkelser i utdannings-Norge, skiller seg klart fra NIFUs nasjonale undersøkelser – som går ut til kandidater et halvt år etter uteksaminasjon.

Om UiT – i korte trekk

UiT – Norges arktiske universitet (UiT) er verdens nordligste universitet og det sjette største av Norges ti universiteter. UiT er i dag et breddeuniversitet med 7 fakulteter tilknyttet en rekke institutter og sentre og har omkring 3 700 årsverk og nærmere 17 000 registrerte studenter¹. Universitetet ble vedtatt opprettet av Stortinget i 1968 og offisielt åpnet i 1972. Siden den tid har det faglige tilbudet blitt langt bredere, samtidig som UiT i løpet av det siste tiåret har blitt større og mer geografisk spredt gjennom fusjoner med høgskoler i Nord-Norge. UiT har i dag 10 studiesteder i hele landsdelen, fra Mo i Rana i sør til Kirkenes i nordøst, i tillegg til campus på Svalbard. Tromsø er største studiested med om lag 2/3 av studentene, mens de fleste av de øvrige studentene studerer ved ett av de tre andre hovedcampusene, i Alta, Harstad eller Narvik.

I 2009 fusjonerte det daværende klassiske Universitetet i Tromsø (UiTø) med Høgskolen i Tromsø (HiTø) som kom inn med en rekke profesjonsutdanninger, og på den måten utvidet tilbudet ved UiT i Tromsø. Den neste fusjonen skjedde i 2013 med Høgskolen i Finnmark (HiF) med studiesteder i Alta, Hammerfest og Kirkenes. Ved fusjonen med Høgskolen i Finnmark ble Fakultetet for idretts-, reiselivs- og sosialfag (IRS) opprettet i Alta. I 2016 ble UiT fusjonert med Høgskolen i Harstad (HiH) og Høgskolen i Narvik (HiN), som

¹ Se appendiks for en komplett oversikt over fakultet og institutt.

også forble egne studiesteder under UiT-paraplyen. Fakultet for ingeniørvitenskap og teknologi (IVT-fakultetet) ble opprettet som en del av fusjonen med HiN og administreres fra UiT i Narvik, mens Avdeling for vernepleie besto som egen enhet ved UiT i Harstad etter fusjonen. Ved endring i fakultetsstrukturen fra og med 2018 ble IRS-fakultetet og Avdeling for vernepleie lagt under HSL og Helsefak, mens Kunstfak i 2019 ble slått sammen med universitetsmuseet til Norges arktiske universitetsmuseum og akademi for kunsthøgskolen (UMAK).

Rapportens oppbygning

Kapittel 2 gir bakgrunnsinformasjon om kandidatene i undersøkelsen.

Kapittel 3 handler om det som på mange måter er kjernen i denne rapporten – kandidatenes arbeidslivstilknytning. Her undersøker vi i hvilken grad kandidatene er veltilpasset på arbeidsmarkedet og ser nærmere på endringer i arbeidsmarkedstilpasning over tid. Videre ser vi på hvilke sektorer og bransjer kandidatene jobber i, og til slutt ser vi på veien fra studier til jobb, herunder søknadsprosessen og arbeidslivsmobilitet.

I kapittel 4 ser vi nærmere på kandidater som har tatt videre studier etter uteksaminasjon, enten som heltidsstudenter eller som deltidsstudenter som tar ytterligere studier ved siden av jobben.

Kapittel 5 handler om kandidatenes kontakt med arbeidslivet, deriblant arbeid og aktiviteter ved siden av studiet, og i hvilken grad studiet de tok informerte om karrieremuligheter etter studietiden.

Kapittel 6 omhandler geografi og arbeidslivsmobilitet, spesifikt hvor UiT rekrutterer kandidater fra og hvor i landet kandidatene får seg jobb. Til slutt redegjør vi også for hvor mange kandidater som behersker samisk språk.

I det siste kapittelet, kapittel 7, ser vi nærmere på kandidatenes vurderinger av hvilke ferdigheter og kvalifikasjoner de har oppnådd gjennom studiet, samt deres overordnede vurdering av studiet. Til slutt blir kandidatene spurt om fremtidig kontakt med UiT.

Gjennomføring

Rapporten er basert på en spørreundersøkelse til kandidater fra UiT Norges arktiske universitet som fullførte studier ved universitet i løpet av 2018 eller 2019.

Undersøkelsen ble gjennomført elektronisk over internett i tidsrommet 29. januar til 15. mars 2021. Respondenter med registrert bostedsadresse i Norge fikk tilsendt en postal invitasjon om å delta, postlagt 27. januar. Brevet inneholdt en lenke og en unik kode respondenten kunne benytte for å få tilgang til undersøkelsen. Alle respondenter med gyldig epostadresse, som ikke hadde svart eller fullført undersøkelsen, mottok invitasjonen via epost 15. februar. Dette inkluderte respondenter bosatt i utlandet. Den elektroniske invitasjonen og påfølgende påminnelser inneholdt en unik direktelenke til undersøkelsen. Programvaren Confrimit ble brukt for å gjennomføre datainnsamlingen.

De ble totalt sendt ut tre påminnelser i løpet av feltperioden. Den første 22. februar, den andre 1. mars og den tredje 8. mars. Den siste påminnelsen ble sendt via SMS dersom respondenten var registrert med et mobilnummer, hvis ikke ble også denne påminnelsen sendt ut via epost. All kontaktinformasjon ble tilgjengeliggjort av UiT.

Det ble benyttet incentiv for å øke svarprosenten. Alle kandidatene som deltok i undersøkelsen, var med i trekningen av tre reisegavekort til en verdi av 5000 kr hver.

Tabell 1: Kandidatenes valg av språk

	Andel	N
Norsk	91,9 %	2387
Engelsk	7,5 %	194
Nordsamisk	0,6 %	15
Total	100,0 %	2596

Undersøkelsen var tilgjengelig på norsk, engelsk og nordsamisk. Både den postale invitasjonen, invitasjonen på epost og påminnelsene ble utformet på alle tre språk. 91,9 prosent av kandidatene svarte på norsk, mens 7,5 prosent svarte på engelsk. Svært få valgte å besvare undersøkelsen på nordsamisk.

Undersøkelsen var samtykkebasert i tråd med personvernforordningen av 2018 (GDPR). Alle respondentene ble informert om sine rettigheter i forbindelse med datainnsamlingen og om muligheten til å trekke seg uten å oppgi en grunn. Kun 4 kandidater tok et aktivt valg om å ikke gi sitt samtykke til å delta i undersøkelsen. Disse kandidatene ble ikke stilt ytterligere spørsmål.

Utvalg og svarprosent

Bruttoutvalget for undersøkelsen var på 5714 kandidater. Fordi vi oppnådde kontakt med alle respondentene gjennom minst én kanal (brev, epost eller SMS), gjør vi ikke beregninger på teknisk frafall². Tabell 2 viser svarprosent fordelt på undergrupper i utvalget. Bruttoutvalget er de som mottok invitasjon om å delta, og nettoutvalget er de som svarte på undersøkelsen.

Tabell 2: Svarprosent fordelt på undergrupper i utvalget

		Bruttoutvalg		Nettoutvalg	
		Andel	N	N	Svarprosent
Total		100,0 %	5714	2596	45,4 %
Fakultet	Det helsevitenskapelige fakultet	31,9 %	1824	827	45,3 %
	Det juridiske fakultet	4,5 %	258	148	57,4 %
	Fakultet for biovitenskap, fiskeri og økonomi	17,0 %	973	435	44,7 %
	Fakultet for humaniora, samfunnsvitenskap og lærerutdanning	24,8 %	1415	627	44,3 %
	Fakultet for ingeniørvitenskap og teknologi	9,3 %	530	216	40,8 %
	Fakultet for naturvitenskap og teknologi	10,0 %	571	267	46,8 %
	Norges arktiske universitetsmuseum og akademi for kunsthøgskolen	1,2 %	68	33	48,5 %
	<i>Fri bachelorgrad</i>	1,3 %	75	43	57,3 %
		Andel	N	N	Svarprosent
Gradsnivå	Bachelor	58,9 %	3366	1335	39,7 %
	Master	32,4 %	1850	954	51,6 %
	Profesjon	4,5 %	259	151	58,3 %
	Doktorgrad	4,2 %	239	156	65,3 %
		Andel	N	N	Svarprosent
Kjønn	Mann	40,1 %	2291	985	43,0 %
	Kvinne	59,9 %	3423	1611	47,1 %

² Eksempler på teknisk frafall kan være ugyldige epostadresser («bounce»), invitasjonsbrev som kommer i retur, eller ikke-fungerende telefonnummer.

Den totale svarprosenten endte på 45,4. Sammenlignet med Kandidatundersøkelsen av 2019, som oppnådde en svarprosent på 58,6, tilsvarer det en nedgang på 13,2 prosentpoeng. Oppslutningen til undersøkelsen er samtidig på linje med undersøkelsen fra 2017, som oppnådde en svarprosent på 43,6.

Det eksisterer foreløpig lite litteratur som kan si noe om hvorvidt en pågående pandemi, slik vi i skrivende stund opplever, eventuelt påvirker svarvilligheten i denne typen undersøkelser. I en annen kandidatundersøkelse gjennomført av Ideas2evidence i 2020, fant vi en vesentlig nedgang i svarprosenten, sammenlignet med tidligere utgaver av undersøkelsen³. Som vi allerede har påpekt, finner vi ikke at oppslutningen til denne undersøkelsen er spesielt avvikende som sådan og på linje med svarprosenten i tidligere utgaver av kandidatundersøkelsen for UiT.

Av alle de presenterte undergruppene i utvalget finner vi en noe høyere oppslutning blant kandidater med mastergrad og høyere grad, sammenlignet med bachelorgradskandidater. Forskjellene mellom fakulteter er ikke dramatiske, men vi konstaterer at svarprosenten er høyest blant kandidater med bakgrunn fra Det juridiske fakultet. Med hensyn til kjønn ser vi at svarprosenten er noe høyere blant kvinnelige kandidater.

Vi gjør oppmerksom på at kandidatgruppene Norges arktiske universitetsmuseum og akademi for kunstfag og «Fri bachelorgrad» består av relativt få respondenter. Ettersom «Fri bachelorgrad» er en liten og heterogen gruppe, vil vi ikke legge spesielt stor vekt på resultatene fra denne gruppen i våre analyser.

Kandidater som hadde fullført en viss andel av spørreskjemaet, men altså ikke hadde svart på alle spørsmål, ble inkludert i utvalget. Dette gjelder 84 kandidater (3 prosent) i utvalget.

Hovedfunn

Kandidatenes arbeidslivstilknytning

De fleste er veltilpasset på arbeidsmarkedet

Kandidatundersøkelsen 2021 finner at majoriteten av kandidatene uteksaminert fra UiT i 2018-2019 er veltilpasset på arbeidsmarkedet. 85 prosent av kandidatene kan defineres som veltilpasset, mens 15 prosent er mistilpasset. Vi definerer en kandidat som *mistilpasset* dersom kandidaten enten 1) *ikke* har jobb, 2) jobber ufrivillig deltid, 3) eller *ikke* har relevant arbeid.

Kun 8 prosent av de med jobb har en lite eller svært lite relevant jobb (88 prosent har relevant jobb), 3,4 prosent er arbeidsledige, 0,3 prosent er for tiden permittert, og 5,9 prosent jobber ufrivillig deltid. I alt svarer 81 prosent at de er i jobb (fast ansatt, midlertidig, stipendiat, selvstendig næringsdrivende etc.), sammenlignet med 79 prosent i 2019, mens andelen var 77 prosent i 2017, 84 prosent i 2015 og 86 prosent i 2012. Utvalget til undersøkelsene i 2015 og 2012 hadde imidlertid en lavere andel bachelorkandidater, og dermed færre kandidater som tar videre studier, noe som påvirker andelen som er i jobb. Litt flere er veltilpasset på arbeidsmarkedet i 2021, sammenlignet med 2019. Den observerte nedgangen i antallet mistilpassede som startet i 2019, fortsetter, og andelen i år er nær 2015-nivået (14,5 prosent).

³ Høgestøl, Asle, Olav Bjørnebekk og Lisa Knatterud Wold: Kandidatundersøkelsen 2020 – Fra studier til jobb på Vestlandet». Ideas2evidencerapport 01:2021.

Koronapandemien har gjort det mer krevende for enkelte grupper

En fjerdedel av de permitterte eller arbeidsledige oppgir at de har blitt arbeidsledige som en konsekvens av pandemien. En tredjedel svarte at de ikke ble arbeidsledige som følge av pandemien, men at den har gjort det vanskeligere å få jobb. I alt oppgir dermed seks av ti arbeidsledige eller permitterte kandidater at pandemien direkte eller indirekte har hatt påvirkning for deres arbeidssituasjon. Sett under ett svarer 78 prosent av kandidatene fra Fakultet for naturvitenskap og teknologi og Fakultet for ingeniørvitenskap og teknologi at pandemien har hatt negative følger for deres arbeidssituasjon. Kandidater ved Det helsevitenskapelige fakultet er i mindre grad blitt arbeidsledig som en følge av pandemien.

Den samlede andelen arbeidsledige og permitterte er likevel ikke særlig høy og er på nivå med tidligere undersøkelser. Kandidatene fra UiT fortsetter å ha en solid posisjon på arbeidsmarkedet, til tross for den pågående koronapandemien.

Sektor og jobbsøking

En overvekt av kandidatene arbeider i offentlig sektor, totalt 65 prosent, mot 33 prosent i privat sektor. Sammenlignet med 2019 er det en beskeden økning på 2 prosentpoeng som jobber innenfor offentlig sektor. Økningen skjer innenfor statlig sektor og drives i stor grad av kvinner, som i noe større grad får jobb i statlig sektor til fordel for kommunal sektor. Det er klart flere kvinner enn menn som arbeider i offentlig sektor, det gjelder 73 prosent av kvinnene sammenlignet med 53 prosent av mennene. 21 prosent arbeider innenfor helsetjenester, og ytterligere 5 prosent arbeider med pleie og omsorgstjenester. 11 prosent av kandidatene jobber innenfor forskning og høyere utdanning. Majoriteten, 68 prosent, er ordinært ansatt uten særskilt lederansvar.

80 prosent er i jobb innen tre måneder etter avsluttet utdanning. 11 prosent brukte mellom 4 og 12 måneder på å få seg jobb, mens for 4 prosent tok det lengre tid enn ett år. Det er stor variasjon på hvor mange jobbsøknader kandidatene måtte sende før de fikk sin første jobb. Over halvparten av kandidatene sendte 1-4 søknader før de fikk jobb. 5 prosent fikk jobb uten å sende en eneste søknad.

De tre viktigste kjennetegnene til en jobb, etter kandidatenes syn, er at det er «stor mulighet for læring og utvikling» (47 prosent), at jobben er «stabil og trygg» (43 prosent), og at man kan «gjøre noe nyttig for andre mennesker/samfunnet» (34 prosent). Vi finner at menn og kvinner til dels vektlegger ulike faktorer som viktig eller mindre viktig. Mannlige kandidater vektlegger i større grad *høy inntekt og gode karrieremuligheter*, mens kvinner vektlegger *å gjøre noe nyttig for andre mennesker/samfunnet og mulighet for å kombinere jobb og familie*.

Rekruttering, arbeidssted og kompetansemobilitet

Om lag 63 prosent av kandidatene bodde i Nord-Norge før studier, mens rundt 68 prosent bor og arbeider i Nord-Norge etter studier. Totalt sett har det dermed vært en nettotilflytning til Nord-Norge på ca. 5 prosentpoeng. Av de tre (tidligere) fylkene⁴ i Nord-Norge er det imidlertid kun Troms som opplever en nettogevinst i form av høyt utdannet arbeidskraft, med +13,1 prosentpoeng. Nordland og Finnmark opplever nettotap på henholdsvis -6,6 og -1,8 prosentpoeng. Østlandsregionen (Oslo, Viken, Telemark og Vestfold) opplever en nettogevinst på 3,1 prosentpoeng. Vi finner at den generelle tendensen når det gjelder geografisk mobilitet i de nord-norske fylkene står ved lag, sammenlignet med tilsvarende tall fra 2019. Når vi bryter mobiliteten i de nordligste fylkene ned på regionalt nivå, ser vi tydelig at mange

⁴ Vi omtaler her Finnmark som en separat regional enhet.

kandidater får arbeidssted i Tromsøområdet etter avsluttet utdanning, med en nettogevinst på 16,9 prosentpoeng. Resten av regionene i nord opplever nettotap av ferdigutdannede fra UiT.

De aller fleste av kandidatene som er opprinnelig hjemmehørende i Nordland, Troms eller Finnmark, får seg arbeid i Nord-Norge etter avsluttet utdanning, til sammen 83,9 prosent.

De aller fleste kandidatene, 88 prosent, har fått jobb der de ønsket. Rundt 55 prosent av kandidatene som ønsker å arbeide *et annet sted*, kommer fra Nordland, Troms eller Finnmark, og flertallet blant de som kommer fra Nordland eller Troms, ønsker å returnere til sitt eget hjemfylke/region. Kandidatene som kommer fra Finnmark, er noe mer delt og er like tilbøyelig til å arbeide i Troms som i Finnmark. Den vanligste grunnen til at man ikke får jobb der man ønsker seg, er for få relevante ledige stillinger for den enkeltes utdanningsbakgrunn.

I alt oppgir 8 prosent av kandidatene å ha en eller annen form for forståelse av samisk språk. Kun 2 prosent behersker samisk både muntlig og skriftlig. Flertallet av de som behersker samisk språk, har tatt arbeid i Troms, tett etterfulgt av Finnmark.

Arbeidslivskontakt og overgang mellom studie og arbeidsliv

De fleste kandidatene, 81 prosent, arbeidet ved siden av studiene. De aller fleste av dem jobbet deltid eller uten avtalefestet stillingsandel. Flertallet av disse kandidatene, 60 prosent, oppgir at de hadde en studierelevant jobb. Arbeid på heltid er mye mer vanlig blant kandidater som *studerte på deltid*. 62 prosent av de som studerte på deltid og jobbet ved siden av, arbeidet heltid, mot kun 7 prosent blant de som *studerte på fulltid*.

En høy andel av kandidatene, 72 prosent, hadde en form for *studierelatert kontakt med arbeidslivet* i løpet av studietiden sin. 44 prosent hadde obligatoriske praksis under studiene, mens 18 prosent hadde oppgavesamarbeid med en ekstern virksomhet. 28 prosent av kandidatene hadde ingen direkte studierelatert kontakt med arbeidslivet (her ser vi bort i fra ordinært arbeid ved siden av studiene). I alt mente 42 prosent av kandidatene at den studierelaterte kontakten med arbeidslivet i *stor* eller *svært stor grad* bidro til at de fikk jobb.

De fleste kandidatene opplevde ikke at karriererelaterte tema som studiets arbeidslivsrelevans og arbeidsmuligheter, ble vektlagt i studiene. I alt svarer 33 prosent av kandidatene at det i *stor* eller *svært stor grad* ble vektlagt, mens 38 svarer at dette i *liten* eller *svært liten grad* ble vektlagt under studiene.

De aller fleste oppgir at studiene har gitt dem evner til å tilegne seg ny kunnskap, arbeide selvstendig, analytiske og metodiske ferdigheter og til å formulere seg skriftlig, mm. En noe mindre andel oppgir at studiet har gitt dem evner til å samarbeide, effektiv tidsbruk og knytte kontakter og bygge relasjoner.

Vurdering av studiet

De aller fleste kandidatene er fornøyd med utdanningen de har tatt ved UiT. I alt svarer 85 prosent at de er fornøyd, og 33 prosent svarer at de er *svært fornøyd* med utdanningen de har tatt. De som har relevant jobb, er mer fornøyd sammenlignet med de som ikke har relevant jobb.

Sammenlignet med tidligere undersøkelser er kandidatene omtrent like fornøyd som tidligere år. I 2019 var totalt 84 prosent fornøyd med utdanningen ved UiT, mot 82 prosent i 2017, 83 prosent i 2015 og 84 prosent i 2012.

Kapittel 2: Om kandidatene i undersøkelsen

Dette kapittelet gir en sammenfattet beskrivelse av kandidatenes bakgrunn, deriblant alder, kjønn, fakultetstilhørighet, gradsnivå og avgangssår.

Kandidatens alder, grad, fakultetstilhørighet og studieomfang

Over halvparten av kandidatene er født mellom 1991 og 1996. Kandidater født i 1994 utgjør den største alderskategorien med 11 prosent. Median-kandidaten er født i 1991 og er altså 30 år i 2021. Den eldste kandidaten i utvalget er født i 1947, mens den yngste er født i 1997.

På landsbasis er det gjennomgående flere kvinner enn menn som tar høyere utdanning. Denne kjønnsbalansen reflekteres også i utvalget vårt, hvor 62 prosent av kandidatene er kvinner og 38 prosent er menn.

Figur 1: Kandidatenes avlagte grad (N=2596)

Over halvparten av kandidatene, 51 prosent, har avlagt en bachelorgrad⁵. 37 prosent har avlagt en mastergrad⁶. Til sammen 12 prosent har tatt et profesjonsstudium eller en doktorgrad.

Tabell 3: Kandidatenes fakultetstilhørighet (N=2596)

	Andel	Menn	Kvinner	N
Det helsevitenskapelige fakultet (Helsefak)	32 %	25 %	75 %	827
Det juridiske fakultet (Jurfak)	6 %	37 %	63 %	148
Fakultet for biovitenskap, fiskeri og økonomi (BFE)	17 %	43 %	57 %	435
Fakultet for humaniora, samfunnsvitenskap og lærerutdanning (HSL)	24 %	26 %	74 %	627
Fakultet for ingeniørvitenskap og teknologi (IVT)	8 %	80 %	20 %	216
Fakultet for naturvitenskap og teknologi (NT)	10 %	65 %	35 %	267
Norges arktiske universitetsmuseum og akademi for kunsthøgskolen (UMAK)	1 %	30 %	70 %	33
Fri bachelorgrad	2 %	37 %	63 %	43

Tabellen over viser hvor kandidatene har tatt sin utdanning. Merk at prosenteringen for menn og kvinner kalkuleres radvis, innenfor fakultet. Det største fakultetet i vårt utvalg er Det helsevitenskapelige fakultet,

⁵ To kandidater har tatt studieprogrammet Grunnskolelærerutdanning for 1.-7. trinn som et fireårig studium. Disse er innlemmet under «bachelorgrad» i denne rapporten.

⁶ Det er flere forskjellige varianter av mastergrader: Integrerte 5-årige (37 prosent av masterkandidatene), 2-årige (49 prosent), eller 1,5-årige erfaringsbaserte mastergrader som er påbygging på en bachelorgrad (10 prosent). 1 prosent av masterkandidatene har tatt en 1-1,5-årig grad basert på en unntaksbestemmelse i *Forskrift om krav til mastergrad*. 2 prosent har tatt «Videreutdanning høyere grad» som primært er jordmorutdanning, mens de resterende har videreutdanning i operasjonssykepleie/intensivsykepleie.

med 32 prosent av kandidatene. Det minste fakultetet i utvalget er Norges arktiske universitetsmuseum og akademi for kunsthøgskolen, hvor 1 prosent av kandidatene har fullført sin grad.

Kvinneandelen er høyest ved Det helsevitenskapelige fakultet og Fakultet for humaniora, samfunnsvitenskap og lærerutdanning, mens andelen menn er høyest ved Fakultet for ingeniørvitenskap og teknologi og Fakultet for naturvitenskap og teknologi.

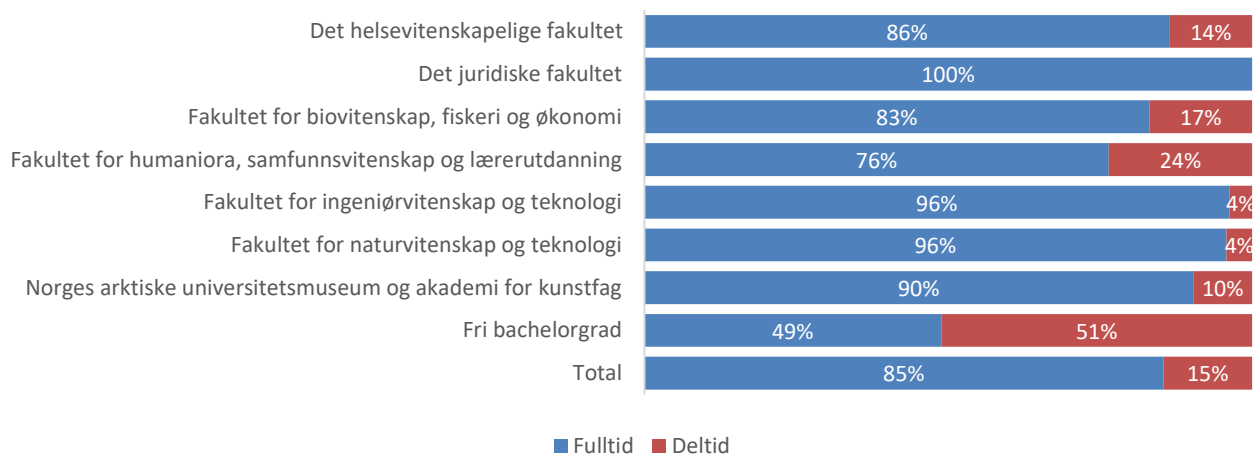
Den nest minste undergruppen i vårt utvalg er de som har tatt en «Fri bachelorgrad». Disse tilhører altså ikke et bestemt fakultet, men har satt sammen en tverrfaglig bachelorgrad basert på enkeltemner som universitet tilbyr.

Tabell 4: Kandidatenes gradsnivå fordelt på fakultetstilhørighet (N=2596)

	Bachelor	Master	Profesjon	Doktorgrad	N
Det helsevitenskapelige fakultet	55 %	18 %	18 %	9 %	827
Det juridiske fakultet	0 %	97 %	0 %	3 %	148
Fakultet for biovitenskap, fiskeri og økonomi	52 %	43 %	0 %	5 %	435
Fakultet for humaniora, samfunnsvitenskap og lærerutdanning	51 %	45 %	0 %	4 %	627
Fakultet for ingeniørvitenskap og teknologi	73 %	27 %	0 %	0 %	216
Fakultet for naturvitenskap og teknologi	45 %	44 %	0 %	11 %	267
Norges arktiske universitetsmuseum og akademi for kunsthøgskolen	42 %	58 %	0 %	0 %	33
Fri bachelorgrad	100 %	0 %	0 %	0 %	43

Tabell 4 viser gradsnivået innenfor hvert enkelt fakultet, og vi ser at det er vesentlige forskjeller mellom fakultetene. Fakultet for ingeniørvitenskap og teknologi har den høyeste andelen av bachelorkandidater med 73 prosent. Masterandelen er desidert høyest ved Det juridiske fakultet, hvor 97 prosent har tatt mastergrad, og de resterende kandidatene har tatt en doktorgrad⁷. Gradsnivået er mest variert ved Det helsevitenskapelige fakultet hvor 18 prosent av kandidatene har tatt den seksårige graden profesjonsstudium, som enten er innenfor medisin eller psykologi. Både dette og andre fakultet har for øvrig mange andre profesjonsutdanninger som utdanner til spesifikke yrker, både på bachelor- og masternivå.

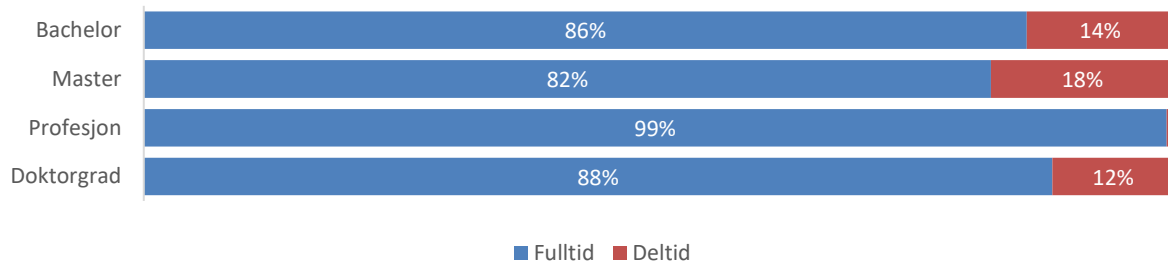
Figur 2: Var ditt siste studieprogram på fulltid eller deltid? Fordelt på fakultet (N=2564)

⁷ Noen utdanningsinstitusjoner tilbyr bachelorgrad i rettsvitenskap. UiT har ikke et slikt tilbud.

De aller fleste kandidatene, 85 prosent, gjennomførte studieprogrammet ved UiT på fulltid, men vi ser av figur 2 at det er en del variasjon mellom de ulike fakultetene. Andelen som tok graden sin på deltid er høyest ved Fakultet for humaniora, samfunnsvitenskap og lærerutdanning, hvor en fjerdedel gjennomførte graden som et deltidsstudium. Til sammenligning var det ingen ved Det juridiske fakultet som fullførte studiet sitt på deltid. Halvparten av kandidatene som tok en fritt sammensatt bachelorgrad, gjorde dette på deltid.

Figur 3: Var ditt siste studieprogram på fulltid eller deltid? Fordelt på grad (N=2564)

Forskjellene er mindre på gradsnivå, med unntak av profesjon, hvor tilnærmet alle kandidatene gjennomførte på fulltid. Som vi tidligere har sett, tilhører samtlige i sistnevnte gruppe Det helsevitenskapelige fakultet.

Stuedsted og «fleksibilisering»

UiT har en relativt desentralisert campusstruktur sammenlignet med mange andre av landets universiteter. Disse strekker seg fra Mo i Rana i sør til Kirkenes i nordøst, foruten studietilbud på Svalbard. I tillegg kommer nettbaserte studieprogram, men disse har likevel en forankring ved et av UiTs mange campus. Fleksible og desentraliserte utdanningsmuligheter har i senere tid blitt et fremhevet satsningsområde for å kunne dekke kompetansebehovene i distriktene⁸.

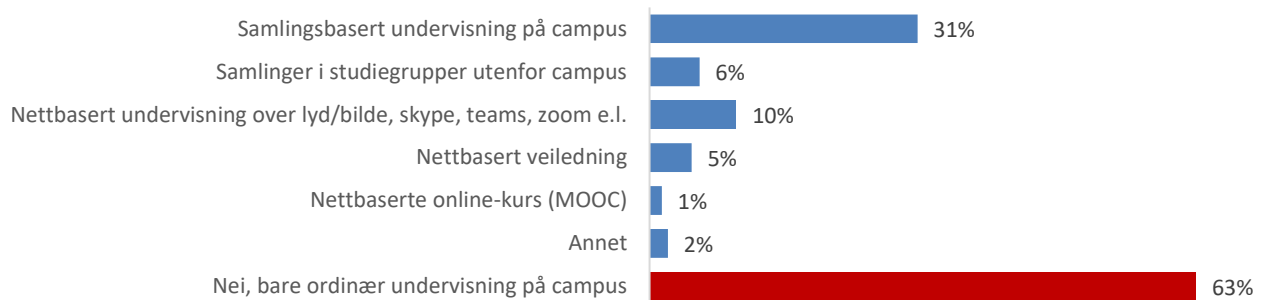
Tabell 5: På hvilket studiested foregikk hoveddelen av ditt siste studieprogram? (N=2567)

	Andel	N
Tromsø	73 %	1865
Harstad	8 %	202
Narvik	8 %	197
Alta	6 %	153
Hammerfest	2 %	48
Bardufoss	1 %	24
Bodø	1 %	17
Mo i Rana	1 %	13
Annet studiested	2 %	48

73 prosent av kandidatene har tatt hoveddelen av sitt studieprogram ved UiT sin campus i Tromsø. Til sammen har 16 prosent hovedsakelig studert ved campus i Harstad eller Narvik, og 6 prosent i Alta. 5 prosent av kandidatene oppgir et annet studiested enn disse.

⁸ NTB (2019). *Ønsker flere desentraliserte og rullerende studieplasser*. Universitetsavisa. Lenke: <https://www.universitetsavisa.no/politikk/onsker-flere-desentraliserte-og-rullerende-studieplasser/117394> [lastet ned 15.06.2021]

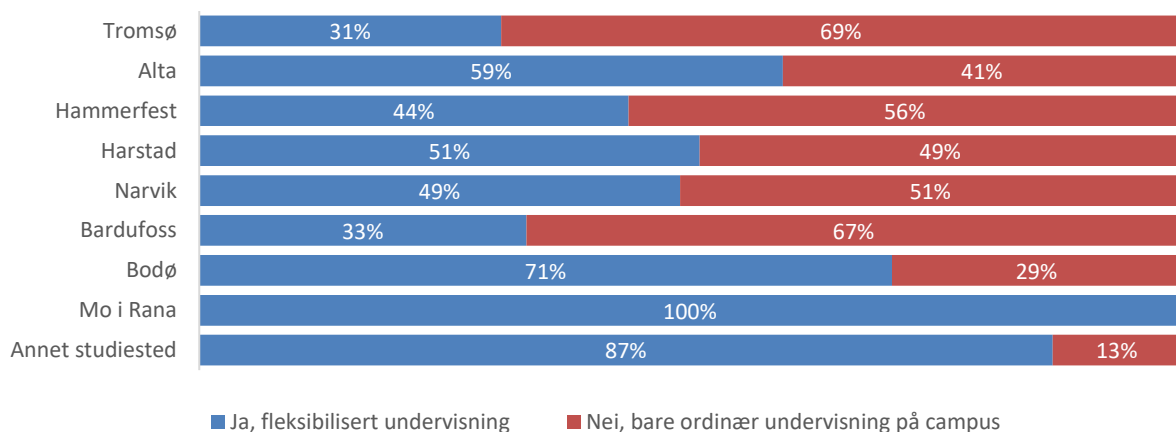
Figur 4: Var ditt siste studieprogram *fleksibilisert* i form av samlinger, nettbasert undervisning og/eller veiledning? (N=2566)

Kandidatene ble spurt om de har fulgt en form for «fleksibilisert» undervisning i sitt studieprogram. Dette inkluderer alle typer undervisning som har et annen format enn ordinær undervisning. Det inkluderer, men er ikke begrenset til, bruk av digitale verktøy og læringsressurser. Fleksibilisering kan også innebære et utdanningsløp hvor undervisningen periodevis er intensivert og således tilrettelagt for pendling og arbeid ved siden av studier.

De fleste kandidatene, 63 prosent, oppgir at de bare har hatt ordinær undervisning på campus. 31 prosent har hatt samlingsbasert undervisning på campus. Totalt 16 prosent har fulgt en form for nettbasert undervisning, der 10 prosent har hatt undervisning med lyd-/bilde-overføring via Skype, Teams, Zoom og lignende. Det er ingen reell endring i andelen som har tatt et fleksibilisert studieprogram sammenlignet med 2019-undersøkelsen.

Figur 5: Var ditt siste studieprogram *fleksibilisert* i form av samlinger, nettbasert undervisning og/eller veiledning? Fordelt på campus⁹

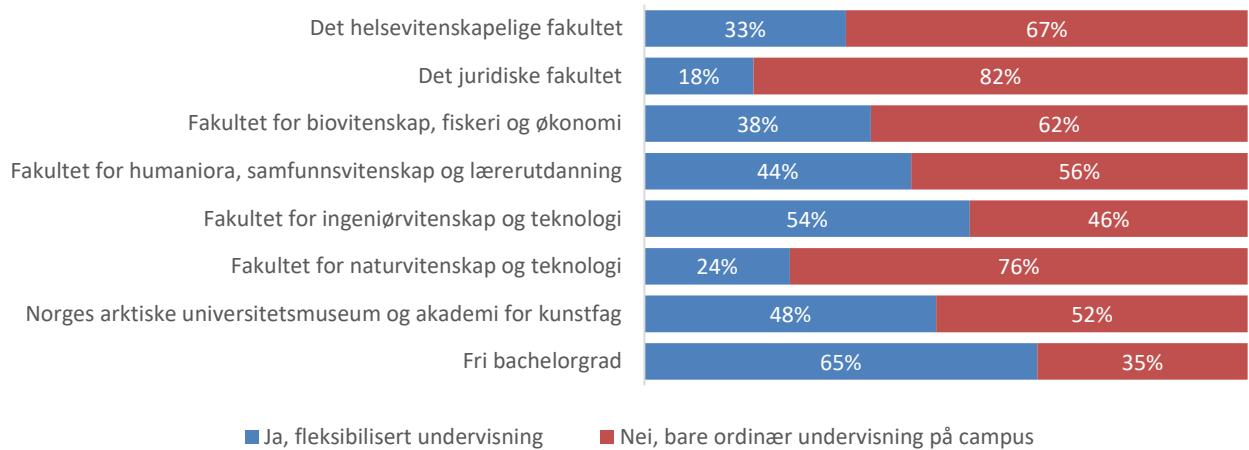

Når vi ser alle formene for fleksibilisering under ett, ser vi at det er visse forskjeller mellom de ulike campusene. Den desidert største campusen, Tromsø, har den laveste graden av fleksibilisert undervisning, med 31 prosent. Andelen som har hatt et fleksibilisert studieprogram, er gjennomgående høyere ved de øvrige campusene. På grunn av lange avstander og en desentralisert struktur var det tradisjon for å tilby

⁹ Campus med færre enn 30 kandidater inkluderes inn under «Annet studiested».

fleksibilisert undervisning ved de forhenværende høyskolene, som nå er en del av UiT. Dette er i stor grad blitt videreført innenfor den nåværende organisasjonsstrukturen.

Figur 6: Var ditt siste studieprogram *fleksibilisert* i form av samlinger, nettbasert undervisning og/eller veiledning? Fordelt på fakultet

Når vi sammenligner på tvers av fakultet, ser vi at Det juridiske fakultet har den laveste graden av fleksibilisering, mens Fakultet for ingeniørvitenskap og teknologi har den høyeste. Det er interessant å merke seg at graden av fleksibilisering er vesentlig lavere ved det andre «realist-fakultetet», Fakultetet for naturvitenskap og teknologi. Dette henger sammen med IVT-fakultetets røtter tilbake til ingeniørutdanningen ved Høgskolen i Narvik (HiN) som hadde en lang tradisjon for å tilby fleksibiliserte undervisningsformer.

Avgangså

Kandidatene i vårt utvalg har fullført graden sin i løpet av 2018 eller 2019, tilnærmet likt fordelt på de to årene. Svært mange uteksamineres i juni hvert år, og 68 prosent av kandidatene ble uteksaminert i enten juni 2018 eller juni 2019. Typisk sett vil dette være kandidater som fullfører graden sin på normert tid¹⁰. Rundt 9 prosent fullførte i desember måned, enten 2018 eller 2019¹¹.

Regnet fra tidspunktet kandidatene mottok undersøkelsen, er det i snitt 26 måneder siden kandidaten avla graden, men altså for de fleste drøyt 1,5 eller 2,5 år siden.

¹⁰ Det vil naturligvis være unntak hvor studiet avsluttes før eller etter juni, men likevel på «normert tid». Studiet kan også fullføres i juni, men samtidig være forsinket og således gjennomført utenom normert tid.

¹¹ Sykepleie og vernepleie deltid er treårige utdanninger fordelt over fire år, og disse starter i januar og avsluttes i desember fire år etter. Ph.d.-kandidater og kandidater med fri bachelorgrad uteksamineres både høst og vår, om lag like mange hvert semester.

Kapittel 3:

Kandidatenes arbeidslivstilknytning

I dette kapittelet tar vi for oss kandidatenes arbeidslivstilknytning. Vi ser blant annet på kandidatenes arbeidslivsstatus, grad av tilpasning til arbeidsmarkedet og sektor- og bransjetilhørighet. Vi ser også på veien fra studier til jobb – hvor lang tid kandidatene brukte for å få jobb, og hvor mange søknader de måtte sende før de fikk sin første jobb. Overordnet sett finner vi at majoriteten av kandidatene ved UiT er veltilpassede på arbeidsmarkedet.

Arbeidslivstilknytning

Tilpasning til arbeidslivet

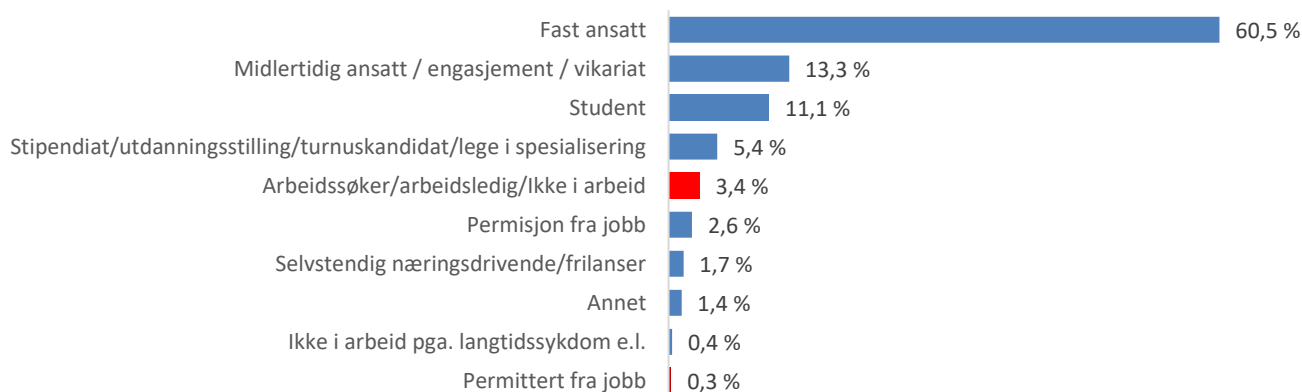
Tilpasning til arbeidslivet er et begrep som sier noe om kandidatenes overordnede situasjon og tilknytning til arbeidsmarkedet. Begrepet tar utgangspunkt i en idealsituasjon der arbeidstakeren har en jobb å gå til, arbeider fulltid dersom det er det vedkommende ønsker og utfører et arbeid som oppleves relevant i forhold til egen utdanningsbakgrunn. Dersom en av disse faktorene ikke er oppfylt, anses kandidatene å være «mistilpasset».

Disse tre faktorene inngår i et hierarki der

- 1) det aller viktigste er å ha en jobb (ikke være arbeidsledig),
- 2) arbeidet er på heltid (med mindre vedkommende ønsker noe annet), og at
- 3) arbeidet er relevant, slik at både kandidaten og samfunnet får utbytte av utdannelsen kandidaten har tatt.

I dette delkapittelet gjennomgår vi de ulike faktorene som regnes inn under tilpasningsbegrepet. Avslutningsvis ser vi på andelen som er mistilpasset på arbeidsmarkedet og viser hvordan dette har endret seg over tid.

Figur 7: Hva er din hovedbeskjeftigelse? (N=2594)

For de fleste er fast ansettelse den ideelle ansettelsesformen. 60,5 prosent av kandidatene oppgir at de er fast ansatt. 5,4 prosent har en type tidsavgrenset stilling som stipendiat, utdanningsstilling, turnuskandidat eller videreutdanning som lege, mens 13,3 prosent har en annen form for midlertidig ansettelse. 11,1 prosent har tatt videre studier etter fullført grad og er for tiden studenter. Kun 3,4 prosent svarer at de er «arbeidssøker/arbeidsledig/ikke i arbeid». Omtrent ingen, 0,3 prosent, oppgir at de er permittert, et nytt svaralternativ i årets kandidatundersøkelse.

I alt svarer 81 prosent at de er i jobb (fast ansatt, midlertidig, stipendiat, selvstendig næringsdrivende etc.), sammenlignet med 79 prosent i 2019, 77 prosent i 2017¹², 84 prosent i 2015 og 86 prosent i 2012. Utviklingen for kandidatene er dermed stabil siden forrige undersøkelse. Også i år ser vi en liten økning i andelen fast ansatte og nedgang i andelen midlertidig ansatte, men konstaterer en marginal økning i andelen arbeidsledige og permitterte (til sammen 3,7 prosent mot 3,2 prosent i 2019).

Av de kandidatene som svarte «annet», svarer mange at de har en form for kombinasjon av studier og jobb. En del av disse kandidatene beskriver også nokså spesielle kombinasjoner av jobb og andre beskjeftigelser, som for eksempel «Student + permittert fra jobb + midlertidig ansatt» eller «50% fast, 50% midlertidig stilling». Andre svarer blant annet at de er hjemmeværende med barn eller pensjonister.

Tabell 6: Hva er din hovedbeskjeftigelse? Fordelt på grad

	Bachelor	Master	Profesjon	Doktorgrad
Fast ansatt	60 %	66 %	36 %	56 %
Midlertidig ansatt / engasjement / vikariat	11 %	13 %	26 %	24 %
Stipendiat/utdanningsstilling/turnuskandidat/lege i spesialisering	1 %	7 %	28 %	13 %
Selvstendig næringsdrivende/frilanser	1 %	2 %	2 %	1 %
Permisjon fra jobb (fødselspermisjon, foreldrepermisjon, omsorgspermisjon o.l.)	2 %	3 %	6 %	1 %
Student	20 %	2 %	0 %	0 %
Arbeidssøker/arbeidsledig/ikke i arbeid	3 %	4 %	0 %	2 %
Ikke i arbeid pga. langtidssykdom e.l.	1 %	0 %	0 %	0 %
Annet	2 %	1 %	1 %	3 %
Permittert fra jobb (arbeidsgiver har permittert deg)	0 %	1 %	0 %	0 %
N	1335	954	151	156

Tabell 6 viser kandidatenes hovedbeskjeftigelse brutt ned på gradsnivå. Vi ser at det først og fremst er de med bachelorgrad som for tiden er studenter. Graden av arbeidsledighet er faktisk høyest blant masterkandidatene (4,3 prosent, samt 0,5 prosent permittert), litt høyere enn for de som har tatt bachelorgrad (3,4 prosent, samt 0,2 prosent permittert). Andelen med fast ansettelse er derimot høyest for de med mastergrad (66 prosent), og lavest blant kandidater som har tatt et profesjonsstudium. I sistnevnte grupper er imidlertid hele 28 prosent engasjert i en stipendiatstilling, undervisningsstilling, turnuskandidat eller er lege i spesialisering.

Det er ikke vesentlige forskjeller i arbeidsmarkedssituasjonen for kandidatene, ut ifra gradsnivå, sammenlignet med forrige undersøkelse.

¹² I tidligere utgaver av denne undersøkelsen har ikke kandidater «i permisjon fra jobb» regnet med som kandidater med arbeid. For å kunne sammenligne har vi gjort tilsvarende også her. Om vi legger til de som har permisjon fra jobb, er andelen 83 prosent i 2019, mot 81 prosent i 2019.

Tabell 7: Hva er din hovedbeskjeftigelse? Fordelt på fakultet

	Helsefak	Jurfak	BFE-fak	HSL-fak	IVT-fak	NT-fak	UMAK	Fri bachelor
Fast ansatt	58 %	72 %	59 %	61 %	74 %	55 %	30 %	72 %
Midlertidig ansatt / engasjement / vikariat	16 %	12 %	11 %	14 %	5 %	16 %	15 %	2 %
Stipendiat/utdanningsstilling/turnuskandidat/lege i spesialisering	9 %	4 %	4 %	2 %	3 %	8 %	0 %	0 %
Selvstendig næringsdrivende/frilanser	2 %	1 %	1 %	1 %	0 %	1 %	18 %	7 %
Permisjon fra jobb	4 %	5 %	2 %	2 %	1 %	2 %	0 %	0 %
Student	8 %	3 %	16 %	13 %	11 %	12 %	15 %	14 %
Arbeidssøker/arbeidsledig/Ikke i arbeid	1 %	3 %	4 %	5 %	4 %	5 %	6 %	2 %
Ikke i arbeid pga. langtidssykdømt e.l.	0 %	0 %	1 %	0 %	0 %	0 %	3 %	0 %
Annet	1 %	0 %	1 %	2 %	1 %	1 %	12 %	2 %
Permittert fra jobb (arbeidsgiver har permittert deg)	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
N	827	148	435	627	216	267	33	43

Andelen med fast ansettelse er høyest for kandidater med bakgrunn fra Fakultet for ingeniørvitenskap og teknologi (74 prosent), tett fulgt av Det juridiske fakultet (72 prosent). Den er lavest ved Norges arktiske universitetsmuseum og akademi for kunsthøgskolen (UMAK), med 30 prosent. UMAK-kandidater har en nokså særegen profil på arbeidsmarkedet ved at hele 18 prosent er selvstendig næringsdrivende, og ytterligere 12 prosent oppgir «annet» som hovedbeskjeftigelse.

Blant fakultetene er arbeidsledigheten størst hos kandidater med bakgrunn fra UMAK (6 prosent) og lavest hos Det helsevitenskapelige fakultet (1 prosent). Andelen arbeidsledige ved Det juridiske fakultet er rundt 3 prosent. For de øvrige fakulteter er andelen mellom 4 og 5 prosent. Det er imidlertid betydelig variasjon innad i flere av fakultetene¹³.

Innenfor Fakultet for naturvitenskap og teknologi er andelen arbeidsledige høyest ved Institutt for teknologi og sikkerhet med 8 prosent. Ved det andre «teknologiske» fakultet, Fakultet for ingeniørvitenskap og teknologi, er andelen arbeidsledige høyest ved Institutt for elektroteknologi med 13 prosent, men dette omfatter forholdsvis få kandidater.

Innenfor Fakultet for biovitenskap, fiskeri og økonomi er andelen arbeidsledige høyest ved Institutt for arktisk og marin biologi med 13 prosent.

Koronapandemien har skapt utfordringer for mange bransjer, ikke minst for reiseliv og turisme. Innenfor Fakultet for humaniora, samfunnsvitenskap og lærerutdanninger finner vi også at andelen arbeidsledige er høyest ved Institutt for reiseliv og nordlige studier med 15 prosent, men dette omfatter forholdsvis få kandidater. Også 11 prosent av kandidatene tilhørende Institutt for språk og kultur er arbeidsledige.

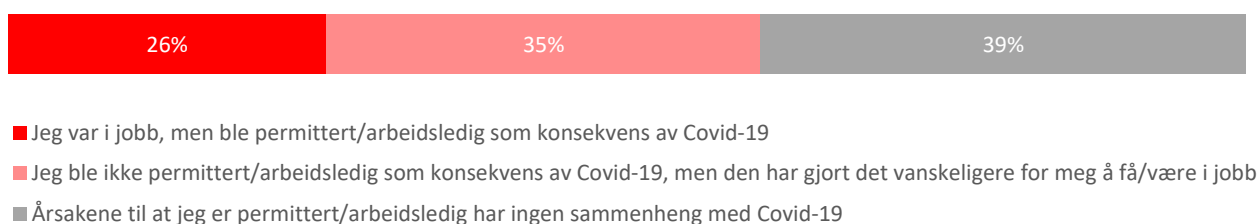
Innenfor Det helsevitenskapelige fakultet er andelen arbeidsledige høyest ved Institutt for medisinsk biologi med 6 prosent og ytterligere 2 prosent er permittert. Generelt sett er få arbeidsledige ved dette fakultet.

Som vi tidligere har nevnt, har den totale andelen med fast ansettelse økt noe sammenlignet med forrige undersøkelse (2019). Økningen er størst for kandidater med bakgrunn fra Fakultet for ingeniørvitenskap og teknologi og Fakultet for humaniora (7 prosentpoeng), samfunnsvitenskap og lærerutdanning (6

¹³ Vi ser her bort i fra enkeltinstitutt med svært få kandidater.

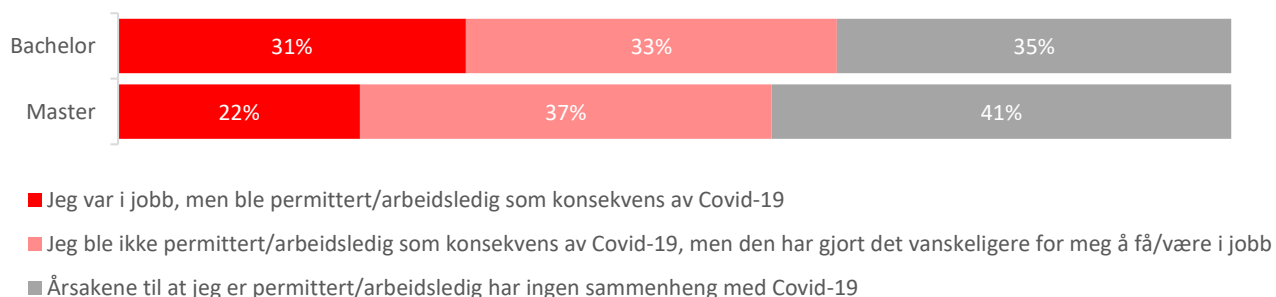
prosentpoeng)¹⁴. For kandidater med bakgrunn fra Det juridiske fakultet finner vi imidlertid en nedgang på 10 prosentpoeng. Til gjengjeld har andelen engasjert i stipendiat-/utdanningsstillinger og midlertidig arbeid økt med til sammen 5 prosentpoeng, og arbeidsledigheten har økt med 2 prosentpoeng, riktignok fra et svært lavt nivå i 2019. Den største nedgangen i andelen arbeidsledige finner vi ved Fakultet for ingeniørvitenskap og teknologi (7 mot 4 prosent).

Figur 8: Pandemi og arbeidsledighet - Hvilken av beskrivelsene under passer best på din situasjon? (N=97)

Kandidatene som svarte at de for tiden var arbeidsledige eller permitterte, ble spurt om arbeidsledigheten hadde sammenheng med koronapandemien. En fjerdedel, 26 prosent, svarte at de var blitt arbeidsledige som en konsekvens av pandemien. En tredjedel svarte at de ikke ble arbeidsledige som følge av pandemien, men at den har gjort det vanskeligere å få jobb. I alt har dermed seks av ti arbeidsledige eller permitterte kandidater svart at pandemien direkte eller indirekte har hatt påvirkning på deres arbeidssituasjon. 39 prosent mente at årsakene til at de er arbeidsledige, ikke har noen sammenheng med pandemien.

Figur 9: Pandemi og arbeidsledighet - Hvilken av beskrivelsene under passer best på din situasjon? Fordelt på gradsnivå

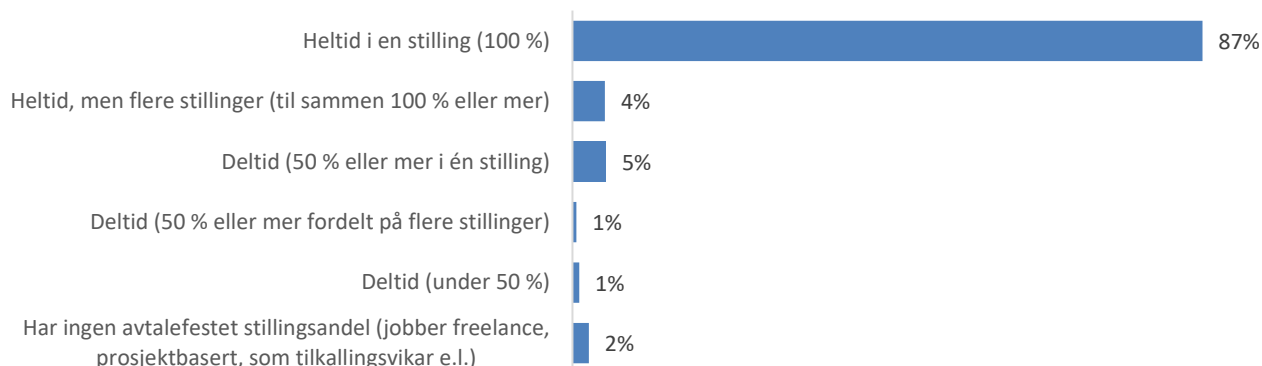
Når vi bryter spørsmålet ned på gradsnivå, finner vi at bachelorkandidater i noe større grad oppgir at de ble arbeidsledig eller permittert som en konsekvens av pandemien.

Vi finner også en del variasjon når spørsmålet brytes ned på fakultetsnivå, og noen grupper ser ut til å være hardere rammet av pandemien enn andre. I alt svarer 78 prosent av kandidatene med bakgrunn fra Fakultet for naturvitenskap og teknologi og Fakultet for ingeniørvitenskap og teknologi at pandemien har hatt negative følger for deres arbeidssituasjon. Til sammenligning svarer under halvparten av kandidatene

¹⁴ Vi konstaterer også en økning i andelen kandidater med fast ansettelse ved Norges arktiske universitetsmuseum og akademi for kunsthøgskolen sammenlignet med det forhenværende kunsthøgskolefakultet, men dette omfatter et lite antall kandidater.

med bakgrunn fra Det helsevitenskaplige fakultet det samme. Vi understreker til slutt at dette er snakk om et forholdsvis lavt antall kandidater.

Figur 10: Hvor stor avtalefestet stillingsandel har du i din nåværende stilling? (N=2160)

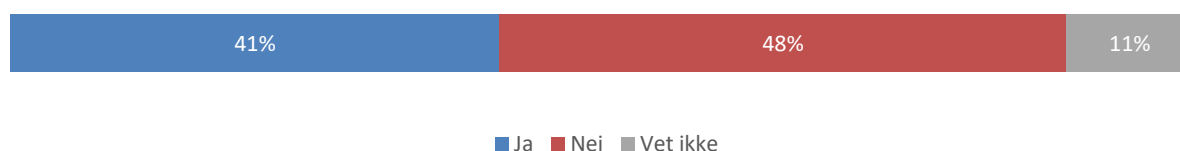
Kandidatene som oppga at de var i arbeid, ble spurt om hvor stor stillingsandel de har i nåværende stilling. 87 prosent oppga at de har en stillingsandel på 100 prosent i én stilling, mens ytterligere 4 prosent har flere stillinger som til sammen utgjør en stillingsandel på 100 prosent. 91 prosent av kandidatene jobber dermed heltid, mens de resterende 9 prosentene jobber deltid eller uten en avtalefestet stillingsandel.

Sett opp mot gradsnivå er andelen som arbeider heltid i én eller flere stillinger, lavest for bachelorkandidater (88 prosent) og høyest for kandidater som har tatt et profesjonsstudium (98 prosent). Doktorgradskandidater er mer tilbøyelig til å ha flere stillinger som til sammen utgjør en heltidsstilling eller mer.

Sett opp mot fakultet skiller spesielt UMAK-kandidatene seg ut ved at over halvparten jobber deltid eller uten avtalefestet stillingsandel. Andelen som jobber deltid, er ellers høyest ved Helsefak og HSL-fakultetet.

Ved Helsefak er det spesielt Idrettshøgskolen og Institutt for helse- og omsorgsfag som skiller seg ut med høye deltidsandeler, henholdsvis 22 og 18 prosent. For BFE-fak sin del finner vi den høyeste deltidsandelen ved Institutt for arktisk og marin biologi, med 19 prosent. Det er også en del variasjon innenfor HSL-fak, hvor Institutt for reiseliv og nordlige studier og Institutt for språk og kultur utpeker seg med høyere deltidsandeler, henholdsvis 23 og 18 prosent.

Figur 11: Ønsker du en høyere stillingsandel? (N=278)

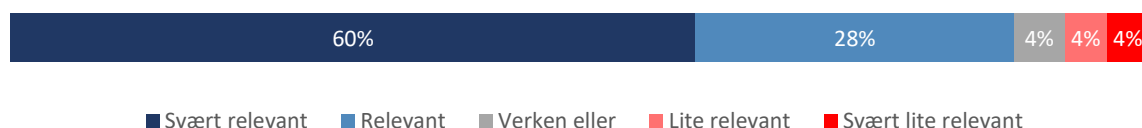

For mange er en deltidsstilling et steg på veien mot det endelige målet om en heltidsstilling. Kandidatene som arbeider deltid, ble derfor spurt om de kunne ønske seg en høyere stillingsandel. 41 prosent svarer at dette er noe de ønsker, en situasjon som gjerne omtales som «ufrivillig deltid». 48 prosent svarer at de *ikke* ønsker en høyere stillingsandel, mens 11 prosent er usikre eller har ikke gjort seg opp en mening.

På landsbasis er det flest kvinner som arbeider deltid, og andelen er størst innen helse og sosial¹⁵. Denne tendensen reflekteres også i våre tall. 70 prosent av kandidatene som jobber deltid, er kvinner. Vi har tidligere vist at 62 prosent av kandidatene i utvalget er kvinner. De er med andre ord klart overrepresentert blant de deltidsarbeidende. Det er likevel små forskjeller mellom deltidsarbeidende kvinner og menn når det gjelder ønske om en høyere stillingsandel. Rundt 37 prosent av de som jobber ufrivillig deltid, arbeider innenfor helse-, pleie og omsorgstjenester eller sosiale tjenester som barnevern og miljøarbeid. 18 prosent arbeider innenfor utdanningssektoren (høyere utdanning/forskning, grunnskole, vgs).

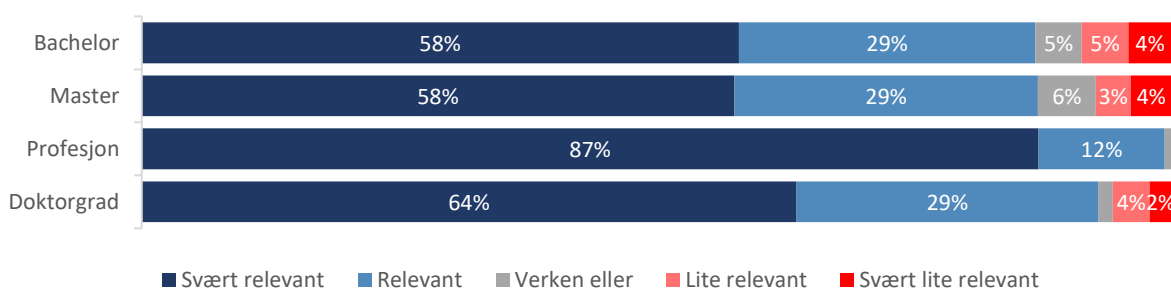
Kandidatene med arbeid ble bedt om å vurdere hvor relevant deres nåværende jobbsituasjon er i forhold til den utdanningen de har gjennomført. Det er viktig å understreke at «relevant arbeid» ikke er et begrep som lar seg måle objektivt. Hvorvidt arbeidet oppleves som relevant eller ikke, må vurderes subjektivt av den enkelte, og samme type arbeid og arbeidsoppgave kan oppfattes å ha ulik grad av relevans for to forskjellige personer, også for personer med samme utdanningsbakgrunn. Dette i motsetning til de objektive begrepene *arbeidsledighet* og *ufrivillig deltid*.

Figur 12: Hvor relevant er utdanningen du har tatt ved UiT for din nåværende jobb? (N=2094)

På spørsmål om utdanningen de har tatt ved UiT, er relevant for sin nåværende jobb svarer de aller fleste, til sammen 88 prosent, at jobben deres enten er *relevant* eller *svært relevant*. Kun 8 prosent oppgir at jobben er *lite* eller *svært lite relevant* i forhold til utdanningen.

Figur 13: Hvor relevant er utdanningen du har tatt ved UiT for din nåværende jobb? Fordelt på gradsnivå

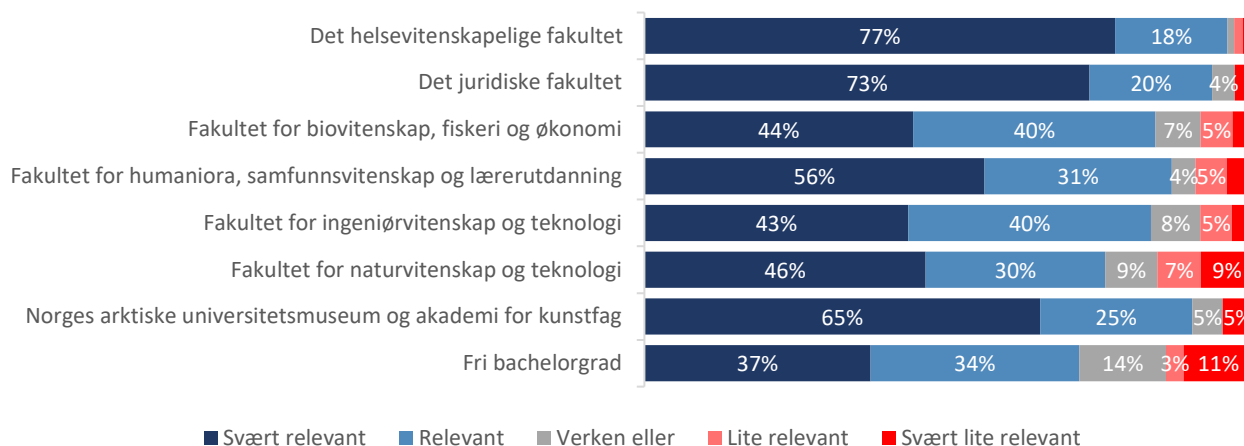
I figur 13 bryter vi spørsmålet om jobbrelevans ned på gradsnivå. Det generelle bildet er at det er en sammenheng mellom gradsnivået og andelen som har relevant jobb.

Tilnærmet alle som har tatt et profesjonsstudium, oppgir å ha en relevant jobb, mens andelen er noe lavere for doktorgradskandidater, totalt 93 prosent. Andelen er marginalt lavere for kandidater med bachelor- og mastergrad, hvor til sammen 87 prosent i hver av gruppene oppgir å ha relevant arbeid. Alt annet likt, vil man i utgangspunktet stå enda sterkere på arbeidsmarkedet med en mastergrad, sammenlignet med en bachelorgrad. Denne tendensen kommer ikke tydelig fram her. Mye av forklaringen ligger i at enkelte

¹⁵ Seehuus, Sara, and Liza Reisel. "Betydningen av sosial bakgrunn for kjønnsdeling i høyere utdanning." Tidsskrift for samfunnsforskning 58, no. 03 (2017): 284-310.

«yrkesrettede» bachelorgrader, som for eksempel sykepleierutdanningen, drar kraftig opp andelen som har relevant arbeid. Dette blir noe mer tydelig når jobbrelevans brytes ned på fakultetsnivå i neste figur.

Figur 14: Hvor relevant er utdanningen du har tatt ved UIT for din nåværende jobb? Fordelt på fakultet

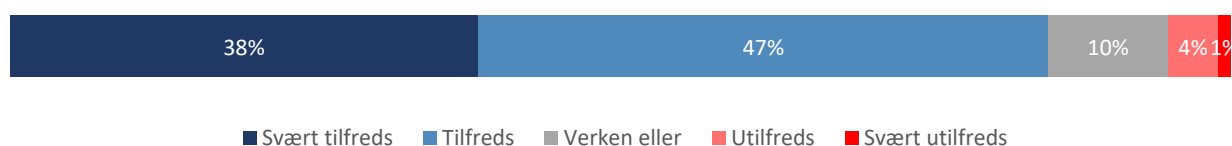
Hele 95 prosent av kandidatene med bakgrunn fra det Det helsevitenskapelige fakultet oppgir å ha relevant arbeid. Helsefak preges av *både* en høy andel kandidater som har tatt doktorgrad og profesjonsstudium – som «lett» får seg relevant arbeid – og flere yrkesrettede bachelorutdanninger, blant annet innen helse- og omsorgsfag, hvor så godt som alle har relevant jobb. Også kandidater ved Det juridiske fakultet opplever i overveldende grad utdanningen som relevant for jobben de har.

Det er verdt å merke seg at det er noen forskjeller i *hvor* relevant kandidatene opplever jobben sin. Eksempelvis ser vi at den samlede andelen som opplever utdanningen som relevant, ikke er veldig forskjellig mellom Jurfak og BFE-fakultetet (95 mot 84 prosent), men kandidatene ved Jurfak er likevel langt mer bestemte i sin svargivning. 73 prosent av Jurfak-kandidatene opplever utdanningen som *svært relevant*, mot 44 prosent ved BFE.

Også mange kandidater fra HSL-fakultetet oppgir at de har relevant arbeid, til sammen 87 prosent. Andelen blir dratt betydelig opp av kandidater som enten har gått lærer- eller barnehagelærerutdanning eller tatt en grad innen barnevern og sosialt arbeid, hvor tilnærmet alle kandidatene har relevant arbeid. Andelen er noe lavere for kandidater fra de andre instituttene ved HSL. Et eksempel er kandidater fra Institutt for språk og kultur hvor 63 prosent oppgir at de har relevant arbeid.

På fakultetsnivå er andelen som har relevant arbeid, lavest ved Fakultet for naturvitenskap og teknologi, med 76 prosent. Her er andelen med relevant arbeid høyest ved Institutt for informatikk (86 prosent) og lavest ved Institutt for fysikk og teknologi (68 prosent) og Institutt for geovitenskap (65 prosent).

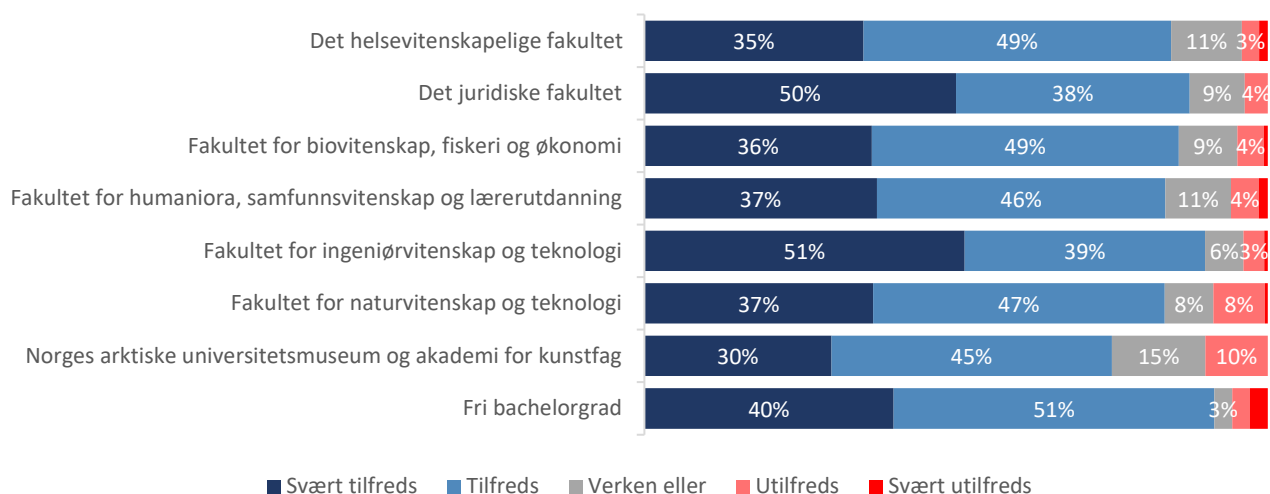
Figur 15: Hvor tilfreds er du med din nåværende jobb? (N=2133)

Kandidatene ble også spurt om i hvilken grad de er tilfredse med sin nåværende jobb. De aller fleste oppgir å være tilfreds, hvor til sammen 85 prosent svarer at de er tilfredse eller svært tilfredse med jobben. Kun 5 prosent er utilfreds eller svært utilfreds.

Kandidatens gradsnivå ser ut til å ha relativt liten betydning for hvordan de vurderer tilfredsheten med sin nåværende jobb. 83 prosent av kandidatene med bachelorgrad sier seg tilfreds, mot 86 prosent for mastergrad og 88 prosent for profesjon og doktorgrad.

Figur 16: Hvor tilfreds er du med din nåværende jobb? Fordelt på fakultet

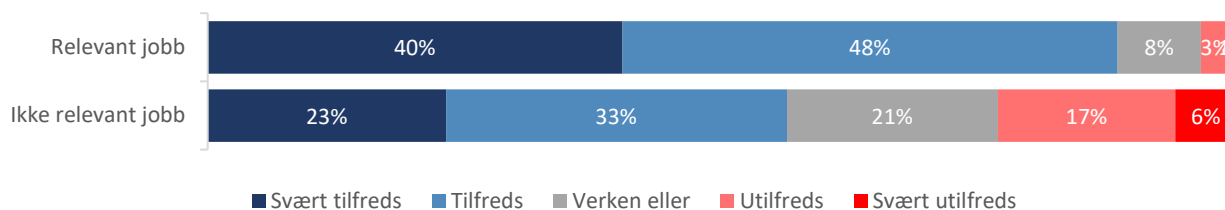

I figuren over er spørsmålet om tilfredshet med nåværende jobb brutt ned på fakultetsnivå. Graden av tilfredshet mellom fakultetene er høyest blant kandidatene med bakgrunn fra Fakultet for ingeniørvitenskap og teknologi, samt Det juridiske fakultet, og lavest ved det minste fakultetet i vårt utvalg, Norges arktiske universitetsmuseum og akademi for kunsthøgskolen. Den høyeste samlede vurderingen av tilfredshet kommer fra kandidater som har satt sammen en egen bachelorgrad, hvor totalt 91 prosent er tilfreds. Dette er en vesentlig økning siden forrige undersøkelse, da kun 75 prosent i samme kandidatgruppe oppga at de var tilfredse med nåværende jobb, men vi understreker igjen at dette er en liten gruppe kandidater med stor variasjon i fagsammensetning.

Også når det gjelder tilfredshet med nåværende jobb, finner vi forskjeller i vurderingene innad i fakultetene. Som vi har nevnt tidligere, er HSL-fak svært sammensatt med hensyn til faglig spennvidde. Ved HSL er det kandidater som har gått lærerutdanningen, som gir høyest vurdering (87 prosent), mens tilfredsheten er lavest ved Institutt for språk og kultur (67 prosent).

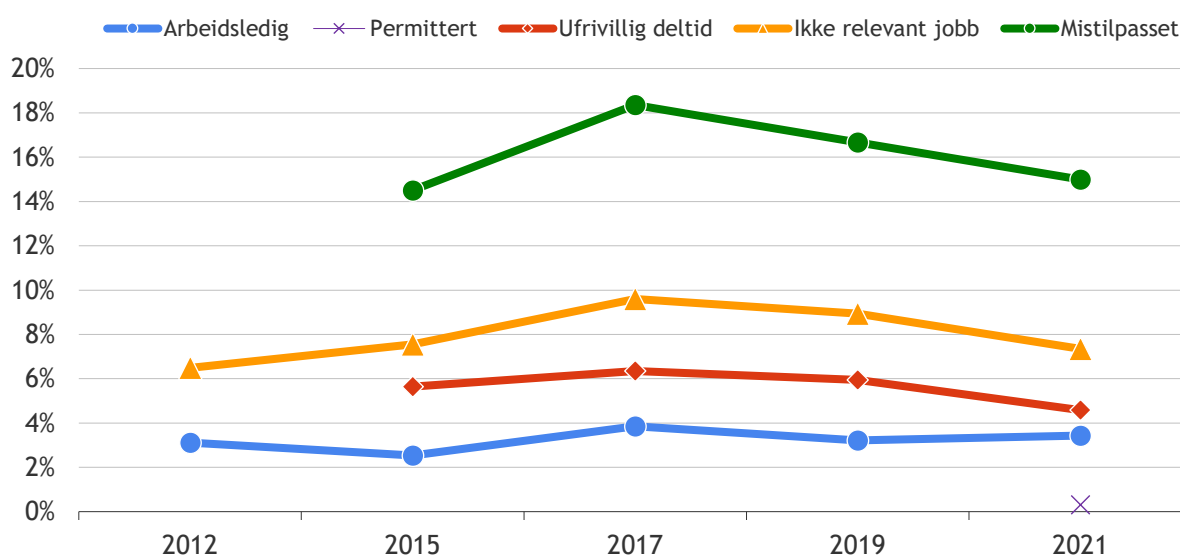
Alt i alt er de fakultetsvise forskjellene mellom kandidater relativt beskjedne – de aller fleste er tilfreds med jobben de har.

Figur 17: Hvor tilfreds er du med din nåværende jobb? Fordelt på jobbrelevans (N=1992)¹⁶

Tilfredshet med egen jobb er naturligvis ikke bare avhengig av fagretning og studieprogram, men henger også sammen med hvorvidt jobben man har, er relevant for det man har studert eller ikke. Dette blir tydelig i figuren over hvor vi bryter graden av tilfredshet ned på jobbens opplevde relevans. Vi ser tydelig at de med relevant jobb er mer tilfreds, totalt 88 prosent, mot 56 prosent for de med ikke-relevant jobb. Dette betyr likevel at over halvparten av kandidatene med ikke-relevant jobb er tilfreds med jobben de har, til tross for at den kanskje ikke er relevant for den utdanningen de har tatt.

Figur 18: Tilpasning på arbeidsmarkedet. Tidsserie 2012-2021¹⁷

I figur 18 vises tilpasningsgrad over tid basert på data fra årets undersøkelse og tidligere Kandidatundersøkelser¹⁸. Figuren består av fem tidsserier: arbeidsledighet, permittert¹⁹, andelen som arbeider ufrivillig deltid, andelen som ikke har relevant jobb og andelen som er «mistilpasset». I denne sammenhengen benytter vi mistilpasset-begrepet som en sekkebetegnelse på en situasjon der kandidaten enten er arbeidsledig, jobber ufrivillig deltid eller ikke har en relevant jobb. Vi skynder oss å poengtere at hver av de fire «komponentene» – som danner grunnlaget for andelen mistilpasset – her vektet likt, selv

¹⁶ Kandidater som svarte «Verken eller» på spørsmålet om jobbrelevans, ekskluderes fra denne analysen.

¹⁷ Kandidater som oppga at de ikke var i arbeid på grunn av langtidssykdom eller svarte «annet» på spørsmålet om hovedbeskjeftigelse, er ekskludert fra denne analysen. De ulike komponentene har varierende respondentgrunnlag (N): Arbeidsledighet og Permittert, 2594; Ufrivillig deltid, 2160; Ikke relevant jobb, 2096; Mistilpasset, 2195.

¹⁸ Den første undersøkelsen ble gjort i 2010, men de som da ikke var i arbeid (studenter, arbeidssøkere m.m.) ble ikke tatt med i datasettet for videre analyser.

¹⁹ Permittert-indikatoren er ny i årets undersøkelse og har derfor kun ett datapunkt.

om det å være arbeidsledig må kunne sies å være mer utfordrende enn å stå i en jobb som ikke oppleves som relevant for utdanningen.

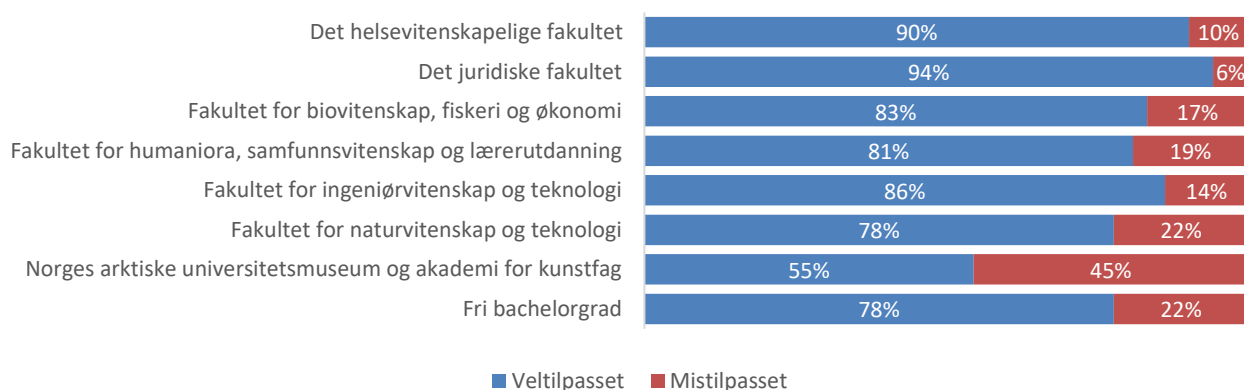
Spørsmålet om hvorvidt høyere stillingsandel er ønskelig ble ikke stilt i 2012. Av den grunn er det et hull i tidsserien. Formuleringen av spørsmålene som tidsserien bygger på, har også variert noe over tid, men vi anser ikke forskjellene som vesentlige nok til å gå ut over sammenlignbarheten. Vi gjør også oppmerksom på at den faglige sammensetningen har endret seg noe over tid. Blant annet kom flere teknologer og ingeniører inn som følge av en fusjon i 2016 (se kapittel 1), og disse var ikke med i 2012- og 2015-undersøkelsene. Det er altså tallene fra 2017 til i dag som er direkte sammenlignbare.

Mellom 2012 og 2017 var det en moderat økning i andelen arbeidsledige (3,2 til 3,9 prosent), men med en større økning i andelen som ikke har relevant jobb (6,5 til 9,6 prosent). Fra 2015 til 2017 var det også en beskjeden økning i andelen som jobber ufrivillig deltid (5,6 til 6,3 prosent)²⁰. I lys av denne utviklingen ser vi at graden av mistilpasning økte mellom 2015 og 2017 (14,5 til 18,4 prosent). I 2019 snudde trenden i positiv retning, med en svak nedgang på alle indikatorer, og andelen mistilpassede falt til 16,7 prosent. I 2021 ser vi at den positive utviklingen fortsetter, med unntak av arbeidsledigheten som stiger marginalt fra 3,2 til 3,4 prosent. 4,6 prosent jobber ufrivillig deltid og 7,3 prosent har en ikke-relevant jobb. 15 prosent av kandidatene klassifiseres som mistilpasset. 85 prosent av kandidatene ved UiT er dermed veltilpassede på arbeidsmarkedet i 2021.

Med utgangspunkt i disse tallene konstatere vi at kandidatene fra UiT fortsetter å ha en solid posisjon på arbeidsmarkedet til tross for den pågående koronapandemien.

En tilsvarende analyse som denne, ble også gjort for kandidater fra Universitetet i Bergen (UiB), Høgskulen på Vestlandet (HVL) og Norges Handelshøyskole. Den gir et bilde av «Vestlandskandidatens» grad av tilpasning til arbeidsmarkedet i 2020²¹. I alt var andelen mistilpassede (i rapporten omtalt som «utenfor idealsituasjonen») ved disse tre institusjonene 14,7 prosent. Dette er et sammenlignbart nivå med kandidatene i nord, hvor altså tilsvarende andel ved UiT i 2021 er 15 prosent.

Figur 19: Tilpasning på arbeidsmarkedet. Fordelt på fakultet

²⁰ Som nevnt har kandidatsammensetningen i undersøkelsene endret seg som en følge av fusjoner. Dersom man sammenligner kandidater fra UiT i Tromsø og Finnmark, som var en del av Kandidatundersøkelsen i både 2015 og 2017, hadde 10,0 prosent i denne gruppen ikke-relevant arbeid i 2017, mens 5,3 prosent hadde ufrivillig deltidsarbeid.

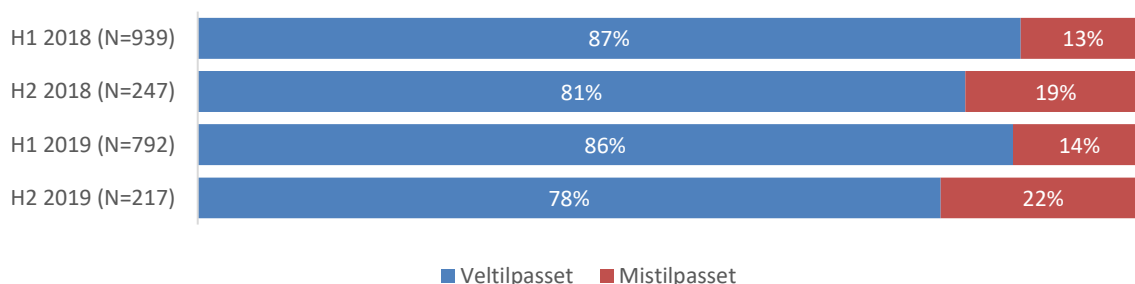
²¹ Høgestøl, Asle, Olav Bjørnebekk, Lisa Knatterud Wold: Kandidatundersøkelsen 2020 - Fra studier til jobb på Vestlandet. Ideas2evidence-rapport 01:2021.

Det er en del variasjon i andelen som er vel- eller mistilpasset mellom fakultet. Andelen mistilpassede er lavest ved Det juridiske fakultet, med kun 9 prosent. Norges arktiske universitetsmuseum og akademi for kunsthøgskolen har den høyeste andelen mistilpassede, 45 prosent, men vi merker oss at dette primært skyldes en forholdsvis høy andel som jobber ufrivillig deltid.

Er kandidater som har vært lengre på arbeidsmarkedet, mer veltilpasset?

UiTs kandidatundersøkelse rettes mot kandidater uteksaminert over en ganske lang tidsperiode. Nærmere bestemt fra og med januar 2018 til utgangen av 2019. En rimelig hypotese er at kandidater som har vært lengre på arbeidsmarkedet, i større grad er veltilpasset på arbeidsmarkedet. Da vi undersøkte nettopp dette i 2019-utgaven av UiTs Kandidatundersøkelse fant vi imidlertid at tidspunktet for uteksaminasjon hadde forholdsvis liten betydning med hensyn til andelen som var mistilpasset. Kandidater med avgangsåret i 2017 hadde kun 0,7-prosentpoeng høyere andel mistilpassede sammenlignet med 2016. I årets undersøkelse finner vi en noe større, men likevel beskjeden sammenheng mellom tid og mistilpassing.

Figur 20: Tilpasning til arbeidsmarkedet fordelt på tidspunkt for uteksaminasjon

Vi finner at 14,4 prosent av kandidatene uteksaminert i 2018, er mistilpasset, sammenlignet med 15,7 prosent for kandidater uteksaminert i 2019 (1,2 prosentpoeng differanse). I figuren over ser vi andelen veltilpassede og mistilpassede fordelt på halvårsbasis. Vi ser at kandidater som er uteksaminert i andre halvår (juli-desember) i både 2018 og 2019, i mindre grad er veltilpasset på arbeidsmarkedet.

Noen studier ved UiT avsluttes som norm på høsten, blant annet deltidsstudier i sykepleie og vernepleie. Ph.d.-kandidater og kandidater med fri bachelorgrad uteksamineres på sin side gjennom hele året. I vårt utvalg finner vi imidlertid ikke at det overordnet sett er vesentlige forskjeller i den faglige sammensetningen hos kandidater som fullførte i andre halvår, sammenlignet med første halvår. Når vi går «bak tallene», ser vi at andelen arbeidsledige er dobbelt så høy blant de som gikk ut andre halvår i 2018 eller 2019, sammenlignet med dem som gikk ut første halvår. Arbeidsledighet er altså en viktig driver for å forklare hvorfor flere er mistilpasset i førstnevnte gruppe. Siden det er langt færre kandidater som avslutter graden i andre halvår, kan vi ikke utelukke at tilfeldig variasjoner påvirker resultatet. All den tid majoriteten av sluttksamener gjennomføres i mai eller juni, må vi likevel anta at en større andel av kandidatene som avla grad i andre halvår, ikke har fullført på normert tid, sammenlignet med de som fullførte i første halvår. Et forsinket studieløp kan i noen sammenhenger ha negative konsekvenser videre i arbeidslivssammenheng, eksempelvis ved opptak til ph.d.-program. Normalt sett er det også flere ledige stillinger i første og andre kvartal av året enn i tredje og fjerde²².

²² SSB-tabell 08771: «Ledige stillingar, etter næring (SN2007), statistikkvariabel og kvartal»

Sektor og bransjetilknytning

Vi vil nå se nærmere på kandidatenes tilknytning til ulike sektorer og bransjer.

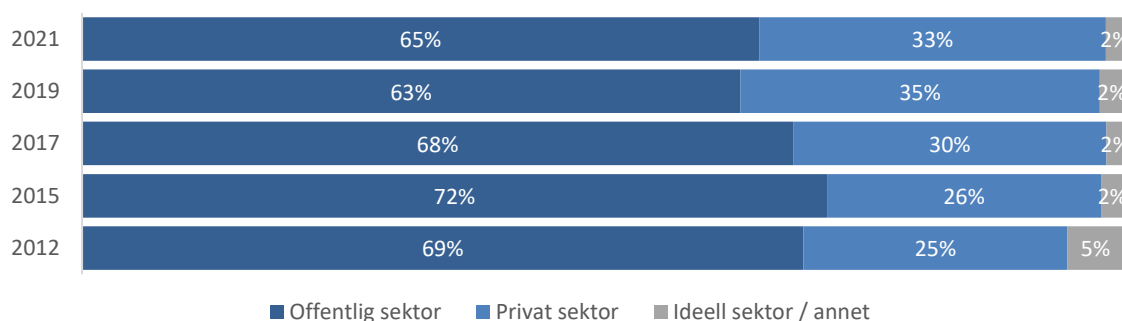
Tabell 8: I hvilken sektor er din nåværende jobb?

	Andel	Mann	Kvinne	N
Statlig sektor, virksomhet eller statlig eid foretak (Helseforetak, Posten o.l.)	38 %	34 %	40 %	807
Fylkeskommunal sektor eller virksomhet	5 %	4 %	5 %	98
Kommunal sektor, virksomhet eller kommunalt eid foretak	23 %	15 %	28 %	490
Privat sektor, privateide bedrifter og virksomheter	33 %	46 %	26 %	714
Ideell organisasjon/interesseorganisasjon	2 %	2 %	2 %	37
N	2146	815	1331	

Tabell 8 viser hvilken sektor kandidatene arbeider i. En overvekt av kandidatene arbeider i offentlig sektor, totalt 65 prosent. 38 prosent arbeider i statlig sektor eller et statlige eid foretak, 23 prosent i kommunal sektor eller kommunalt eid foretak og 5 prosent i fylkeskommunal sektor. 33 prosent arbeider i privat sektor, mens 2 prosent har jobb i en ideell organisasjon eller interesseorganisasjon.

Som forventet er det en tydelig kjønnsdimensjon i tallene. Det er en klar overvekt av kvinner i offentlig sektor, hvor til sammen 73 prosent av kvinnene arbeider, sammenlignet med 53 prosent av mennene. Innenfor offentlig sektor er avviket mellom kjønnene størst i kommunal sektor. Rundt halvparten av mennene jobber i privat sektor, mens kun en drøy fjerdedel av kvinnene gjør det samme.

Figur 21: Andelen i offentlig og privat sektor over tid

Når vi sammenligner sektortilhørighet over tid, ser vi at andelen som arbeider i offentlig sektor, gikk ned i perioden 2012-2019, men at andelen igjen har økt noe i 2021. 65 prosent var ansatt i offentlig sektor i 2021, sammenlignet med «høyvannsmerket» på 72 prosent i 2015. Tilsvarende jobbet 33 prosent i privat sektor i 2019, sammenlignet med 26 prosent i 2015.

I 2015 rettet kandidatundersøkelsen seg mot kandidater fra UiT i Tromsø og tidligere Høgskolen i Finnmark, mens undersøkelsen i 2017 blant annet også omfattet ingeniører fra den tidligere Høgskolen i Narvik, der flertallet gikk til privat sektor. Om vi bare ser på de som var uteksaminert fra Tromsø og Finnmark i 2017, finner vi at 69 prosent arbeidet i offentlig sektor dette året. Det var med andre ord en nedgang i andelen som jobbet innen offentlig sektor fra 2015 til 2017, også for denne kandidatgruppen.

Sammenlignet med 2019, finner vi at økningen innenfor offentlig sektor skjer innenfor statlig sektor (+6 prosentpoeng) på bekostning av kommunal (-3 prosentpoeng) og privat sektor (-2 prosentpoeng). Endringen drives i størst grad av kvinner som i noe større grad enn for to år siden får jobb innen statlig

sektor (+8 prosentpoeng), samtidig som færre arbeider innenfor kommunal sektor (-5 prosentpoeng). Endringene blant de mannlige kandidatene er relativt beskjedne.

Tabell 9: I hvilken bransje er din nåværende jobb? (N=2149)

	Andel	Mann	Kvinne	N
Helsetjenester	24 %	24 %	76 %	514
Høyere utdanning, forskning	11 %	45 %	55 %	244
Offentlig administrasjon, forvaltning, planlegging, tilsyn, NAV	8 %	37 %	63 %	175
Grunnskole, voksenopplæring, kulturskole, PPT	6 %	22 %	78 %	132
Pleie- og omsorgstjenester	5 %	15 %	85 %	107
Forsvar, politi, rettsvesen, kriminalomsorg, brannvern, beredskap	4 %	52 %	48 %	93
Sosiale tjenester, barnevern, miljøarbeid, arbeidstrening	4 %	18 %	82 %	93
IKT/data, tele-/satellittkommunikasjon, romvirksomhet	4 %	74 %	26 %	77
Barnehage, skolefritidsordning (SFO)	3 %	13 %	87 %	71
Bygg og anlegg, installasjon (elektro, rør m.m.)	3 %	69 %	31 %	71
Havbruk, fiske og fiskeindustri	3 %	66 %	34 %	56
Videregående skole, fagskole, folkehøgskole	2 %	35 %	65 %	52
Revisjon/regnskap, rekruttering/bemanning og andre øk. /adm. tjenester	2 %	33 %	67 %	51
Juridiske tjenester	2 %	40 %	60 %	48
Finans, bank/forsikring, eiendom, vaktjenester, renhold	2 %	69 %	31 %	45
Olje/gass og bergverk/utvinning	2 %	75 %	25 %	40
Industri, håndverk og produktutvikling	2 %	85 %	15 %	33
Samferdsel/transport (sjøfart, luftfart, landtransport, spedisjon, logistikk)	1 %	56 %	44 %	32
Tekniske tjenester, laboratoriearbeid og andre naturvitenskapelige tjenester	1 %	52 %	48 %	27
Varehandel, salg, annen personlig tjenesteyting	1 %	40 %	60 %	25
Kreativ næring/kulturnæring, underholdning, idrett	1 %	40 %	60 %	20
Ideell organisasjon, interesseorganisasjon, politisk/religiøs/kirkelig arbeid	1 %	29 %	71 %	17
Energi/kraftforsyning, vannforsyning, gjenvinning og renovasjon	1 %	69 %	31 %	16
Museum, bibliotek, arkiv	1 %	47 %	53 %	15
Reiseliv/opplevelser og hotell- og restaurantvirksomhet	1 %	40 %	60 %	15
Informasjon, forlag, media, reklame	0 %	38 %	63 %	8
Landbruk, reindrift, landbruksindustri og annen matproduksjon	0 %	100 %	0 %	1
Annen bransje	3 %	42 %	58 %	71

Kandidatene ble også bedt om å spesifisere hvilken bransje de arbeider innenfor. Merk at prosentueringen for menn og kvinner kalkuleres radvis innenfor bransje. Rundt en fjerdedel, 24 prosent, arbeider innenfor helsetjenester, og ytterligere 5 prosent arbeider med pleie og omsorgstjenester. 78 prosent av de som arbeider i disse bransjene, er kvinner. 11 prosent av kandidatene jobber innenfor forskning og høyere utdanning, hvor kjønnsbalansen er god.

Sammenlignet med 2019, registrerer vi en overordnet økning på 3 prosentpoeng innenfor helsetjenester, samt en nedgang på 3 prosentpoeng innenfor pleie- og omsorgstjenester²³. Ellers er det marginale forskjeller i bransjetilhørighet på overordnet nivå. Andelen mannlige kandidater har økt mest innenfor Museum, bibliotek, arkiv (+27 prosentpoeng), olje/gass og bergverk/utvinning (+19 prosentpoeng) og havbruk og fiske (+12 prosentpoeng). Kvinneandelen øker mest innenfor samferdsel og transport (+25 prosentpoeng) og forsvar, politi, justis og brannvesen (+10 prosentpoeng).

Det er godt kjent at Norge har et kjønnsdelt arbeidsmarked hvor kvinner og menn gjennomgående jobber i ulike sektorer og bransjer, et fenomen som har blitt omtalt som «likestillingsparadokset». Årsaken er at menn og kvinner tar ulike utdanningsvalg i tråd med tradisjonelle kjønnsrollemønstre. Vi kan observere mange av de samme tendensene i våre tall, både når det gjelder sektor og bransje. I de 20 mest vanlige

²³ Vi gjør oppmerksom på at det har vært endringer i svaralternativene siden 2019-undersøkelsen. Justeringene kom etter tilbakemeldinger fra respondentene i 2019. Sammenligningene her gjøres på basis av de svarkategoriene som er likelydende mellom de to undersøkelsene.

bransjene – blant våre kandidater – dominerer enten kvinner eller menn i åtte av disse, med en overvekt på 70 prosent eller mer.

Funksjoner og oppgaver

Vi har nå sett på kandidatenes sektor- og bransjetilknytning. Over de neste sidene ser vi nærmere på hvilke funksjoner og arbeidsoppgaver de fyller.

Tabell 10: Hvilket stillingsnivå/funksjon har du i din nåværende jobb? (N=2139)

	Andel	N
Leder med resultatansvar (adm.direktør, daglig leder, enhetsleder mv.)	3 %	57
Avdelings-/ mellomleder med personalansvar	7 %	149
Ansatt, med prosjektleder-/ gruppelederansvar uten personalansvar	20 %	425
Ansatt uten særskilt lederansvar	68 %	1459
Selvstendig næringsdrivende / frilanser / utøvende kunstner	2 %	49

Majoriteten av kandidatene, 68 prosent, er ordinært ansatt uten særskilt lederansvar. 20 prosent har prosjektleder-/ gruppelederansvar uten personalansvar. 7 prosent er avdelings-/ mellomleder med personalansvar, og 3 prosent er leder med resultatansvar. Til sammen har altså 10 prosent av kandidatene i arbeid en form for lederstilling med personalansvar, noe som i utgangspunktet må anses som nokså imponerende såpass kort tid etter uteksaminasjon.

I forrige utgave av kandidatundersøkelsen fant vi imidlertid at kandidatene i lederstillinger, enten de er topp- eller mellomledere, har en nokså annerledes profil enn den gjennomsnittlige kandidaten. De er generelt sett eldre, har forholdsvis lang fartstid på arbeidsmarkedet før studiene ved UiT, og studiet de har tatt, er gjerne en form for videreutdanning²⁴. De samme trekkene gjør seg gjeldende i årets undersøkelse, og vi finner blant annet at 28 prosent av kandidatene som nå er i lederstillinger, har tatt en erfaringsbasert master innen ledelse eller andre utdanninger innen ledelse ved UiT. Ytterligere 14 prosent har barnehagelærerutdanning og jobber mest sannsynlig som styrer eller avdelingsleder i barnehage. De øvrige kandidatene i lederstillinger er en sammensatt gruppe med bakgrunn fra mer enn 50 ulike studieprogram på både bachelor- og masternivå.

²⁴ Se side 32 i Høgestøl, Asle, Olav Bjørnebekk: Kandidatundersøkelsen 2019. Ideas2evidence-rapport 04:2019.

Figur 22: Hvilke hovedoppgaver har du i ditt daglige arbeid? (N=2146)

Figur 23 viser hvilke hovedoppgaver kandidatene bedriver i sitt daglige virke. Kandidatene hadde mulighet til å angi flere oppgaver. *Undervisning, opplæring og veiledning* topper listen, etterfulgt av *pasientbehandling*, deretter *administrasjon, organisering og planlegging, pleie og omsorg, forskning og utvikling, ledelse/prosjektledelse, samt saksbehandling/utredningsarbeid og konsulentvirksomhet/rådgivning*.

For mange av disse oppgavene er det en relativt åpenbar sammenheng mellom oppgaven og kandidatenes utdanningsbakgrunn. For eksempel vil de aller fleste som arbeider med pasientbehandling ha en helsefaglig utdanningsbakgrunn. For «generalistutdanningene», som for eksempel samfunnsvitere, er denne sammenhengen mellom utdanning og arbeidsoppgaver muligens mindre åpenbar. For kandidatene med bakgrunn fra Institutt for samfunnsvitenskap driver 41 prosent med administrasjon/organisering/planlegging, 27 prosent ledelse/prosjektledelse, og ytterligere 27 prosent saksbehandling/utredningsarbeid.

Fra studier til jobb – søknadsprosess og arbeidslivsmobilitet

Vi vil nå rette oppmerksomheten mot jobbsøkningsprosessen og overgangen fra studier til jobb, nærmere bestemt når kandidatene begynte å søke jobb, når de fikk jobb og hvor mange jobbsøknader de måtte søke før de fikk sin første jobb. Som vi skal se, er det noen kandidater som får jobb svært raskt, mens for andre tar veien mot en jobb både langt lengre tid og krever mer energi i form av å skrive mange jobbsøknader.

Tabell 11: Når begynte du å søke jobb? (N=2270)

	Andel	N
Før siste semester	15 %	337
I løpet av siste semester	41 %	938
0-3 mnd. etter avsluttet utdanning	11 %	258
Mer enn 4 mnd. etter avsluttet utdanning	3 %	75
Jeg fortsatte i en jobb jeg hadde før avsluttet utdanning	17 %	396
Jeg fikk arbeid uten å søke / ble headhuntet	8 %	185
Jeg ble selvstendig næringsdrivende / frilanser / utøvende kunster	1 %	22
Jeg søkte ikke arbeid av andre grunner	3 %	59

Majoriteten av kandidatene, 56 prosent, begynner å søke jobb allerede før de har avsluttet utdannelsen sin. Kun 3 prosent ventet mer enn fire måneder etter avsluttet utdanning før de begynte å søke. 17 prosent fortsatte jobben de hadde mens de studerte, mens 8 prosent fikk jobb uten å søke.

Tilsvarende spørsmål ble også stilt i kandidatundersøkelsene fra 2019, 2017, 2015 og 2012. Det er imidlertid ingen vesentlige endringer å spore over tid – tidspunktet kandidatene begynner å søke etter jobb, er stabilt sammenlignet med tidligere år.

Tabell 12: Når begynte du å søke jobb? Fordelt på fakultet

	Helsefak	Jurfak	BFE-fak	HSL-fak	IVT-fak	NT-fak	UMAK	Fri bachelor
Før siste semester	13 %	11 %	16 %	11 %	23 %	24 %	7 %	14 %
I løpet av siste semester	51 %	50 %	30 %	38 %	47 %	33 %	7 %	11 %
0-3 mnd. etter avsluttet utdanning	9 %	15 %	15 %	11 %	8 %	14 %	11 %	8 %
Mer enn 4 mnd. etter avsluttet utdanning	2 %	5 %	4 %	3 %	4 %	6 %	4 %	8 %
Jeg fortsatte i en jobb jeg hadde før avsluttet utdanning	14 %	6 %	21 %	26 %	7 %	12 %	26 %	51 %
Jeg fikk arbeid uten å søke / ble headhuntet	8 %	11 %	9 %	8 %	8 %	7 %	11 %	3 %
Jeg ble selvstendig næringsdrivende / frilanser / utøvende kunster	1 %	1 %	0 %	1 %	1 %	2 %	19 %	3 %
Jeg søkte ikke arbeid av andre grunner	1 %	1 %	4 %	3 %	2 %	3 %	15 %	3 %
N	752	140	357	535	192	230	27	37

Når spørsmålet brytes ned på fakultetsnivå, ser vi at det er forskjell på hvor raskt kandidatene kommer i gang med jobbsøkningsprosessen. Ved IVT-fak, Helsefak og Jurfak begynner 60-70 prosent å søke jobb innen siste semester, sammenlignet med 46 prosent av kandidatene fra BFE-fakultetet. Kun 15 prosent av UMAK-kandidatene gjør det samme, men til gjengjeld får 11 prosent jobb uten å søke, 26 prosent fortsetter i samme jobb som de hadde før avsluttet utdanning, og ytterligere 19 prosent arbeider som selvstendig næringsdrivende. Alt i alt er det uansett svært få som venter mer enn 4 måneder etter avsluttet utdanning med å søke jobb, på tvers av fakultetene.

Det er også vesentlige forskjeller mellom fakultetene når det gjelder andelen som fortsatte i jobben de hadde før avsluttet utdanning. Mens 26 og 21 prosent av kandidatene ved henholdsvis HSL-fak og BFE fortsatte i jobben de hadde, er tilsvarende andel kun 6 prosent på Jurfak og 7 prosent på IVT-fak. På overordnet nivå finner vi at kandidatene som fortsetter i jobben de hadde før avsluttet utdanning, er noe eldre, med en gjennomsnittlig alder på 38 år sammenlignet med 30 år for de øvrige kandidatene. Dette kan indikere at en del av de som fortsatte i jobben de hadde før avsluttet utdanning, var etablerte på arbeidsmarkedet allerede før påbegynt utdanning.

Tabell 13: Når fikk du din første jobb etter fullført grad? (N=2268)

	Andel	N
Fortsatte i jobben jeg hadde under studiene	24 %	549
Før fullført utdanning, men begynte først etter fullført grad	34 %	775
Fra 0 til 3 mnd. etter fullført grad	22 %	502
Fra 4 til 6 mnd. etter fullført grad	7 %	160
Fra 7 til 12 mnd. etter fullført grad	4 %	97
Ett år eller mer etter fullført grad	4 %	95
Har ikke fått jobb etter fullført grad	4 %	90

Kandidatene ble spurt om når de fikk sin første jobb etter fullført utdanning. Svarene tyder på at de fleste fikk jobb innen relativt kort tid. Totalt var 80 prosent i jobb innen tre måneder. 24 prosent fortsatte i jobben de hadde under studiene²⁵, og 34 prosent sikret seg jobben allerede før de var uteksaminert. 11 prosent brukte mellom 4 til 12 måneder på å få seg jobb, mens for 4 prosent tok det lengre tid enn ett år. 4 prosent har ikke fått jobb etter fullført grad.

Sammenlignet med forrige undersøkelse i 2019, ser vi en økning på 6 prosentpoeng i andelen som fikk jobb før fullført utdanning. Dette er altså snakk om en helt «ny» jobb, ikke en fortsettelse av jobben de hadde under studiet. Alt i alt finner vi at kandidatene får jobb noe raskere enn tidligere.

Tabell 14: Omtrent hvor mange jobbsøknader sendte du før du fikk din første jobb? (N=1545)

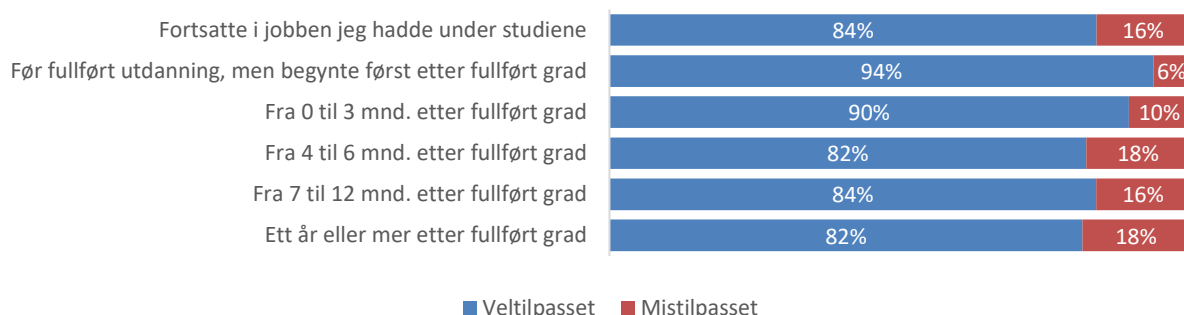
	Andel	N
0	5 %	76
1	26 %	405
2-4	30 %	461
5-9	15 %	235
10-19	11 %	165
20-49	8 %	117
50 eller flere	6 %	86

Det er stor variasjon i hvor mange jobbsøknader kandidatene måtte sende før de fikk sin første jobb. 5 prosent av kandidatene fikk jobb uten å sende en eneste søknad, mens 6 prosent sendte 50 eller flere. Over halvparten av kandidatene sendte mellom 1-4 søknader før de fikk jobb.

Spørsmålet ble også stilt i kandidatundersøkelsen fra 2019, og vi finner at kandidatene sendte omtrent like mange jobbsøknader da som nå, før de fikk sin første jobb. Dette er nok en bekreftelse på hvor stabilt arbeidsmarkedet har vært for UiT-kandidatene de siste årene.

²⁵ Vi merker oss at andelen som svarte «Fortsatte i jobben jeg hadde under studiene», er noe høyere enn andelen som svarte «Jeg fortsatte i en jobb jeg hadde før avsluttet utdanning» på spørsmålet om når man begynte å søke jobb. De fleste som svarer det ene, svarer også det andre, men noen svarer også andre alternativer på spørsmålet om jobbsøking. For mange kandidater vil det uansett være naturlig å søke litt forskjellige jobber, selv om man allerede har en studentjobb. Dermed blir det også et «avvik» mellom disse to spørsmålene.

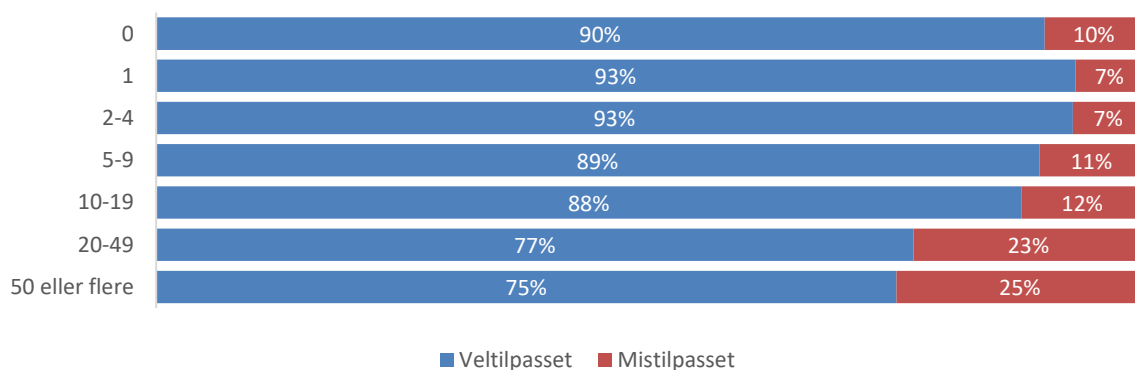
Figur 23: Andelen veltilpassede på arbeidsmarkedet fordelt på tidspunktet kandidaten fikk jobb (N=1501)

Figur 23 over viser andelen veltilpassede og mistilpassede på arbeidsmarkedet (ref. figur 18) fordelt på tidspunktet kandidaten fikk jobb. Som forventet, er svært få mistilpassede blant de som fikk jobb før fullført grad, og en litt høyere andel for dem som fikk jobb innen tre måneder. Vi finner derimot ikke en sammenheng mellom tid og tilpasningsgrad ut over seks måneder etter avsluttet grad. Kandidater som brukte 4-6 måneder er verken mer eller mindre veltilpasset på arbeidsmarkedet enn de som brukte mer enn et år.

Vi merker oss samtidig at kandidatene som fortsatte i jobben de hadde under studiene, ikke er mer veltilpasset enn de som brukte forholdsvis lang tid på å få jobb. Disse kandidatene *har* en jobb, uten at jobben nødvendigvis er *relevant* for utdannelsen de har tatt. Vi kan ikke utelukke at dette kan være uttrykk for «innlåsingeffekter», en situasjon der høyt utdannende arbeidstakere blir «fastlåst» i jobber som ikke (lenger) er relevant eller passende for deres faglige nivå. Dette kan skyldes en frykt for å miste ansiennitet eller rett og slett redusert tid og motivasjon til å søke på andre jobber²⁶.

Figur 24: Andelen veltilpassede på arbeidsmarkedet fordelt på antall jobbsøknader sendt (N=1501)

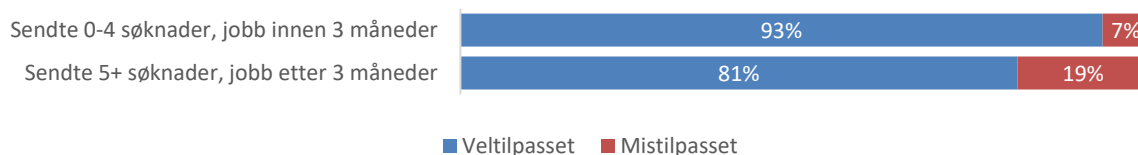

Vi har til nå sett at kandidater som kommer raskere ut i jobb generelt sett, er mer veltilpasset på arbeidsmarkedet. Vi observerer imidlertid en tydeligere lineær sammenheng mellom tilpasningsgraden og antallet jobbsøknader kandidatene sendte før de fikk jobb. Kun 7 prosent av kandidater som sendte 1-4

²⁶ Schwartz, Jeremy. "Job competition, human capital, and the lock-in effect: can unemployment insurance efficiently allocate human capital." The BE Journal of Macroeconomics 20.1 (2019).

søknader, er mistilpasset, sammenlignet med 25 prosent for de som sendte 50 eller flere. I neste figur ser vi tidsaspektet og antall jobbsøknader i sammenheng opp mot tilpasningsgrad.

Figur 25: Andelen veltilpassede på arbeidsmarkedet fordelt på hvor vanskelig det var for kandidatene å få seg jobb (N=1053)

Når vi bryter tallene for jobbsøknader og hvor fort man får sin første jobb etter fullført grad ned på graden av tilpasning på arbeidsmarkedet, finner vi at kandidatene med en «smidig» overgang til arbeidsmarkedet (sendt 0-4 jobbsøknader, jobb innen tre måneder) er mer veltilpasset på arbeidsmarkedet enn dem som sendte mange søknader og brukte lengre tid.

Figur 26: Er du fortsatt i samme jobb/stilling som den du fikk først etter fullført grad? (N=2174)

På et overordnet nivå handler arbeidsmobilitet om hvor lett arbeidskraft forflytter seg på arbeidsmarkedet etterspør kompetanse. Kandidatene ble derfor spurt om de fortsatt er i samme jobb eller stilling som de hadde etter at de fikk sin første jobb etter avsluttet utdanning. Litt over halvparten, 54 prosent, er fortsatt i samme jobb. 43 prosent har skiftet jobb eller stilling etter at de fikk sin første jobb. Som forventet finner vi en høyere grad av «turnover» blant kandidatene som har vært lengre på arbeidsmarkedet – 62 prosent av de som har skiftet jobb, ble uteksaminert i 2018.

Det er ikke vesentlige forskjeller mellom fakultetene, men vi merker oss at en noe høyere andel av kandidater med bakgrunn fra Fakultet for ingeniørvitenskap og teknologi fortsatt er i samme jobb – 62 prosent.

Figur 27: Hva er de viktigste kjennetegnene ved en jobb for deg? (N=2265)

Kandidatene ble spurt om hva som etter deres syn er de viktigste kjennetegnene ved en jobb, og kunne velge inntil tre av femten kjennetegn. Nesten halvparten svarer at en jobb med «stor mulighet for læring og utvikling» er det viktigste. 43 prosent mener at en «stabil og trygg jobb» er viktig, mens 34 prosent vektlegger «å gjøre noe nyttig for andre mennesker/samfunnet».

Når vi bryter spørsmålet ned på kjønn finner vi at menn og kvinner til dels vektlegger ulike faktorer som viktig eller mindre viktig i jobben. Mannlige kandidater vektlegger i større grad *høy inntekt* (22 mot 14 prosent) og *gode karrieremuligheter* (24 mot 14 prosent). Kvinner vektlegger i større grad *å gjøre noe nyttig for andre mennesker/samfunnet* (38 mot 27 prosent) og *mulighet for å kombinere jobb og familie* (38 mot 27 prosent).

Det er også lignende forskjeller mellom fakultetene. Kandidater fra Helsefak og HSL-fakultetet vektlegger i større grad *å gjøre noe nyttig for andre mennesker/samfunnet* (hhv. 46 og 39 prosent), noe som i mindre grad vektlegges av kandidater ved BFE- og IVT-fakultetet, hvor kun henholdsvis 19 og 14 prosent mener det samme. UMAK-kandidater vedlegger i mindre grad *høy inntekt* (7 prosent) eller ha *mulighet for å kombinere jobb og familie* (11 prosent), men fremhever i stedet muligheten til å ha en *stor grad av selvstendig arbeid* (44 prosent). Kandidater ved Jurfak og BFE-fakultetet vektlegger i større grad karrieremuligheter (hhv. 34 og 31 prosent) enn andre UiT-kandidater.

Kapittel 4: Videre studier

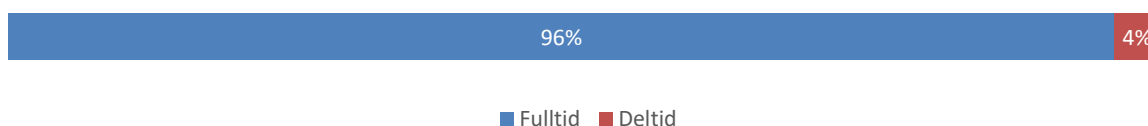
I dette kapittelet ser vi nærmere på kandidater som har tatt videre studier etter avsluttet utdanning. Vi skiller her mellom kandidater som 1) fortsatt studerer (i hovedsak på fulltid), 2) tar ytterligere studier ved siden av jobben (typisk deltidsstudier), og 3) kandidater som har gjennomført/påbegynt en ny grad (eller kurs) etter avlagt grad ved UiT.

For noen kandidater er det ønskelig å ta ytterligere utdanning etter at man allerede har fullført en grad. Dette kan være enten fordi man vil bygge videre på eksisterende utdanning, for eksempel ta en mastergrad etter fullført bachelorgrad, ta en yrkesrettet videreutdanning (f.eks. PPU) eller begynne på et helt nytt utdanningsløp.

Kandidater som er under utdanning

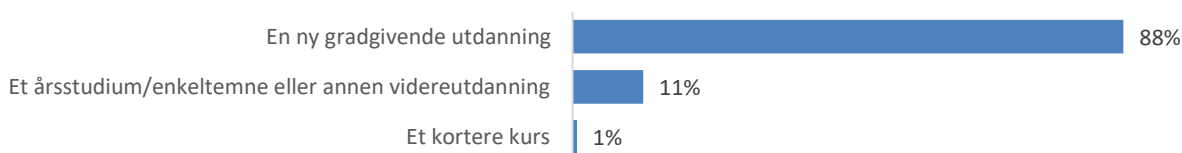
Aller først retter vi fokuset mot de kandidatene som nå (altså på tidspunktet for kandidatundersøkelsen) er under utdanning og har dette som sin hovedbeskjeftigelse. Som nevnt i starten av kapittel 3, utgjør disse rundt 11 prosent av kandidatene i utvalget. De aller fleste av disse er bachelorgradskandidater, men det er også en håndfull masterkandidater som nå studerer.

Figur 28: Studerer du på fulltid eller deltid? (N=283)

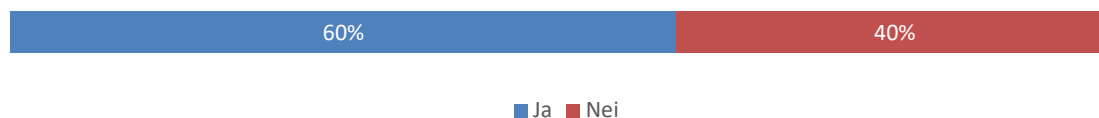
Nær sagt alle kandidater under utdanning, 96 prosent, studerer på fulltid.

Figur 29: Hvilken type utdanning tar du? (N=283)

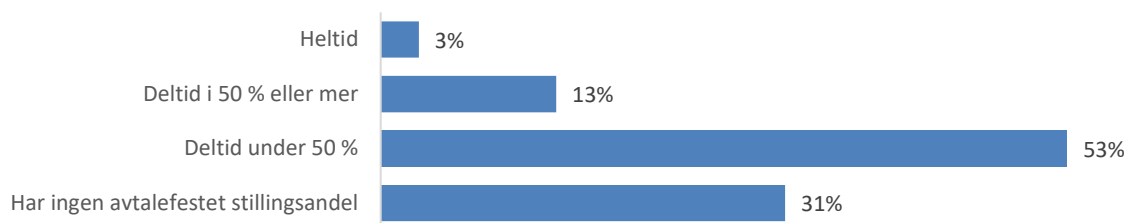
88 prosent tar en ny gradgivende utdanning, mens 11 prosent tar et kortere kurs. Når vi går «bak tallene», finner vi, ikke overraskende, at mastergradskandidater i større grad tar et årsstudium, enkeltemne eller kortere kurs, i alt 38 prosent, mot 10 prosent blant bachelorgradskandidatene.

Figur 30: Arbeider du for tiden ved siden av studiene? (N=283)

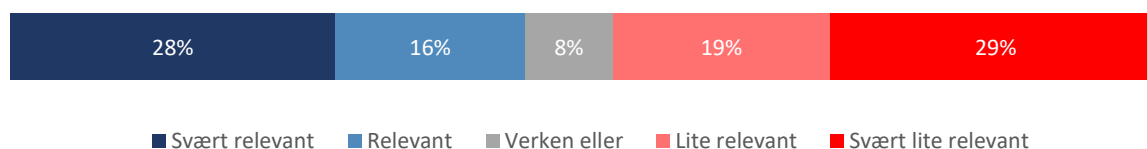
Kandidatene som oppga at de for tiden er heltidsstudenter, ble spurt noen spørsmål om arbeid ved siden av studiene. Litt over halvparten, 55 prosent, svarer at de arbeider ved siden av studiene.

Figur 31: Hvor mye arbeider du ved siden av studiene? (N=171)

Halvparten av kandidatene som arbeider ved siden av studiene, oppgir at de har en stillingsandel på mindre enn 50 prosent. 31 prosent har ingen avtalefestet stillingsandel. 13 prosent har en stillingsandel over 50 prosent, mens kun 3 prosent arbeider på heltid.

Figur 32: Hvor relevant for studiene er jobben du har ved siden av (N=170)

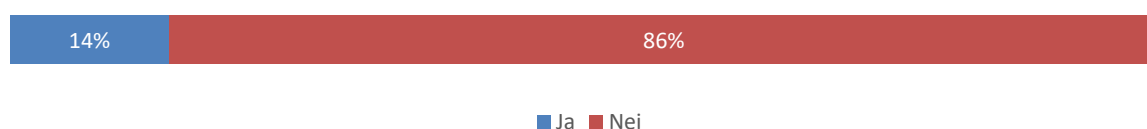

Studentene er nokså delt i spørsmålet om jobben de har siden av, er studierelevant. I underkant av halvparten, 44 prosent, opplever jobben som enten relevant eller svært relevant. En litt større andel, 48 prosent, opplever at jobben de har er lite eller svært lite relevant for studiet de tar.

Studerer ved siden av jobben

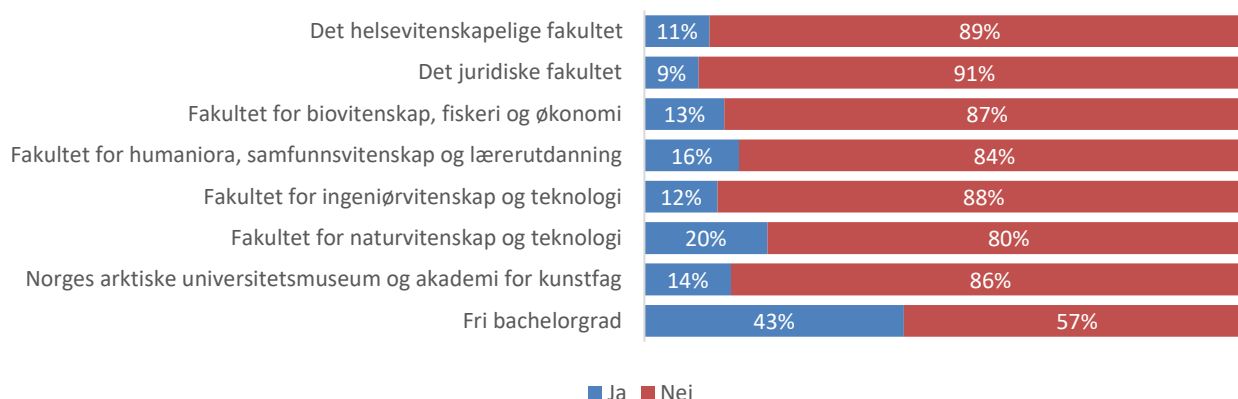
Kandidatene som er *i arbeid*, ble spurt om de tar studier ved siden av jobben, noe 14 prosent oppgir at de gjør. Vi understreker at dette er kandidater som tar en utdanning, normalt sett på deltid, men som altså ikke har fullført denne utdannelsen på undersøkelsestidspunktet.

Figur 33: Tar du for tiden studier ved siden av jobben? (N=2025)

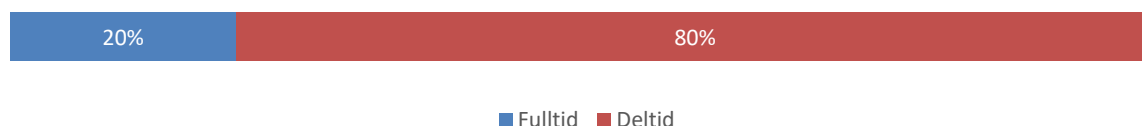
Det er ingen betydningsfull endring i andelen som tar studier ved siden av jobben, sammenlignet med tidligere undersøkelser.

Figur 34: Tar du for tiden studier ved siden av jobben? Fordelt på fakultet

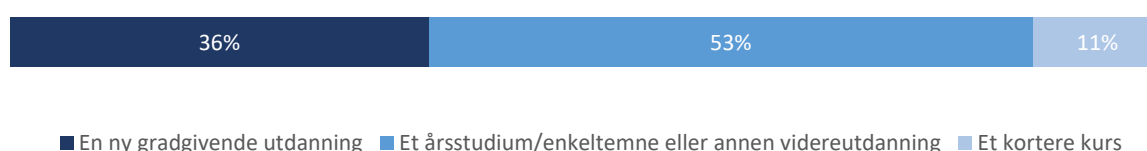
Når spørsmålet brytes ned på fakultetsnivå, ser vi at det er enkelte, men ikke dramatiske, forskjeller mellom fakultetene. Andelen kandidater i jobb som studerer ved siden av, er høyest ved Fakultet for naturvitenskap og teknologi og lavest ved Det juridiske fakultet. Kandidater som har tatt en fritt sammensatt bachelorgrad, skiller seg i denne sammenheng ut, ved at 43 prosent tar studier ved siden av jobben. Det er mest vanlig for bachelorgradkandidater å ta studier ved siden av jobben.

Figur 35: Studerer du på fulltid eller deltid? (N=278)

De aller fleste, 80 prosent, tar studier på deltid. En noe høyere andel av bachelorgradkandidatene studerer på fulltid, sammenlignet med mastergradkandidatene. Forskjellene mellom fakultetene er relativt moderate, men vi merker oss at kandidater med bakgrunn fra Fakultet for biovitenskap, fiskeri og økonomi er noe mer tilbøyelig til å studere på heltid – 33 prosent.

Figur 36: Hvilken type utdanning tar du? (N=278)

Over halvparten av disse kandidatene, 53 prosent, tar et årsstudium/enkeltemne eller annen videreutdanning, mens ytterligere 11 prosent tar et kortere kurs. For majoriteten av de studerende kandidatene betegner studiene seg dermed mer som faglig påfyll enn noe annet. En forholdsvis høy andel, 36 prosent, tar likevel en ny gradgivende utdanning ved siden av jobben. Det er primært bachelorgradkandidater som tar en slik utdanning (48 prosent), men også enkelte mastergradkandidater (18

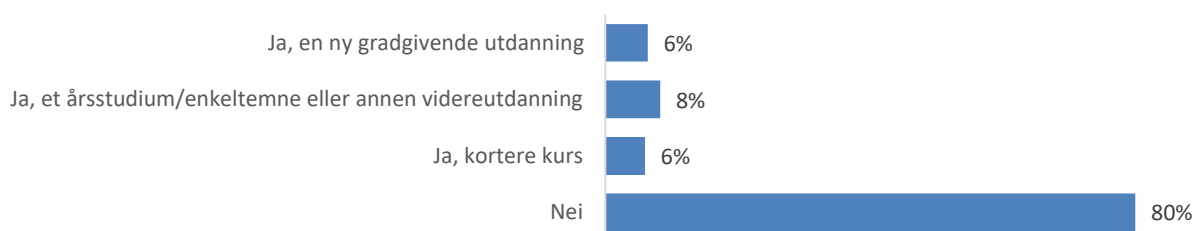
prosent). Det er mest vanlig å ta en ny gradgivende utdanning for kandidater med bakgrunn fra Fakultet for ingeniørvitenskap og teknologi (57 prosent) og Fakultet for naturvitenskap og teknologi (58 prosent), men også halvparten av kandidatene fra Fakultet for biovitenskap, fiskeri og økonomi studerer mot en ny grad. Ingen ved Det juridiske fakultet oppgir at de tar en ny gradgivende utdanning.

Videre studier etter fullført grad

Videre retter vi søkelyset mot kandidater som har tatt videre studier etter å fullført grad ved UiT i 2018 eller 2019. Denne seksjonen inkluderer *ikke* kandidater som for tiden studerer som hovedbeskjeftigelse eller ved siden av jobben. Kandidater i jobb som stipendiat/i utdanningsstilling/turnuskandidat/lege i spesialisering er også holdt utenfor. Vi gjør oppmerksom på at vi i spørsmålsformuleringen ikke spesifiserer at det må være snakk om en fullført grad eller utdanning. Dette betyr at kandidatene kan forstå spørsmålet som å gjelde både påbegynte og fullførte utdanninger.

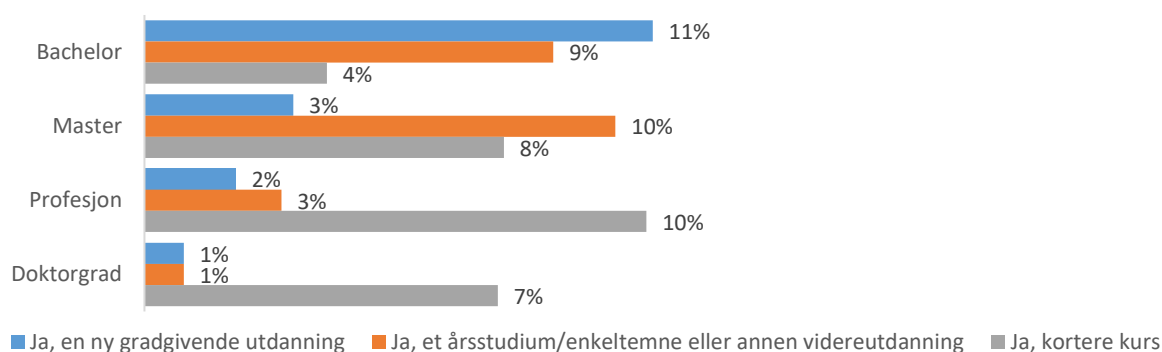
I alt svarer 20 prosent av de spurte at de har tatt videre utdanning, og 6 prosent har tatt en ny gradgivende utdanning. Det er noe mer vanlig å ta årsstudium, enkeltemner eller kortere kurs. Majoriteten av kandidatene, 80 prosent, har ikke tatt ytterligere utdanning.

Figur 37: Har du tatt videre utdanning etter [studieprogram fullført ved UiT]? (N=1867)

På dette spørsmålet var det mulig å krysse av for flere svaralternativ. 2 prosent av de som har tatt en form for utdanning, oppgir at de har tatt en kombinasjon av de tre utdanningsalternativene.

Figur 38: Har du tatt videre utdanning etter [studieprogram fullført ved UiT]? Fordelt på grad²⁷

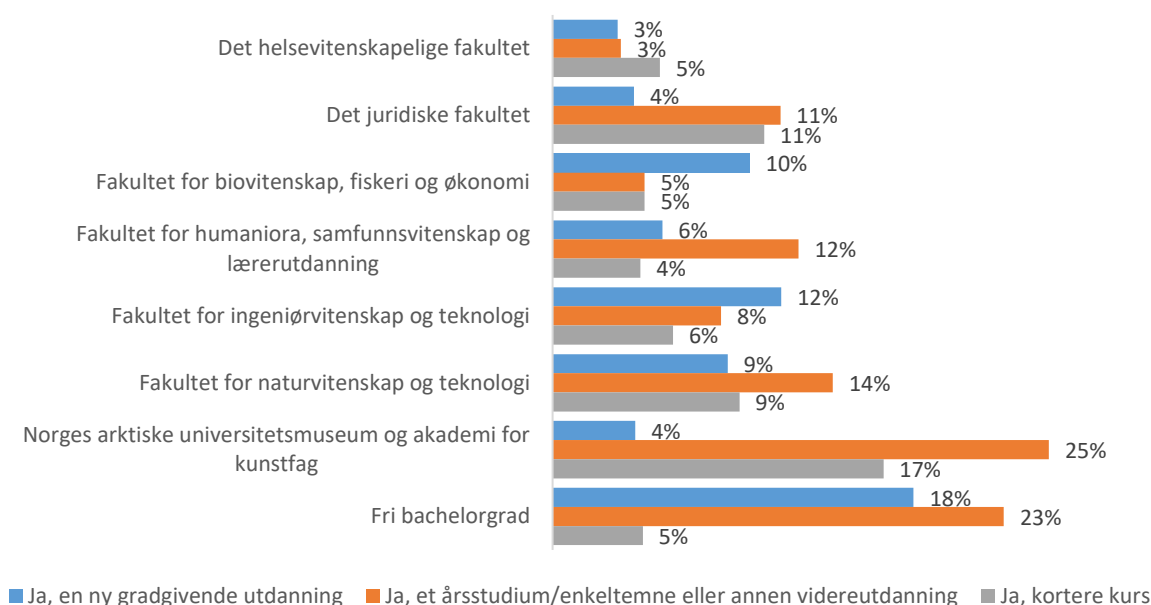

Som forventet er det en klar sammenheng mellom eksisterende utdanningsnivå og ønsket eller behovet for å ta ytterligere utdanning. I figuren over ser vi at det først og fremst er bachelorkandidater som har tatt en ny gradgivende utdanning, og fortrinnsvis vil dette være snakk om en mastergradsutdanning som bygger på eksisterende bachelorgrad. 11 prosent av de spurte bachelorkandidatene svarer at de har tatt ny

²⁷ N=867 (Bachelor), N=773 (Master), N=105 (Profesjon), N=122 (Doktorgrad).

gradgivende utdanning, noe som tilsvarer 7 prosent av *alle* bachelorkandidatene i vårt utvalg. Kortere kurs er mer vanlig blant kandidater med master, profesjon og doktorgrad, sammenlignet med bachelor, mens årsstudium og enkeltemner er mest vanlig blant kandidater med bachelor- og mastergrad.

Figur 39: Har du tatt videre utdanning etter [studieprogram fullført ved UiT]? Fordelt på fakultet

Når vi bryter spørsmålet ned på fakultetsnivå, ser vi at andelen som har tatt ny gradgivende utdanning, er høyest ved BFE-fakultetet, etterfulgt av IVT- og NT-fakultetet. Andelen er lavest ved Helsefak, HSL og Jurfak. Dette har naturligvis sammenheng med gradsnivået ved det enkelte fakultet, og mer generelt studieprogrammenes ulike innretninger.

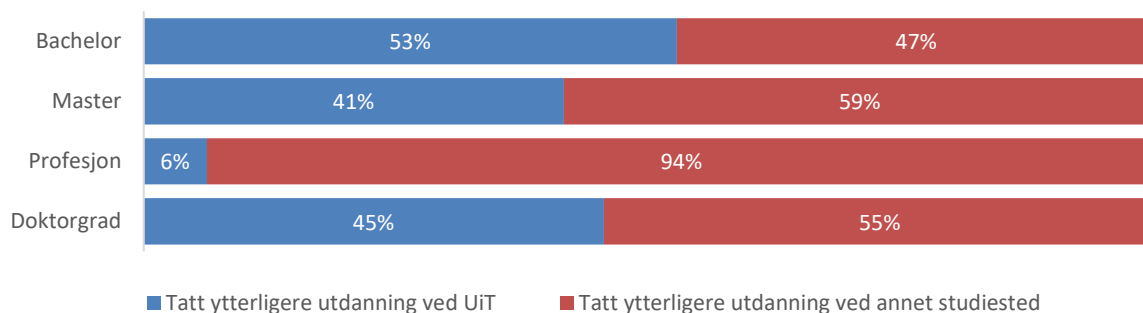
Kandidatene som svarte at de har tatt ytterligere utdanning, ble bedt om å skrive inn hva slags utdanning (emne/grad) dette er²⁸. Av de som oppgir at de har tatt en ny gradgivende utdanning og skrevet inn et svar, svarer rundt 80 prosent at de har tatt en mastergrad, 4 prosent PhD/doktorgrad, 4 prosent bachelorgrad og 1 prosent profesjon. Noen få av disse, særlig de som oppgir PhD/doktorgrad/profesjon, spesifiserer i svaret sitt at dette er snakk om et påbegynt utdanningsløp. De resterende har ikke spesifisert gradsnivået i svaret sitt.

Majoriteten av de som har tatt gradgivende utdanning, oppgir en utdanning innenfor samme fagfelt som tidligere, men det er naturligvis også noen som tar noe helt annet, innenfor et annet fagfelt.

De fleste av de forholdsvis få kandidatene ved Jurfak som har tatt en ny gradgivende utdanning, oppgir at de har tatt en LL.M.-grad (Master of Laws) som typisk er en ettårig mastergrad med spesialisering innenfor ulike juridiske fagfelt.

²⁸ De følgende analysene i denne seksjonen er basert på kategorisering av tekstdata, noe som innebærer andelen oppgitt er mer omtrentlige sammenlignet med andre analyser.

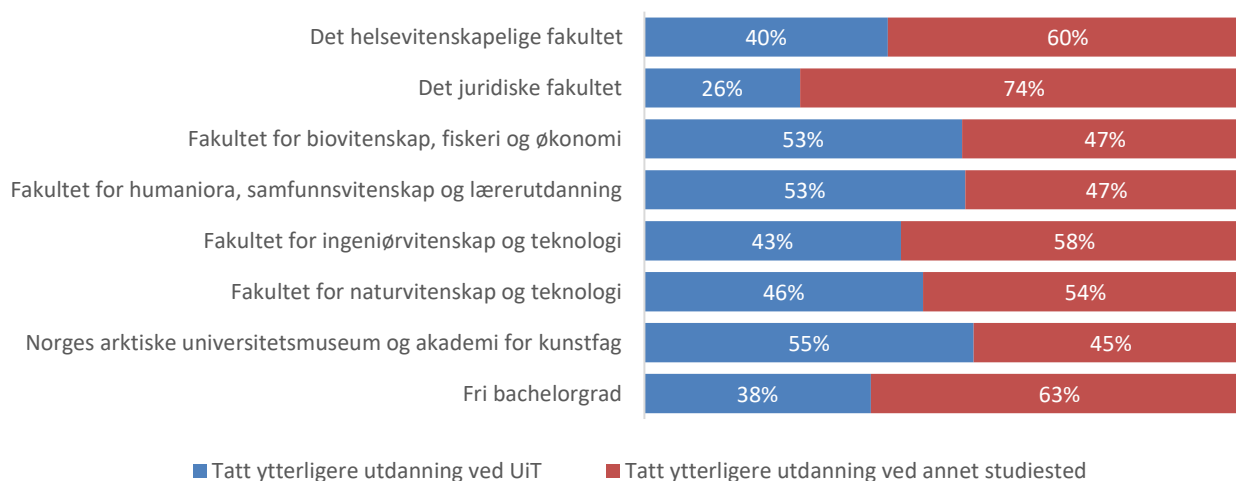
Figur 40: Hvilken utdanningsinstitusjon/studiested tok du videre utdanning ved? Fordelt på grad

Kandidatene ble til slutt bedt om å oppgi hvilken utdanningsinstitusjon/studiested de tok den videre utdanningen ved. Når vi ser alle typer utdanning under ett (gradgivende utdanning, årstudium, kurs), oppgir i alt 46 prosent at de har tatt denne utdannelsen ved UiT.

Figuren over viser hvor kandidatene har tatt den nye utdanningen, fordelt på gradsnivået på utdanningen de tok ved UiT i 2018 eller 2019. Vi ser at bachelorkandidater er noe mer tilbøyelig til å ta videre utdanning ved UiT, mens en litt større andel av masterkandidater har tatt dette ved et annet studiested. Som vi allerede har sett, har kandidater med doktorgrad i all hovedsak tatt kortere kurs, og nær halvparten valgte altså å ta denne utdanningen ved UiT. Den laveste andelen finner vi blant kandidater som har tatt profesjonsstudium, men merk at andelen for disse kandidatene, samt doktorgrad, omfatter forholdsvis få kandidater.

Figur 41: Hvilken utdanningsinstitusjon/studiested tok du videre utdanning ved? Fordelt på fakultet

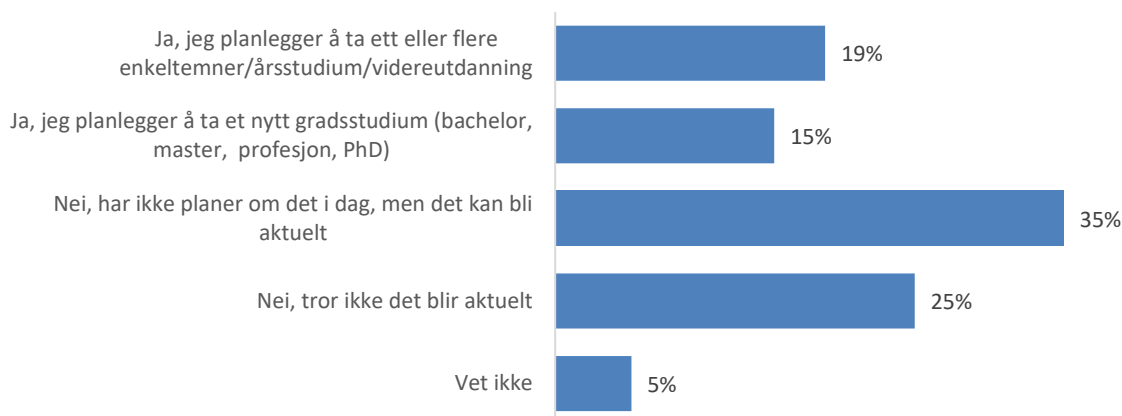

Når vi bryter svarene om studiested ned på fakultetsnivå, ser vi at andelen som har tatt videre studier ved UiT, er lavest ved Jurfak, med 26 prosent. Juristene oppgir som tidligere nevnt, spesialisering i juss (LLM), men også andre emner, som HR og ledelse. Andelen er høyest ved UMAK, BFE- og HSL-fakultetet. Ved BFE-fakultetet oppgir rundt halvparten å ha tatt en mastergrad innenfor samme fagfelt som bachelorgraden, mens kandidater med bakgrunn fra HSL-fakultetet i større grad har tatt årstudium, enkeltemner eller kortere kurs som et faglig supplement til den utdanningen de har fra før. Kandidatene ved UMAK har i noe større grad tatt årstudium, enkeltemner eller kortere kurs innenfor andre fagfelt.

Fremtidige studieønsker

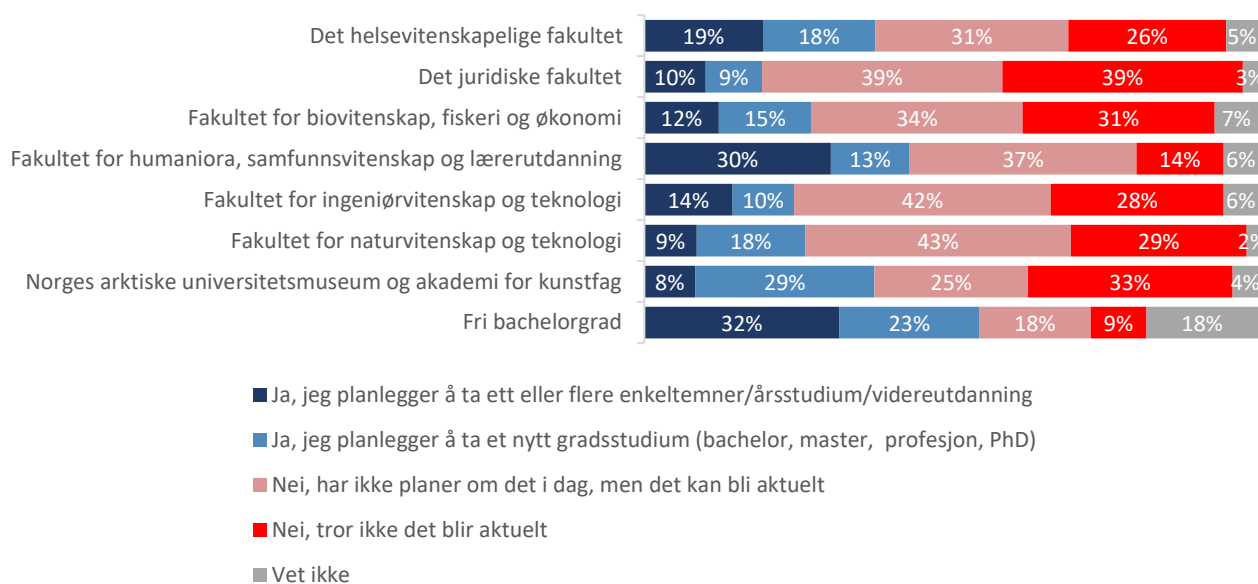
Avslutningsvis i dette kapittelet ser vi nærmere på kandidatenes fremtidige studieønsker. Spørsmål om dette ble stilt til alle kandidater *utenom* de som jobber som stipendiat/utdanningsstilling/turnuskandidat/lege i spesialisering, de som tar studier ved siden av jobben eller er student (som hovedbeskjeftigelse).

Figur 42: Planlegger du å studere videre i løpet av de neste par årene? (N=1964)

Kandidatene ble spurt om de har planer om å ta ytterligere studier i nærmeste fremtid. Til sammen svarer 34 prosent at de har konkrete planer om å ta ytterligere studier. 19 prosent planlegger å ta enkeltemner, årsstudium eller videreutdanning, mens 15 prosent planlegger et nytt gradsstudium. 35 prosent holder døren på gløtt og svarer at det kan bli aktuelt i fremtiden (selv om de ikke har planer om det i dag). 25 prosent tror ikke det vil bli aktuelt med ytterligere studier.

Figur 43: Planlegger du å studere videre i løpet av de neste par årene? Fordelt på fakultet

På fakultetsnivå er det kandidatene med bakgrunn fra Fakultet for humaniora, samfunnsvitenskap og lærerutdanning som i størst grad har konkrete planer om å ta ytterligere studier (43 prosent), og de fleste av disse planlegger årsstudier eller enkeltemner. Fra Helsefak og UMAC er det også høy andel som

planlegger videre studier, og fra UMAK er det flest som planlegger en ny gradgivende utdanning. Andelen som planlegger en videre utdanning, er lavest ved Det juridiske fakultet (19 prosent), noe som ikke er overraskende da alle kandidatene i utgangspunktet har en mastergrad eller doktorgrad.

Vi registrerer ellers at det er nokså store forskjeller i tilbøyelighet til å ta videre studier innad i fakultetene. Eksempelvis sier rundt halvparten av kandidatene ved Institutt for farmasi, Institutt for helse- og omsorgsfag og Institutt for vernepleie at de planlegger videre studier, mot kun 13 prosent ved Institutt for klinisk odontologi. Ved Fakultet for humaniora, samfunnsvitenskap og lærerutdanning svarer over halvparten av kandidater med bakgrunn fra Institutt for barnevern og sosialt arbeid og Institutt for reiseliv og nordlige studier at de har konkrete planer om videreutdanning. Ved Institutt for samfunnsvitenskap er det imidlertid kun 25 prosent som har de samme konkrete planene for videre studier.

Kapittel 5:

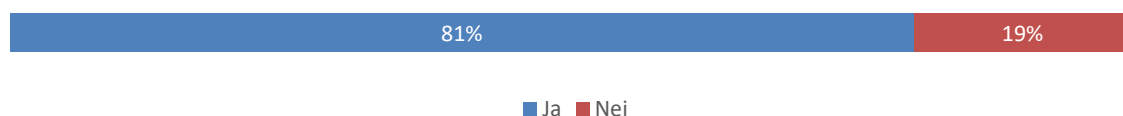
Kontakt med arbeidslivet og andre aktiviteter under studiene

I dette kapittelet tar vi for oss kandidatenes kontakt med arbeidslivet, deriblant arbeid, arbeidslivspraksis og andre aktiviteter ved siden av studiet, og i hvilken grad kandidatene ble informert om fremtidige karrieremuligheter etter studiene.

Arbeid ved siden av studiene

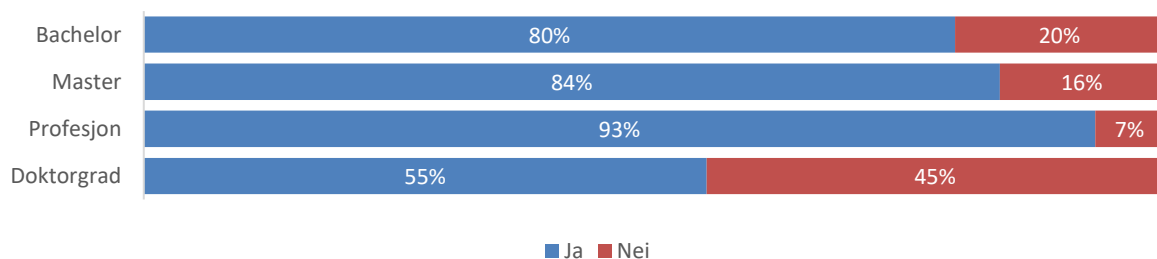
Å arbeide ved siden av studiene er utvilsomt en av de vanligste kontaktflatene ut mot arbeidslivet for studenter. I den europeiske studentundersøkelsen EUROSTUDENT finner man at 73 prosent av norske studenter mener at inntekter fra deltidsarbeid er nødvendig for å kunne finansiere studenttiden.²⁹ Utover å generere ekstra inntekter kan imidlertid lønnet arbeid i studietiden også ha en langsiktig merverdi. Undersøkelser på feltet viser at de som har hatt lønnet arbeid ved siden av studiene, har noe større sannsynlighet for å få jobb etter studiene, selv om jobben faglig sett var «irrelevant».³⁰

Figur 44: Arbeidet du ved siden av studiene mens du studerte ved UiT? (N=2263)

De aller fleste kandidatene, 81 prosent, arbeidet ved siden av studiene. Andelen er stabil fra år til år, og det er ingen reell endring fra kandidatundersøkelsen i 2019 eller 2017.

Figur 45: Arbeidet du ved siden av studiene mens du studerte ved UiT? Fordelt på gradsnivå

Når vi ser på andelen som arbeidet mens de studerte brutt ned på gradsnivå, merker vi oss to ting: For det første ser vi at hele 55 prosent av de som tok doktorgrad, arbeidet ved siden av studiene. Dette er høyt gitt at doktorgradskandidater i hovedsak er ansatt ved universitetet og allerede har en betydelig arbeidsbyrde.

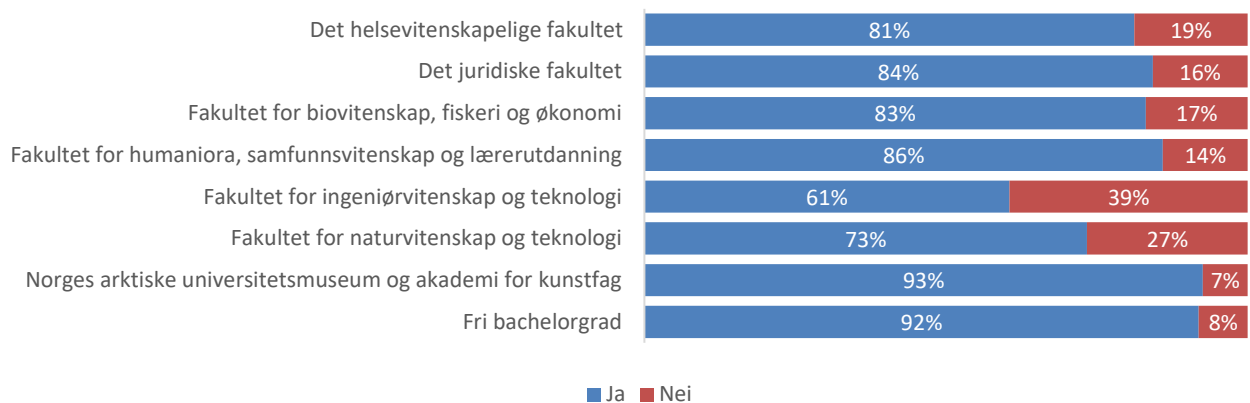
²⁹ EUROSTUDENT VI – Overview and selected findings (2018). Lenke:

https://www.eurostudent.eu/download_files/documents/EUROSTUDENT_VI_short_report.pdf [lastet ned 03.12.2020]

³⁰ Støren, L. A., Salvenes, K. V., Reymert, I., Arnesen, C. Å., & Wiers-Jenssen, J. (2016). Kandidatundersøkelsen 2015: I hvor stor grad er nyutdannede mastere berørt av nedgangskonjunktoren? NIFU-rapport: 2016:17.

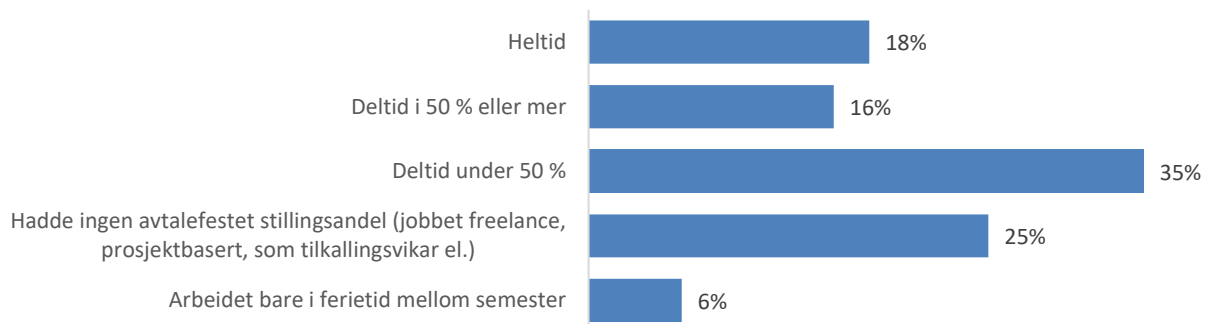
Vi antar at mange av kandidatene har tatt hele sitt studieløp ved UiT i betraktning, når de har avgitt et svar, og at tallet derfor er høyere enn om de hadde svart for doktorgradsløpet isolert sett. Det kan også tenkes at disse kandidatene betrakter pliktarbeid som en form for «arbeid ved siden av studiene». For det andre ser vi at andelen som arbeidet ved siden av studiet, er *lavest* for bachelorkandidater, med 80 prosent i arbeid, sammenlignet med 84 prosent for masterkandidater. Andelen profesjonsstudium-kandidater som oppgir at de arbeidet ved siden av studiene, er høy, med 93 prosent.

Figur 46: Arbeidet du ved siden av studiene mens du studerte ved UiT? Fordelt på fakultet

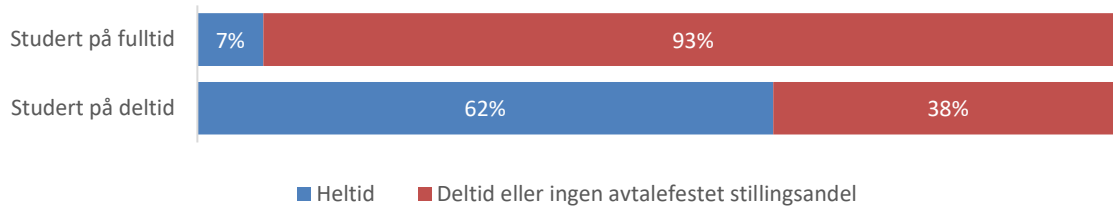
Blant fakultetene er andelenes forholdsvis like på tvers, med unntak for de to teknologi-fakultetene Fakultet for ingeniørvitenskap og teknologi og Fakultet for naturvitenskap og teknologi, hvor henholdsvis 61 og 71 prosent arbeidet ved siden av studiet.

Figur 47: Hvor mye arbeidet du ved siden av studiene? (N=1823)

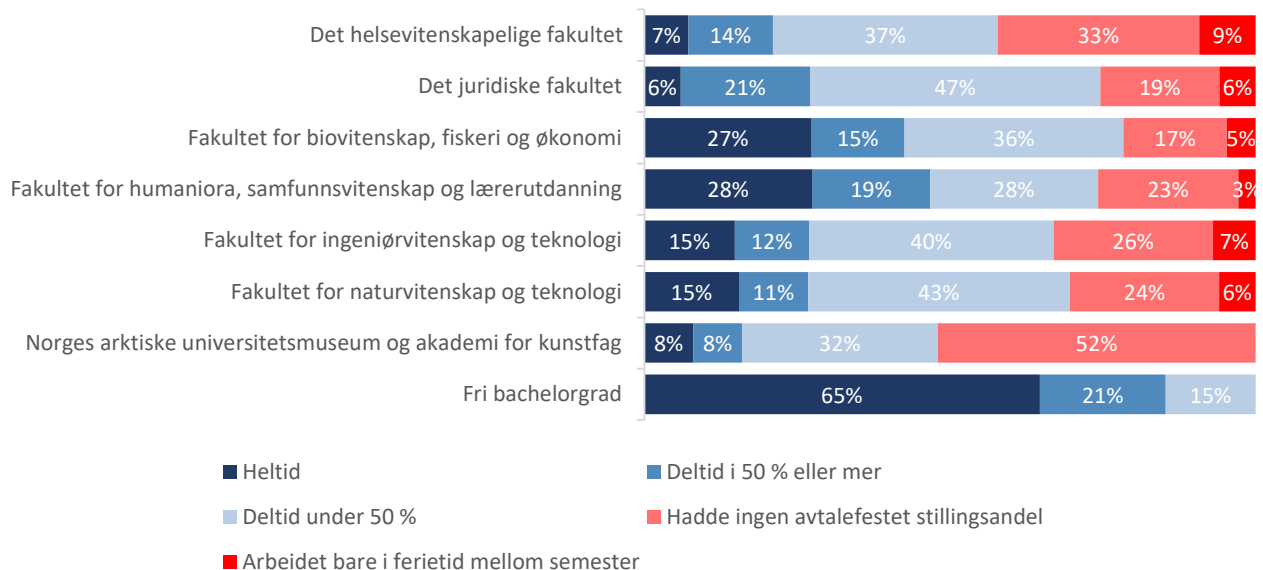
De fleste kandidatene som arbeidet ved siden av studiene, hadde en lav stillingsandel. 35 prosent hadde en stillingsandel under 50 prosent, og 25 prosent hadde ingen avtalefestet stillingsandel. 6 prosent arbeidet bare i ferietid mellom semester (sommerjobb). Samtidig er det et betydelig mindretall som arbeidet mye ved siden av studiene: 16 prosent hadde en stillingsandel større enn 50 prosent, mens hele 18 prosent jobbet heltid.

Figur 48: Hvor mye arbeidet du ved siden av studiene? Fordelt på fulltid- eller deltidsstudium (N=1470)

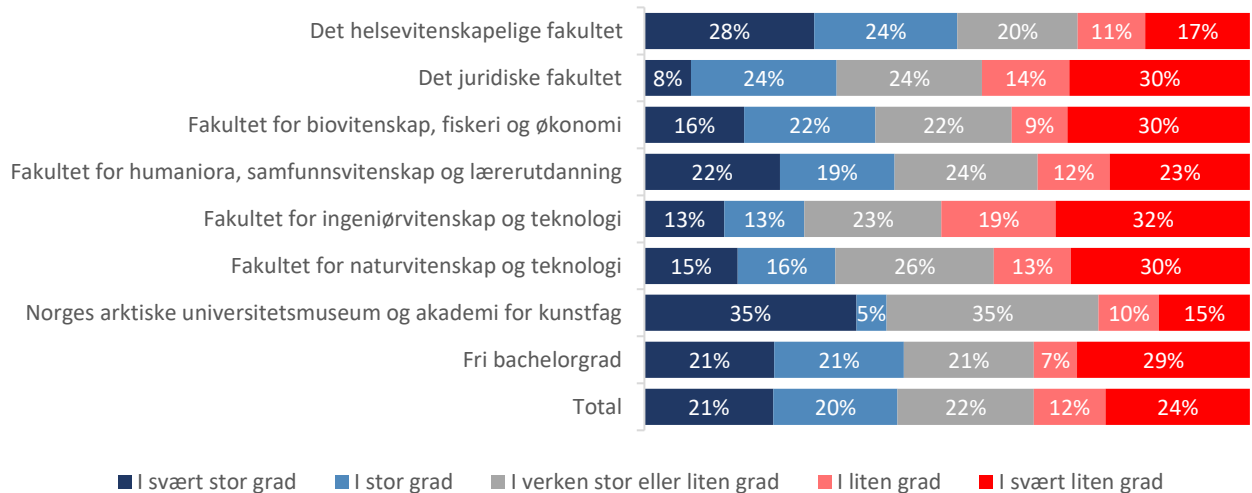
Når spørsmålet om stillingsandel brytes ned på om kandidatene tok graden ved UiT på fulltid eller deltid, ser vi tydelig at de som *studerte på deltid*, i langt større grad *arbeidet på heltid*, hele 62 prosent. Kun 7 prosent av de som studerte på fulltid, jobbet også på heltid, en kombinasjon som utvilsomt krever høy arbeidskapasitet og personlig drivkraft. I neste figur vil vi se at andelen som arbeidet mye ved siden av studiene, også varierer med kandidatenes fakultetstilhørighet.

Figur 49: Hvor mye arbeidet du ved siden av studiene? Fordelt på fakultet

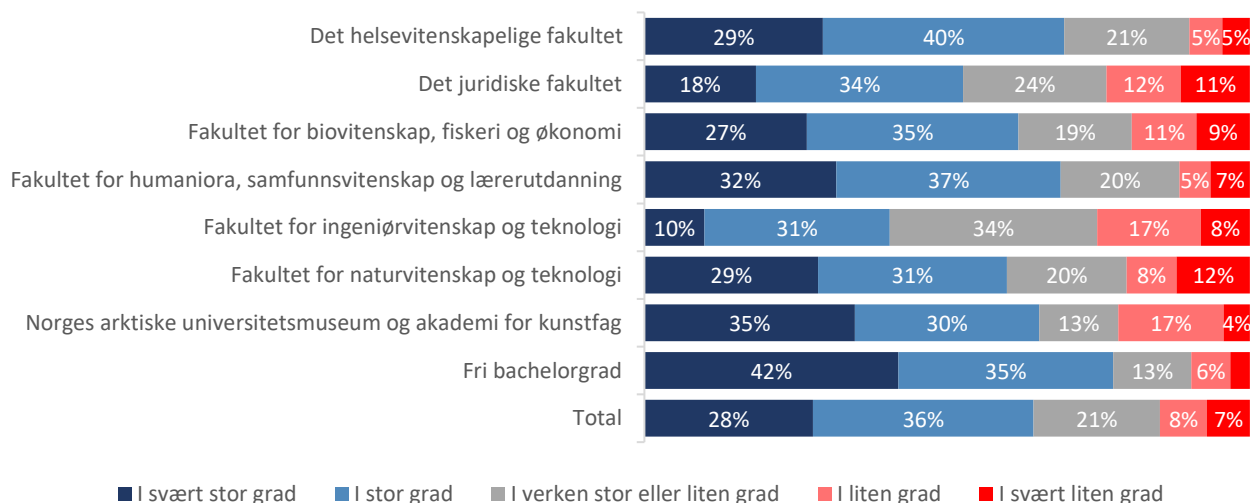
Blant fakultetene er andelen som jobber heltid, størst ved Fakultet for biovitenskap, fiskeri og økonomi og Fakultet for humaniora, samfunnsvitenskap og lærerutdanning, men her er det også flere som har tatt graden sin på deltid (ref. figur 2). Kandidater ved Norges arktiske universitetsmuseum og akademi for kunsthøgskolen jobbet i større grad *ad hoc* – 52 prosent arbeidet uten en avtalefestet stillingsandel. Kandidatene med fritt sammensatt bachelorgrad kommer her i en særstilling med en svært høy andel som arbeidet på heltid mens de studerte.

Figur 50: I hvilken grad bidro arbeid under studiene til at du fikk din første jobb? Fordelt på fakultet (N=1596)

Som vi allerede har vært inne på i starten av kapittelet, kan arbeid under studiene være en døråpner for videre muligheter på arbeidsmarkedet. 41 prosent av kandidatene svarer at jobben de hadde under studiene, i stor eller svært stor grad bidro til at de fikk sin første jobb. Arbeid under studiene ser ut til å være spesielt viktig for kandidater fra Det helsevitenskapelige fakultet, hvor 52 prosent mener at arbeidet i stor eller svært stor grad bidro til at de fikk jobb etter avsluttet utdanning. Realistene ved IVT-fak og NT-fak, som hadde den laveste andelen i jobb under studiene, er også de som i minst grad opplever slikt utbytte av å jobbe ved siden av studiene.

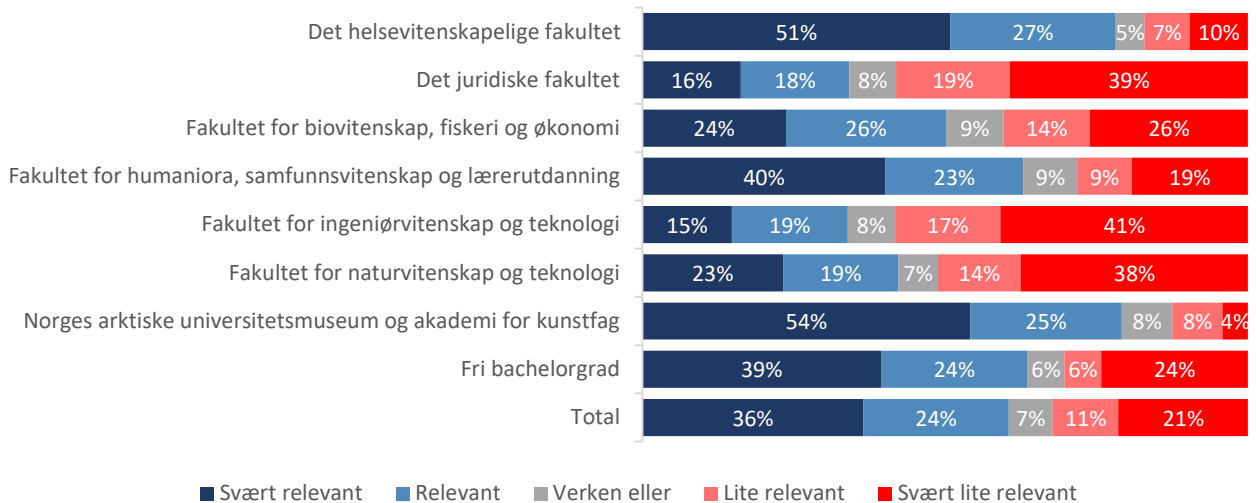
Figur 51: I hvilken grad mener du arbeid under studiene har vært nyttig for deg i arbeidshverdagen? Fordelt på fakultet (N=1727)

Kandidatene ble også spurt om arbeidserfaringen de fikk under studiene, har vært *nyttig i arbeidshverdagen* etter studietiden. 64 prosent av kandidatene mener arbeidserfaringen i stor eller svært stor grad har vært nyttig i arbeidshverdagen. Kandidater med bakgrunn fra Fakultet for ingeniørvitenskap

og teknologi har den laveste vurderingen på spørsmålet blant fakultetene – «kun» 41 prosent mente at arbeidet de hadde under studiene, har vært nyttig i arbeidshverdagen.

Figur 52: Hvor relevant for studiene var arbeidet du hadde ved siden av? Fordelt på fakultet (N=1814)

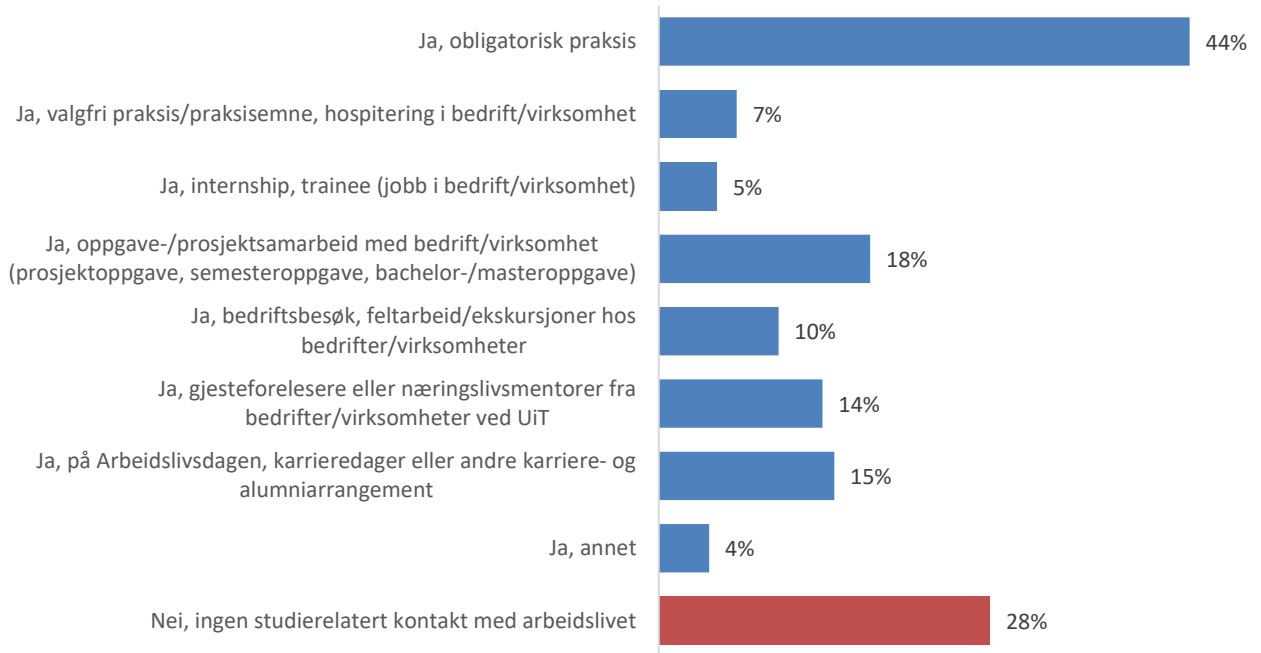
Majoriteten av kandidatene, totalt 60 prosent, vurderer arbeidet de hadde ved siden av studiene, som enten relevant eller svært relevant, mens 32 prosent mente arbeidet var lite eller svært lite relevant. Kandidater fra Helsefak og UMAK hadde de *mest* studierelevante jobbene, rundt 80 prosent oppgir at arbeidet var relevant eller svært relevant. Kandidatene ved Jurfak, IVT-fak og NT-fak hadde de *minst* relevante jobbene ved siden av studiet. Henholdsvis 34 ved de to førstnevnte og 42 prosent ved sistnevnte hadde relevante eller svært relevante jobber ved siden av studiene.

Vi finner også at det er en del variasjon med hensyn til studierelevante jobber innad i fakultetene. Som nevnt er andelen relevant arbeid generelt høy ved Helsefak, men betydelig lavere ved Institutt for klinisk odontologi, hvor totalt 39 prosent hadde relevant jobb. Ved HSL hadde en høy andel ved både Institutt for barnevern og sosialt arbeid og Institutt for lærerutdanning og pedagogikk relevant jobb (79 prosent), mens andelen var langt lavere ved Institutt for samfunnsvitenskap (43 prosent). Også ved NT-fakultetet ser vi store variasjoner. 65 prosent av kandidatene ved Institutt for informatikk hadde studierelevant jobb, mot henholdsvis 24 og 26 prosent ved Institutt for fysikk og teknologi og Institutt for geovitenskap. Vi antar at en viktig årsak til mye av forskjellene mellom de ulike instituttene ligger i hvor lett det er å anskaffe deltidsarbeid eller engasjement på avtalebasis innenfor ulike bransjer, samt hvor lett det er å kombinere disse jobbene med utdanningen man tar. Vi vil for eksempel anta at det er enklere å anskaffe og påta seg deltidsarbeid som lærer ved en skole, enn det er som byggteknikker innenfor bygg og anleggsbransjen.

Studierelatert kontakt med arbeidslivet

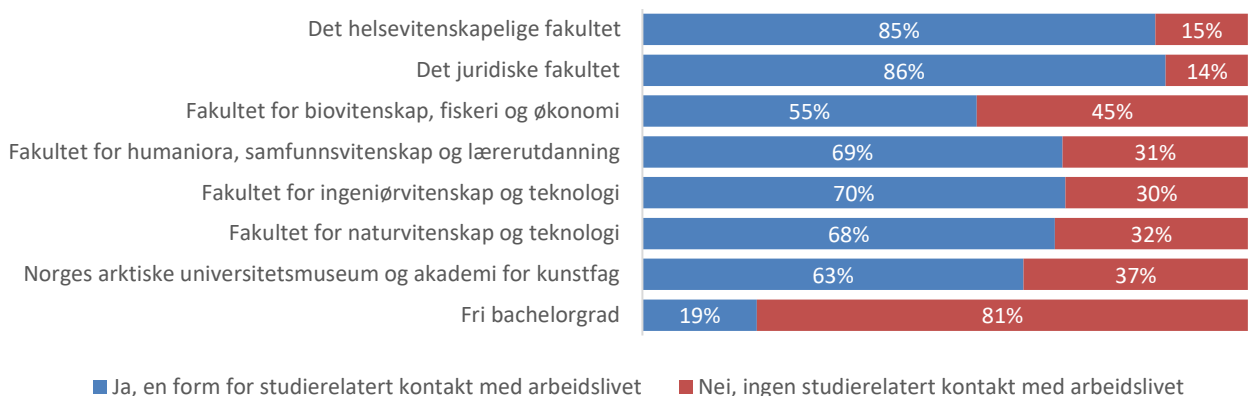
Dette kapittelet har til nå fokusert på kandidatenes erfaring med ordinært arbeid under studiene. Kandidatene ble imidlertid også spurt om de hadde en eller annen form for *studierelatert kontakt med arbeidslivet* i løpet av studietiden sin (figur 53). På dette spørsmålet hadde kandidaten mulighet til å krysse av for flere alternativer, og i årets undersøkelse var det listet flere former for utdanningssamarbeid enn i 2019.

Figur 53: Hadde du studierelatert kontakt med arbeidslivet i løpet av studietiden din ved UiT? (N=2255)

Hele 44 prosent av kandidatene svarte at de hadde obligatorisk praksis under studiene. 18 prosent hadde oppgavesamarbeid med en ekstern virksomhet/bedrift. Henholdsvis 14 og 15 prosent har også vært i kontakt med gjesteforelesere eller næringslivsmentorer fra bedrifter på campus, eller vært på et «karrieredag»- eller alumn-arrangement. Disse to alternativene var nye i årets undersøkelse og medførte altså at flere enn i 2019 kunne krysse av for utdanningssamarbeid. I alt hadde 72 prosent av kandidatene en form for studierelatert kontakt med arbeidslivet, mens 28 prosent ikke hadde noen kontakt³¹.

Figur 54: Hadde du studierelatert kontakt med arbeidslivet i løpet av studietiden din ved UiT? Fordelt på fakultet

³¹ I 2019 var tilsvarende andel som svarte «Nei, ingen studierelatert kontakt med arbeidslivet» 41 prosent. Reduksjonen må sees i sammenheng med svaralternativene knyttet til bedriftsbesøk/feltarbeid/ekskursjoner hos bedrifter, gjesteforeleser/næringslivsmentor og karrieredag/alumn, som er nye i årets undersøkelse.

I figur 54 er alle de ulike formene for studierelatert kontakt med arbeidslivet slått sammen under ett og fordelt på fakultetsnivå. Andelen som hadde en form for studierelatert kontakt med arbeidslivet, er desidert høyest ved Jurfak og Helsefak, hvor henholdsvis 86 og 85 prosent hadde slik kontakt under studietiden. BFE-fakultetet skiller seg ut med noe lavere grad av kontakt, 55 prosent.

Tabell 15: Hadde du studierelatert kontakt med arbeidslivet i løpet av studietiden din ved UiT? Fordelt på fakultet

	Helsefak	Jurfak	BFE-fak	HSL-fak	IVT-fak	NT-fak	UMAK	Fri bachelor
Ja, obligatorisk praksis	77 %	81 %	4 %	48 %	1 %	14 %	26 %	5 %
Ja, valgfri praksis/praksisemne, hospitering i bedrift/virksomhet	10 %	3 %	7 %	4 %	5 %	1 %	30 %	3 %
Ja, internship, trainee (jobb i bedrift/virksomhet)	1 %	27 %	4 %	3 %	6 %	10 %	0 %	3 %
Ja, oppgave-/prosjektsamarbeid med bedrift/virksomhet (prosjektoppgave, semesteroppgave, bachelor-/masteroppgave)	11 %	4 %	25 %	14 %	44 %	26 %	11 %	14 %
Ja, bedriftsbesøk, feltarbeid/ekskursjoner hos bedrifter/virksomheter	4 %	6 %	17 %	6 %	21 %	24 %	7 %	5 %
Ja, gjesteforelesere eller næringslivsmentorer fra bedrifter/virksomheter ved UiT	7 %	11 %	27 %	8 %	20 %	28 %	19 %	5 %
Ja, på Arbeidslivsdagen, karrieredager eller andre karriere- og alumniarrangement	5 %	39 %	25 %	7 %	29 %	25 %	4 %	5 %
Ja, annet	3 %	4 %	4 %	6 %	4 %	6 %	11 %	0 %
Nei, ingen studierelatert kontakt med arbeidslivet	15 %	14 %	45 %	31 %	30 %	32 %	37 %	81 %

Når vi bryter tallene ned på enkeltaktiviteter, ser vi tydelig at kandidater ved de ulike fakultetene driver med ulike aktiviteter. For det første ser vi at hele 77 og 81 prosent av kandidatene ved henholdsvis Helsefak og Jurfak hadde obligatorisk praksis. I tillegg til å gjennomføre praksis har også en relativt høy andel Jurfak-kandidater, 27 prosent, gjennomført et internship eller vært trainee ute i en ekstern virksomhet. Jurfak ved UiT skiller seg fra landets øvrige juridiske læresteder som det eneste som tilbyr praksis til alle jusstudentene.

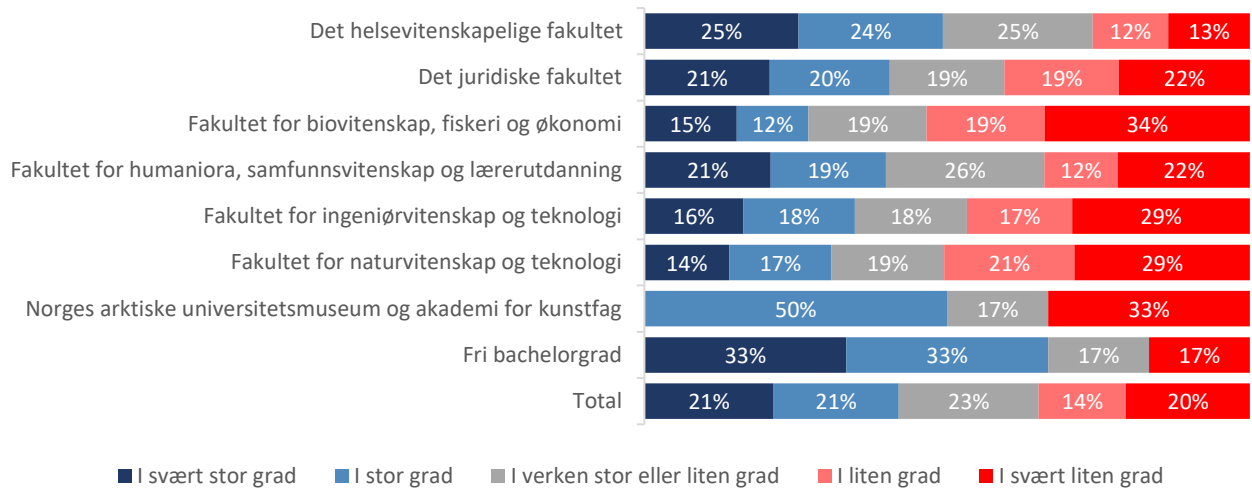
Nesten halvparten av HSL-kandidatene hadde også obligatorisk praksis, men her er det primært Institutt for lærerutdanning og pedagogikk og Institutt for barnevern og sosialt arbeid som drar snittet opp, med henholdsvis 82 og 67 prosent. Andelen er betydelig lavere ved øvrige institutt ved HSL, med 38 prosent ved Institutt for språk og kultur og 18 prosent ved Institutt for reiseliv og nordlige studier³². Ved de resterende tre instituttene ved HSL er andelen 7 prosent eller lavere.

Rundt en fjerdedel av UMAK-kandidatene hadde også obligatorisk praksis, og samtlige av de som krysset av for dette, tilhører Musikkonservatoriet hvor de pedagogiske utdanningene i musikk har obligatorisk praksis. Ved NT-fakultetet oppgir 14 prosent å ha hatt obligatorisk praksis, og andelen dras opp av blant annet Institutt for fysikk og teknologi hvor halvparten svarer at de har en slik praksis. Dette er ellers ikke så vanlig ved de øvrige fakultetene ved UiT.

³² Praksisandelen ved Institutt for språk og kultur trekkes opp ved at studier i medie- og dokumentasjonsvitenskap har obligatorisk praksis. Ved Institutt for reiseliv og nordlige studier er det på enkelte bachelorstudier obligatorisk med praksis eller innovasjonsoppgave i bedrift/virksomhet.

Oppgavesamarbeid med en ekstern virksomhet er spesielt vanlig for kandidater ved IVT-fakultet hvor 44 prosent av kandidatene oppgir å ha hatt et slikt samarbeid. En god andel av kandidatene ved BFE- og NT-fakultetet har også hatt oppgavesamarbeid, henholdsvis 25 og 26 prosent.

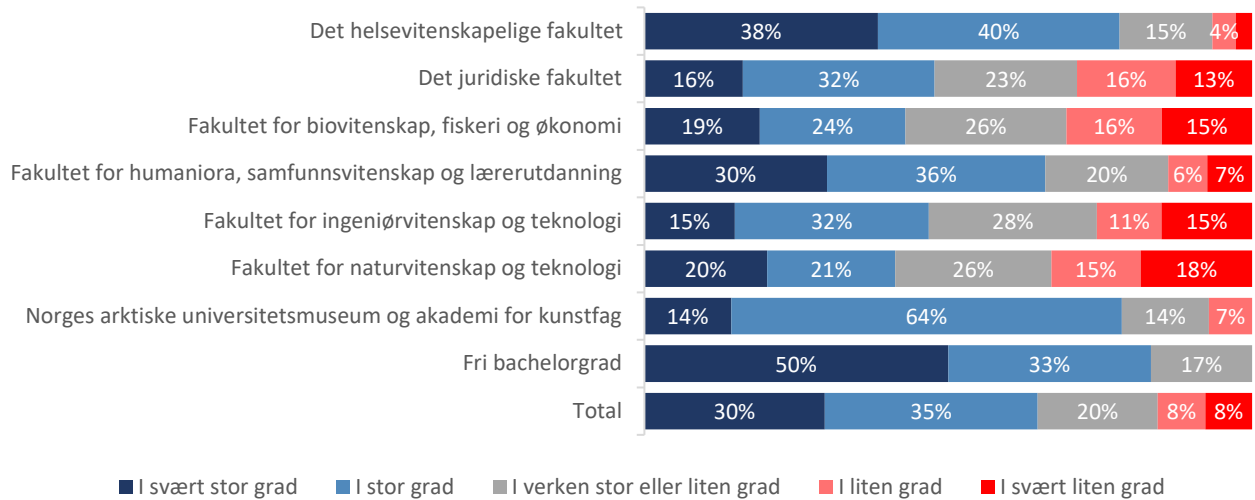
Figur 55: I hvilken grad mener du at den studierelaterte kontakten med arbeidslivet bidro til at du fikk din første jobb? Fordelt på fakultet (N=1345)

Kandidater som hadde hatt studierelatert kontakt med arbeidslivet, ble bedt om å anslå i hvor stor grad det bidro til at de fikk sin første jobb. 42 prosent av kandidatene mente at kontakten i stor eller svært stor grad bidro til at de fikk jobb. 34 prosent mente derimot at kontakten i verken liten eller svært liten grad bidro til at de fikk jobb. Totalt 49 prosent av kandidatene fra Helsefak mente kontakten i stor eller svært stor grad var bidragsytende til at de fikk sin første jobb.

Vi erkjenner at det er vesentlig forskjell mellom de ulike formene for studierelatert kontakt. Det er rimelig å anta at de mer forpliktende formene for kontakt, som praksis i bedrift/virksomhet, trolig gir et større utbytte i jobbsammenheng sammenlignet med kontaktformer med lavere terskel, som deltakelse på karriere- og alumni-arrangement.

Figur 56: I hvilken grad mener du at den studierelaterte kontakten med arbeidslivet har vært nyttig for deg i din arbeidshverdag? Fordelt på fakultet (N=1377)

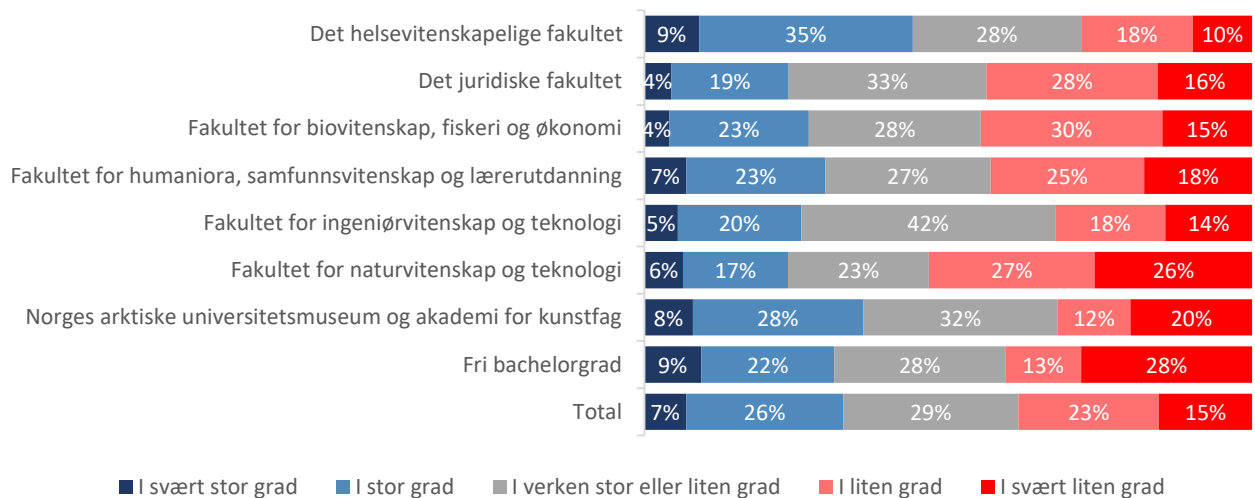

En klar majoritet av kandidatene som har hatt arbeidslivskontakt, totalt 65 prosent, mener at den studierelaterte kontakten har vært nyttig i arbeidshverdagen. Hele 78 prosent av kandidatene ved Helsefak og UMAK mener at denne i stor eller svært stor grad har vært nyttig. Også 66 prosent av kandidatene fra HSL-fak mener det samme. Kandidater ved øvrige fakultet mener i noe mindre grad at kontakten har vært nyttig i arbeidshverdagen.

Karriere etter studiene

Kandidatene ble også spurt om i hvilken grad de opplevde at karriererelaterte tema som studiets arbeidslivsrelevans og arbeidsmuligheter ble vektlagt i studiene

Figur 57: I hvilken grad mener du karriererelaterte tema som studiets arbeidslivsrelevans og arbeidsmuligheter ble vektlagt i studiene? Fordelt på fakultet (N=2077)

De fleste kandidatene opplevde ikke at dette ble vektlagt i særlig grad, i alt svarer 33 prosent av kandidatene at det i stor eller svært stor grad ble vektlagt, mens 38 prosent svarer at dette i liten eller svært liten grad ble vektlagt under studiene.

Kandidater ved Helsefak og UMAK mente i større grad at informasjon om studiets arbeidslivsrelevans og senere muligheter på arbeidsmarkedet ble vektlagt i studiene, sammenlignet med øvrige fakultet, men forskjellene på tvers av fakultet er ikke spesielt store.

Kapittel 6:

Rekruttering, arbeidssted og kompetansemobilitet

I dette kapittelet ser vi på rekruttering og arbeidslivsmobilitet fra et geografisk perspektiv, mer spesifikt hvor UiT rekrutterer kandidater fra, og hvor ferdigutdannede får seg jobb. Til slutt redegjør vi også for hvor mange kandidater som behersker det samiske språk, og hvem disse kandidatene er.

Kandidatenes hjemsted

Kandidatene ble spurt om hva som var deres hjemstedsfylke da de fullførte siste året av ungdomskolen, og her inkluderes også kandidater som for tiden ikke er i arbeid. I denne oversikten er fylker sør for Trøndelag slått sammen til større geografiske enheter.

Tabell 16: Hva var ditt hjemstedsfylke da du gikk siste år på ungdomsskolen? (N=2569)

	Andel	N
Finnmark	12 %	321
Troms	30 %	781
Nordland	18 %	458
Trøndelag	5 %	122
Vestland og Møre og Romsdal	4 %	114
Rogaland og Agder	3 %	82
Oslo, Viken, Telemark og Vestfold	13 %	329
Innlandet	2 %	61
Utlandet	12 %	301

I alt var 60 prosent av kandidatene hjemmehørende i Nord-Norge, og flesteparten av disse kandidatene kommer fra Troms. 27 prosent av kandidatene kommer fra øvrige deler av landet, og flest kommer fra Østlandsområdet (Oslo, Viken, Telemark og Vestfold). En relativt betydelig andel, 12 prosent, kommer fra utlandet.

Kandidater som svarte at de var hjemhørende i et fylke i Nord-Norge, ble bedt om å angi hvilken kommune de bodde i. Tabell 17 viser svarene fordelt på regionsrådsregion. Her gjengir vi både prosentvis andel innenfor Nord-Norge og andel totalt (når kandidater fra utlandet og andre deler av Norge inkluderes i prosenteringen).

Tabell 17: I hvilken kommune bodde du da du gikk siste året på ungdomsskolen? Fordelt på regionsrådregion (N=1539/2548)³³

	Andel innenfor Nord-Norge	Andel totalt	N
Øst-Finnmark	7 %	4 %	103
Avjuvarre	2 %	1 %	29
Vest-Finnmark	12 %	7 %	187
Nord-Troms	5 %	3 %	75
Tromsøregionen	27 %	16 %	410
Midt-Troms	10 %	6 %	150
Sør-Troms	9 %	5 %	137
Ofoten	6 %	3 %	85
Vesterålen	6 %	4 %	97
Lofoten	3 %	2 %	47
Bodø og Salten	8 %	5 %	123
Helgeland	6 %	4 %	96
Utlendet og Norge forøvrig	-	40 %	1009

Når vi ser på fordelingen innenfor Nord-Norge, svarer 27 prosent at de kommer fra Tromsøområdet, 12 prosent fra Vest-Finnmark og 10 prosent fra Midt-Troms. De største hjemkommunene i forhold til rekruttering til UiT er Tromsø, Harstad, Alta og Bodø kommune. Til sammen kommer 42 prosent av kandidatene fra Nord-Norge fra en av disse fire kommunene. Som det fremgår av tabellen, er det tydelig at UiT rekrutterer bredt innenfor de nordnorske fylkene.

Tabell 18: Hvor utenfor Norge bodde du da du gikk siste året på ungdomsskolen (eller tilsvarende)? (N=301)

	Andel	N
Norden utenfor Norge	12 %	35
Europa utenfor Norden	37 %	111
Utenfor Europa	51 %	155

Kandidatene som oppga at de bodde utenfor Norge, ble bedt om å spesifisere hvilken del av verden de kommer fra. Halvparten av de utenlandske kandidatene kommer fra et land utenfor Europa. 37 prosent kommer fra et europeisk land utenfor Norden, mens 12 prosent kommer fra et nordisk land.

Nåværende arbeidssted

Kandidatene som for tiden er i arbeid, ble spurt om hvilket fylke de arbeider i. Svarkategoriene kandidatene kunne velge mellom, representerte den nåværende fylkesstrukturen (etter regionreform), men vi behandler her Troms og Finnmark som to ulike regioner.

Tabell 19: Hvor arbeidet du pr. 15. januar 2021? (N=2143)

	Andel	N
Finnmark	11 %	244
Troms	44 %	949
Nordland	12 %	259
Trøndelag	5 %	100
Vestland og Møre og Romsdal	5 %	98
Rogaland og Agder	3 %	65
Oslo, Viken, Telemark og Vestfold	15 %	322
Innlandet	1 %	29
Utlendet	4 %	77

³³ 17 kandidater oppga hjemsted i Nord-Norge, uten å spesifisere region/kommune. Disse er blitt ekskludert fra denne analysen.

Majoriteten, 67 prosent, arbeider i Nord-Norge. De fleste av disse oppgir at de arbeider i Troms fylke. 29 prosent arbeider i øvrige deler av landet, der Oslo, Viken, Telemark og Vestfold utgjør den største andelen. 4 prosent arbeider i utlandet.

Sammenlignet med undersøkelsen fra 2017 er det en litt mindre andel som arbeider i Nordland, med en nedgang på rundt 2 prosentpoeng.

Tabell 20: I hvilken kommune? (N =1426/2129)

	Andel innenfor Nord-Norge	Andel totalt	N
Tromsø kommune	47 %	32 %	674
Harstad kommune	7 %	4 %	93
Alta kommune	6 %	4 %	81
Bodø kommune	4 %	3 %	56
Narvik kommune	4 %	3 %	56
Senja kommune	4 %	2 %	52
Hammerfest kommune	3 %	2 %	46
Rana kommune	2 %	1 %	29
Sør-Varanger kommune	2 %	1 %	28
Målselv kommune	2 %	1 %	27
Sortland kommune	1 %	1 %	21
Vadsø kommune	1 %	1 %	20
Andre kommuner i Nord-Norge	17 %	11 %	243
Utlandet og Norge forøvrig	-	33 %	703

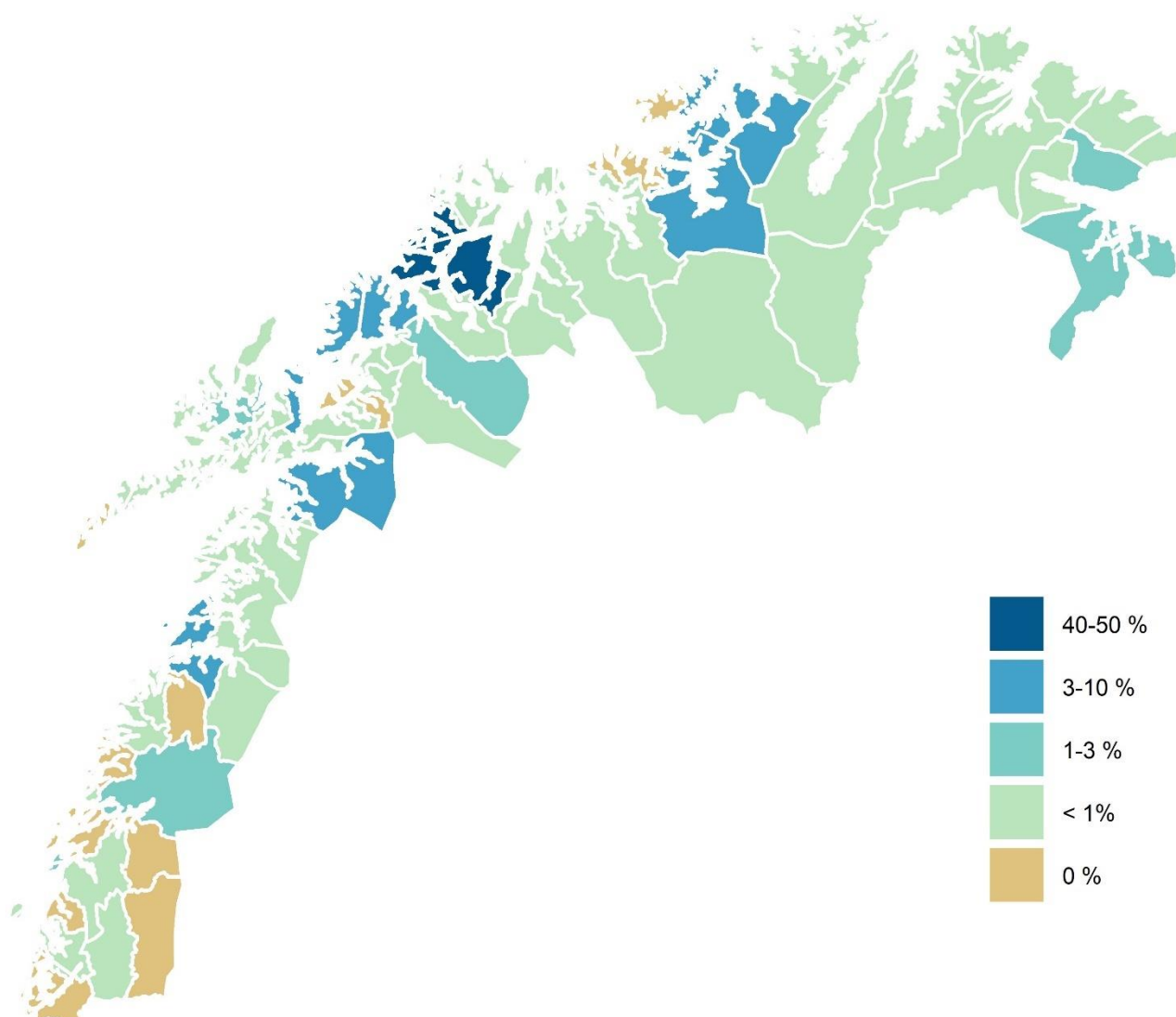
Kandidater som svarte at de arbeider i et fylke i Nord-Norge, ble bedt om å angi hvilken kommune de arbeider i. Nær halvparten av kandidatene som arbeider i Nord-Norge, arbeider i Tromsø kommune. På neste side ser vi et kart som viser denne fordelingen for hele landsdelen.

Tabell 21: Hvor utenfor Norge? (N=77)

	Andel	N
Norden utenfor Norge	22 %	17
Europa utenfor Norden	47 %	36
Utenfor Europa	31 %	24

Av de relativt få som arbeider utenfor Norges grenser, arbeider om lag halvparten i Europa utenfor Norden. 31 prosent har sitt arbeidssted utenfor Europa, mens 22 prosent jobber i Norden.

Figur 58: Kart over nåværende arbeidssted for kandidater i Nord-Norge³⁴

³⁴ Prosentueringen er gjort med utgangspunkt i kandidatene som arbeider i Nord-Norge.

Geografisk mobilitet

Tabell 22 under viser fordelingen av hjemsted før studier og arbeidssted nå, fordelt på fylkene i Nord-Norge og ellers fordelt på landsdel. Merk at vi i denne og påfølgende oversikter kun inkluderer de kandidatene som er i arbeid (og i permisjon fra jobb). *Hjemsted før studier* viser hvor UiT rekrutterer studenter fra, mens *Arbeidssted nå* viser hvor kandidatene i dag arbeider og bor. *Nettogevingst* viser således hvor stor andel ferdigutdannede (i prosentpoeng) hvert fylke eller landsdel har «vunnet» eller «tapt».

Tabell 22: Hjemsted før studier og arbeidssted nå, fordelt på fylke og landsdel³⁵

	Hjemsted før studier	Arbeidssted nå	Nettogevingst
Finnmark	13,2 %	11,4 %	-1,8 %
Troms	31,2 %	44,3 %	13,1 %
Nordland	18,7 %	12,1 %	-6,6 %
Trøndelag	4,5 %	4,7 %	0,1 %
Vestland og Møre og Romsdal	4,5 %	4,6 %	0,1 %
Rogaland og Agder	2,9 %	3,0 %	0,1 %
Oslo, Viken, Telemark og Vestfold	12,0 %	15,0 %	3,1 %
Innlandet	2,0 %	1,4 %	-0,6 %
Utlandet	11,1 %	3,6 %	-7,5 %

Om lag 63 prosent av kandidatene bodde i Nord-Norge før studier, mens rundt 68 prosent bor i Nord-Norge etter studier. Totalt sett har det dermed vært en nettotilflytning til Nord-Norge på ca. 5 prosentpoeng.

Vi ser tydelig at av alle regionene er det kun Troms og det større Østlandsområdet (Oslo, Viken, Telemark og Vestfold) som oppnår en nettogevingst av betydning, med henholdsvis 13,1 og 3,1 prosentpoeng. Regionene Trøndelag, Vestland og Møre og Romsdal og Rogaland og Agder opplever også en svært beskjeden nettogevingst. Det største nettotapet, på -6,5 prosentpoeng, kommer fra Nordland. Nettotapet for Finnmark er -1,8 prosentpoeng. Troms holder også på de ferdigutdannede fra utlandet – 41 prosent av de kandidatene som var hjemmehørende i et annet land enn Norge før studietiden, bor og arbeider nå i Troms.

Sammenlignet med 2019 finner vi at hovedtrekkene når det gjelder geografisk mobilitet i de nordnorske fylkene står ved lag. Nettotilflyttingen til Troms er noe større nå sammenlignet med forrige undersøkelse, med 9,2 prosentpoeng i 2019 mot 13,1 prosentpoeng i 2021. Nordland hadde et nettotap på 5,6 prosentpoeng i 2019 mot 6,6 prosentpoeng i 2021. Finnmark hadde 1,5 prosentpoeng nettogevingst i 2019, mot et nettotap på 1,8 prosentpoeng i 2021. Når vi sammenligner nettotilflyttingen for Oslo sin del, finner vi at den holder seg stabil rundt 6 prosentpoeng³⁶.

³⁵ I alt besvarte 2140 arbeidende kandidater spørsmålet om *Hjemsted før studier*, mens 2143 besvarte spørsmålet om *Arbeidssted nå*.

³⁶ Fylkesvis sammenligning, ikke regionalisert.

Tabell 23: Hjemsted før studier og arbeidssted nå, fordelt på regionsrådsregion³⁷

	Hjemsted før studier	Arbeidssted nå	Nettogevinst
Øst-Finnmark	4,3 %	3,6 %	-0,7 %
Avjuvarre	1,3 %	1,1 %	-0,2 %
Vest-Finnmark	7,6 %	6,8 %	-0,8 %
Nord-Troms	3,0 %	1,1 %	-1,9 %
Tromsøregionen	16,1 %	33,0 %	16,9 %
Midt-Troms	6,5 %	4,5 %	-2,0 %
Sør-Troms	5,6 %	5,1 %	-0,5 %
Ofoten	3,4 %	2,7 %	-0,7 %
Vesterålen	4,0 %	2,1 %	-1,9 %
Lofoten	1,9 %	1,0 %	-0,9 %
Bodø og Salten	5,0 %	3,5 %	-1,5 %
Helgeland	4,1 %	2,7 %	-1,4 %
Trøndelag	4,6 %	4,7 %	0,2 %
Vestland og Møre og Romsdal	4,5 %	4,6 %	0,1 %
Rogaland og Agder	2,9 %	3,1 %	0,1 %
Oslo, Viken, Telemark og Vestfold	12,1 %	15,2 %	3,2 %
Innlandet	2,0 %	1,4 %	-0,6 %
Utlandet	11,2 %	3,6 %	-7,5 %

I tabell 23 over ser vi på geografisk mobilitet innenfor regionsrådsregioner i Nord-Norge, samt øvrige landsdeler. Tabellen er således lik tabell 22, bortsett fra at det er en mer detaljert nedbrytning for de nordnorske fylkene.

Vi ser tydelig at kandidatene primært reiser til/forblir i Tromsøregionen etter studiene, med en nettogevinst på 16,9 prosentpoeng for regionen. Ettersom 16,1 prosent av kandidatene hadde hjemsted i Tromsøregionen før studietiden, betyr dette at andelen kandidater med tilholdssted her har mer enn fordoblet seg. I de øvrige regionene i Nord-Norge registrerer vi ingen andre nettogevinster. Midt-Troms og Nord-Troms, som er de nærmeste regionene til Tromsøregionen, har de største nettotapene i Nord-Norge med -2 prosentpoeng. 3,0 prosent av kandidatene bodde i Nord-Troms før de begynte å studere, men kun 1,1 prosent arbeider der nå. Denne regionen har med andre ord tapt to tredjedeler av kandidatene «sine». Også kandidater fra Vesterålen, Lofoten, Salten og Helgeland trekkes ut av hjemregionen og får arbeid i Tromsøområdet. Som tidligere nevnt er det utenfor Nord-Norge primært det større Østlandsområdet som tiltrekker seg UiT-kandidater.

Vi finner at det er en sammenheng mellom studiested og regionen hvor kandidatene får arbeid. 63 prosent av kandidatene som tok hoveddelen av sitt studieprogram ved campus i Tromsø, arbeider nå i Tromsøområdet. Vi ser tilsvarende effekt, om enn i noe mindre grad, i regionene som har de øvrige større studiestedene ved UiT. 45 prosent av de som tok utdanningen i Alta eller Hammerfest, arbeider nå i Vest-Finnmark, mens 30 prosent av de som tok utdanningen i Harstad eller Narvik, arbeider i Sør-Troms eller Ofoten.

De aller fleste av kandidatene som er hjemmehørende i Nordland, Troms eller Finnmark får seg arbeid i Nord-Norge etter avsluttet utdanning, til sammen 83,9 prosent. 16,1 prosent av disse kandidatene får seg arbeid utenfor Nord-Norge.

³⁷ N for Hjemsted før studier = 2123. N for Arbeidssted nå = 2117. Henholdsvis 17 og 26 kandidater oppga hjemsted eller arbeidssted i Nord-Norge, uten å spesifisere region/kommune. Disse er blitt ekskludert fra denne analysen.

Tabell 24: Har du per 15. januar 2021 arbeid på det geografiske stedet du ønsker? (N=2140)

	Andel	N
Ja	88 %	1880
Nei	12 %	260

De aller fleste kandidatene, 88 prosent, har fått jobb der de ønsket. De fleste som har flyttet, har med andre ord gjort det av eget ønske.

Fordelt på fakultet finner vi at 45 prosent av kandidatene ved UMAK ikke har fått jobb på ønsket sted. Andelene er også noe høyere ved IVT- og NT-fakultet, der 18-19 prosent ikke har fått jobb på det stedet de ønsket. Ellers er det små forskjeller mellom de ulike fakultetene.

Tabell 25: Hvor ønsker du helst å arbeide? (N=260)

	Andel	N
Finnmark	3 %	9
Troms	30 %	77
Nordland	14 %	36
Trøndelag	7 %	17
Vestland og Møre og Romsdal	5 %	14
Rogaland og Agder	3 %	9
Oslo, Viken, Telemark og Vestfold	27 %	69
Innlandet	2 %	4
Utlandet	10 %	25

Kandidatene som svarte at de ikke hadde fått jobb der de ønsket, ble bedt om å oppgi hvor de helst kunne tenke seg å arbeide. 30 prosent skulle helst arbeidet i Troms, mens 27 prosent ønsker seg til et sted i det større Østlandsområdet. 14 prosent ønsker seg til Nordland, mens 3 prosent ønsker seg til Finnmark.

Rundt 55 prosent av kandidatene som ønsker å arbeide et annet sted, kommer fra Nordland, Troms eller Finnmark, og flertallet blant de som kommer fra Nordland eller Troms, ønsker å returnere til sitt eget hjemfylke. De kandidatene som kommer fra Finnmark, er noe mer delt og er like tilbøyelig til å ville arbeide i Troms som i Finnmark. Rundt 30 prosent av kandidater som *ønsker å arbeide* i Oslo, Viken, Telemark og Vestfold, kommer fra Nord-Norge, og ytterligere 30 prosent er opprinnelig hjemmehørende i Østlandsregionen.

Kandidatene som ønsket seg å arbeide i Nord-Norge, ble bedt om å spesifisere hvilke region de helst kunne tenke seg å arbeide i. Rundt halvparten av kandidatene som ønsker å arbeide i Nord-Norge, oppgir Tromsø og omegn som sin ønskede arbeidsregion.

Tabell 26: Hva er viktigste årsak til at du ikke jobber på det geografiske stedet du ønsker? (N=260)

	Andel	N
Få relevante ledige jobber for min utdanningsbakgrunn	48 %	126
Ektefelle/samboers mulighet til jobb	9 %	23
Ektefelle/samboer tar utdanning	3 %	9
Familiesituasjon	7 %	19
Boligsituasjon/huspriser	4 %	11
Helsemessige årsaker	0 %	1
Venter på å overta bedrift/virksomhet	0 %	1
Venter på muligheter til å starte bedrift/virksomhet	2 %	4
Andre årsaker	25 %	66

Halvparten av kandidatene som ikke arbeider i sitt ønskede fylke eller region, oppgir at det er for få relevante ledige stillinger for deres utdanningsbakgrunn. Totalt 19 prosent oppgir årsaker relatert til ektefelle/samboers livssituasjon eller familiesituasjon generelt. 25 prosent oppgir «andre årsaker».

Samisk språk

Samtlige kandidater ble spurt om hvorvidt de behersker det samiske språket. De aller fleste, 92 prosent, har ingen ferdigheter eller forståelse av det samiske språket. Kun 2 prosent behersker samisk både muntlig og skriftlig, mens 6 prosent forstår noe når andre snakker samisk. Under 1 prosent behersker samisk muntlig. I alt oppgir 8 prosent av kandidatene å ha en eller annen form for forståelse av det samiske språket. Dette er omtrent som i 2019, da 7 prosent oppga å kunne skrive, snakke eller forstå noe samisk.

Tabell 27: Behersker du samisk språk? (N=2568)

	Andel	N
Ja, både skriftlig og muntlig	2 %	44
Ja, muntlig	0 %	6
Nei, men forstår noe når andre snakker samisk	6 %	151
Nei	92 %	2367

Av disse kandidatene er 90 prosent i jobb (eller i permisjon fra jobb). 82 prosent bor i Nord-Norge, med 40 prosent i Troms, 39 prosent i Finnmark og 3 prosent i Nordland. Brutt ned på regionrådsregioner finner vi at de fleste samisk-språklige kandidatene som bor i Nord-Norge, har sitt arbeidssted i Tromsøområdet (38 prosent), deretter Vest-Finnmark (20 prosent), Avjuvarre (15 prosent) og Øst-Finnmark (12 prosent).

Sammenlignet med den øvrige kandidatmassen er det en litt større andel som har tatt utdanningen sin ved Fakultet for humaniora, samfunnsvitenskap og lærerutdanning, sammenlignet med de øvrige kandidatene, men ellers er det få nevneverdige forskjeller.

Kapittel 7:

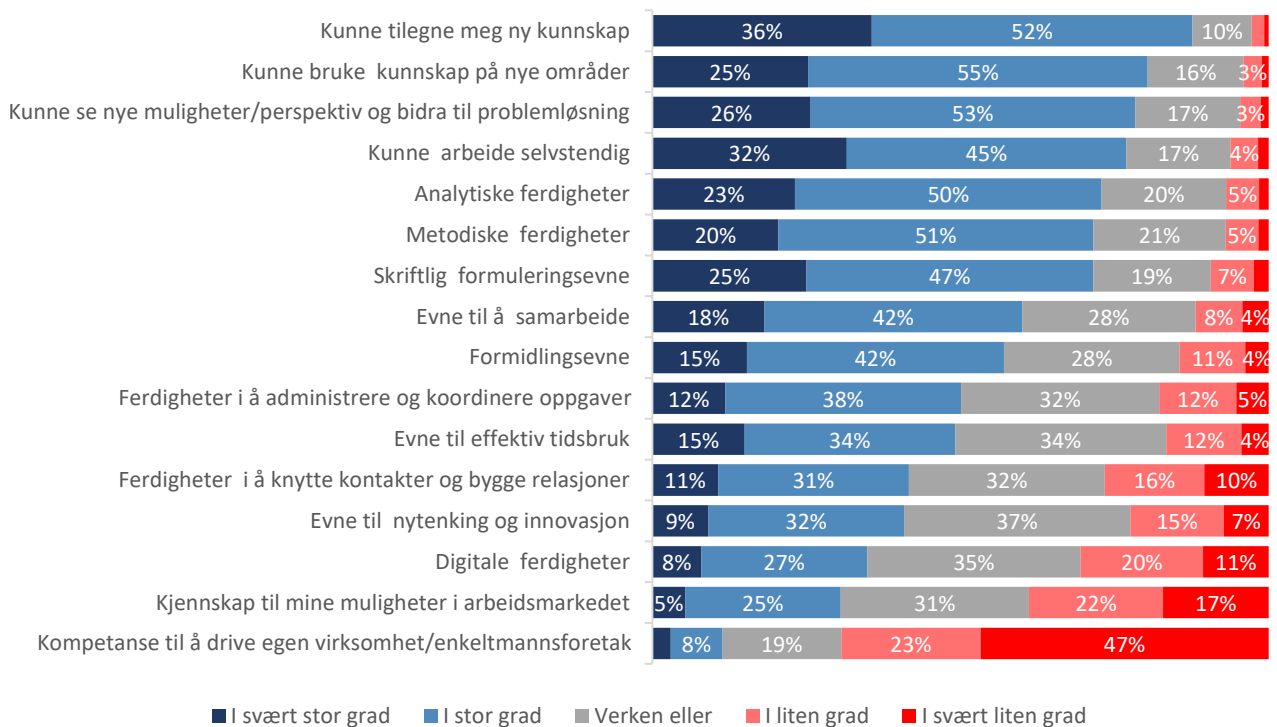
Vurderinger av studiene ved UiT, og fremtidig kontakt

I dette kapittelet tar vi for oss kandidatenes vurderinger av hvilke ferdigheter og kvalifikasjoner de har oppnådd gjennom studiet, og deres overordnede vurderinger av studiet. Til slutt blir kandidatene spurt om fremtidig kontakt med UiT.

Kvalifikasjoner og ferdigheter

Kandidatene ble bedt om å vurdere i hvilken grad studiene har gitt dem bestemte jobbrelaterte ferdigheter, og resultatet fremgår av figur 59 under.

Figur 59: I hvilken grad mener du at studiene ved UiT har gitt deg følgende kvalifikasjoner og ferdigheter? (N=2382)

De aller fleste oppgir at studiene har gitt dem evnen til å tilegne seg ny kunnskap, arbeide selvstendig, analytiske og metodiske ferdigheter og skriftlig formuleringssevne, m.m. En noe mindre andel oppgir at studiet har gitt dem evner til å samarbeide, bruke tiden effektivt og knytte kontakter og bygge relasjoner. Færre kandidater mener studiet har gitt dem evner for nyskapning og innovasjon, digitale ferdigheter og kjennskap til egne muligheter i arbeidslivet. Svært få mener studiet har gitt dem kompetanse til å drive egen virksomhet/enkeltpersonsforetak.

Kort oppsummert ser vi et mønster hvor de aller fleste kandidatene opplever at de har fått faglig kunnskap og evnen til å bruke og formidle dem, en noe mindre andel mener de har tilegnet seg mellommenneskelige egenskaper gjennom studiet, mens de færreste har fått evner til innovasjon og å skape sin egen virksomhet.

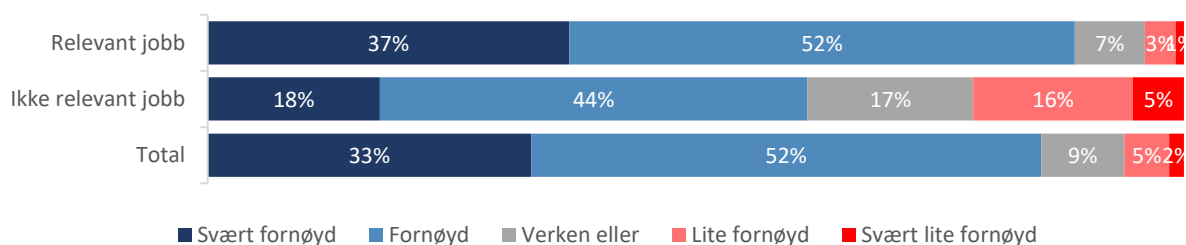
Vi merker oss at disse vurderingene er svært stabile over tid, og det er ingen nevneverdige forskjeller fra 2019-utgaven av rapporten.

I en rapport for NIFU svarer arbeidsgivere selv at de synes *generelle egenskaper* – som for eksempel samarbeids- og kommunikasjonsevner – er viktigere enn *spesifikke fagkunnskaper*. På toppen av ønskelisten for arbeidsgiveren er arbeidstakere som evner å tilegne seg ny kunnskap som er relevant for virksomheten, gode samarbeidsevner og evnen til å arbeide selvstendig³⁸. Som vi har sett, vurderer kandidatene jevnt over at de er noe flinkere til å arbeide selvstendig enn i samarbeid med andre. En utfordring for noen kandidater vil sann sett være å legge fra seg noe av den «individualistiske» tankegangen som gjerne gjør seg gjeldende under studiene, men som ikke nødvendigvis strekker til når man tar steget ut i arbeidslivet, og evnen til å samarbeide, kommunisere, og håndtere uenigheter blir viktigere.

Vurdering av studiet

De aller fleste kandidatene er fornøyd med utdannelsen de har tatt ved UiT. I alt svarer 85 prosent at de er fornøyd, og 33 prosent svarer at de er *svært fornøyd* med utdanningen de har tatt.

Figur 60: Alt i alt, hvor fornøyd er du med utdanningen du har tatt ved UiT? Fordelt på jobbrelevans (N=2504/1994)³⁹

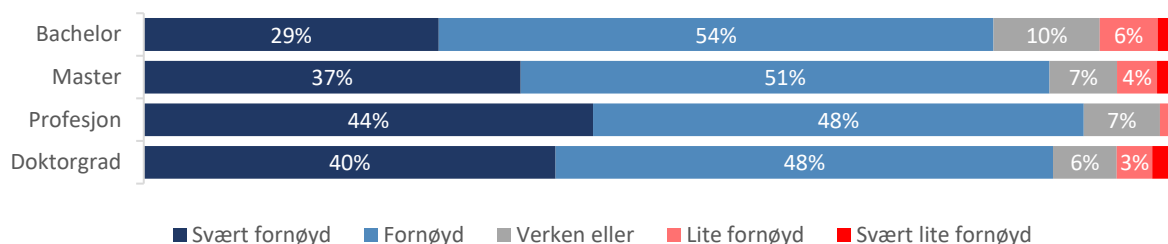
Fra tidligere vet vi at vurderingen kandidatene gir av studiet sitt, henger sammen med hvorvidt de lykkes i å få relevant arbeid etter avsluttet utdanning. Når vi skiller mellom de som har relevant jobb og de som ikke har det, ser vi at de med ikke-relevant jobb gir en noe lavere vurdering av utdanningen ved UiT. Godt over halvparten av disse kandidatene oppgir likevel at de er fornøyd med utdanningen de har tatt.

Sammenlignet med tidligere undersøkelser er kandidatene omtrent like fornøyd som i tidligere år. I 2019 var totalt 84 prosent fornøyd med utdanningen ved UiT, mot 82 prosent i 2017, 83 prosent i 2015 og 84 prosent i 2012.

³⁸ Støren, L.A., Reiling, R.B., Skjelbred, S.E., Ulvestad, M.E., Carlsten, T.C. and Olsen, D.S., 2019. Utdanning for arbeidslivet: Arbeidsgivers forventninger til og erfaringer med nyutdannede fra universiteter, høyskoler og fagskoler. NIFU Rapport 2019:3.

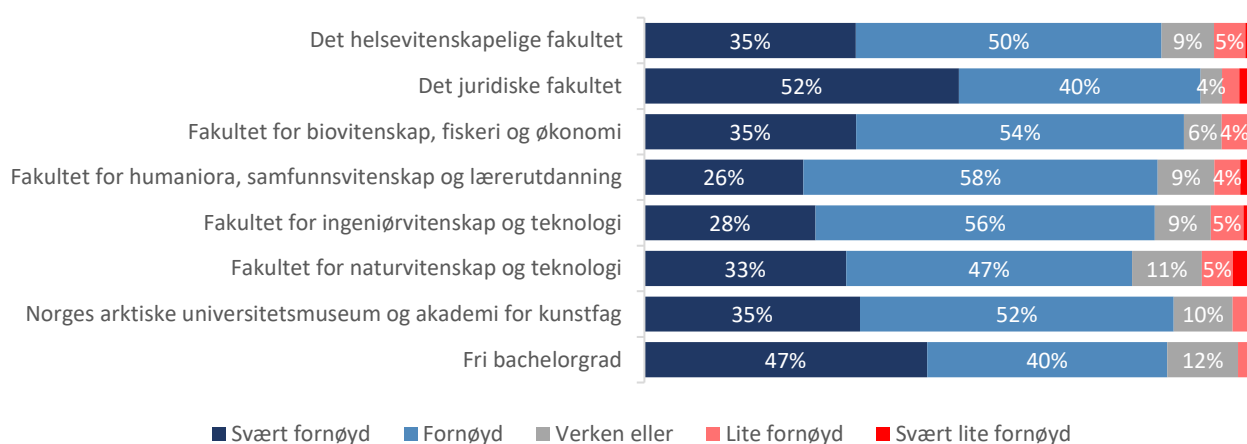
³⁹ I nedbrytningen mellom relevant og ikke-relevant jobb ekskluderer vi svar fra kandidater som svarte «Verken eller» på spørsmålet om jobbrelevans.

Figur 61: Alt i alt, hvor fornøyd er du med utdanningen du har tatt ved UiT? Fordelt på grad

Det er ikke spesielt store forskjeller mellom hvordan kandidater med ulike gradsnivå vurderer utdanningen de har tatt ved UiT. Vi ser imidlertid en tendens i retning av at kandidater med mastergrad og høyere er noe mer fornøyd med utdanningen sammenlignet med kandidater som har tatt en bachelor.

Figur 62: Alt i alt, hvor fornøyd er du med utdanningen du har tatt ved UiT? Fordelt på fakultet

Også når spørsmålet brytes ned på fakultetsnivå, ser vi at forskjellene er relativt beskjedne. Dersom man ser *fornøyd* og *svært fornøyd* under ett, ser vi at Jurfak-kandidater er de mest fornøyde, med 91 prosent, sammenlignet med 80 prosent ved NT-fakultetet. Også når vi kun ser på andelen som svarte *svært fornøyd*, er det Jurfak som avgir den høyeste vurderingen, med 52 prosent.

Det er en viss variasjon innenfor fakultetene, når vi ser på *fornøyd* og *svært fornøyd* under ett. Merk at vi her ikke trekker frem enkeltinstitutt med svært få kandidater. Ved Helsefak svarer 97 prosent av kandidatene ved Institutt for farmasi at de er fornøyd, sammenlignet med 77 prosent ved Institutt for helse- og omsorgsfag, samt Institutt for psykologi.

Ved HSL-fakultetet finner vi de mest fornøyde kandidatene ved Institutt for lærerutdanning og pedagogikk, samt Institutt for samfunnsvitenskap, som begge gir en totalvurdering på 87 prosent. Institutt for reiseliv og nordlige studier har en noe lavere vurdering, med totalt 79 prosent.

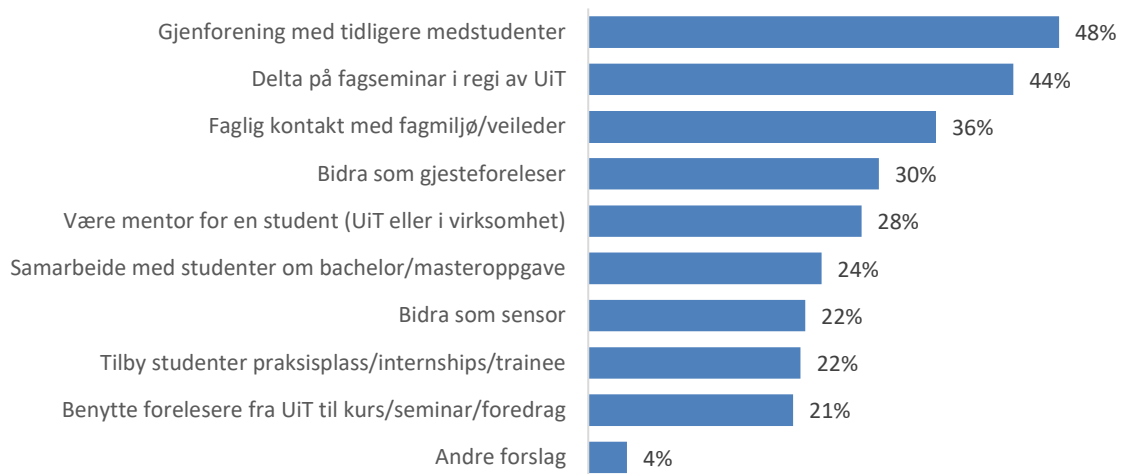
Forskjellene er størst ved IVT- og NT-fakultetet. Ved IVT-fakultetet svarer hele 97 prosent av kandidatene ved Institutt for datateknologi og beregningsorienterte ingeniørfag at de er fornøyd med utdanningen de har tatt. Institutt for automasjon og prosesseteknologi gir den laveste vurderingen, både innad i fakultet og på tvers av institutt ved øvrige fakultet. I alt svarer 71 prosent av disse kandidatene at de er fornøyd.

Ved NT-fakultetet finner vi de mest fornøyde kandidatene ved Institutt for informatikk, hvor hele 94 prosent er fornøyd, sammenlignet med 77-78 prosent ved Institutt for teknologi og sikkerhet og Institutt for fysikk og teknologi.

Kontakt med UiT

UiT er interessert i å opprettholde kontakten med tidligere studenter og involvere dem i aktiviteter knyttet til utdanningen av nye studenter, deriblant å bidra med faglig påfyll og gode råd. Kandidatene ble derfor bedt om å angi hvilke former for aktivitet eller kontakt som er mest aktuelt de neste par årene. Her kunne kandidatene krysse av for flere alternativer.

Figur 63: UiT Norges arktiske universitet ønsker å opprettholde kontakten med sine tidligere studenter. Hvilke av følgende former for aktivitet/kontakt er mest aktuelt for deg de neste par årene? (N=2514)

87 prosent av kandidatene krysset av én eller flere av de 9 foreslåtte aktivitetene. Nesten halvparten av kandidatene er interessert i gjenforening med tidligere studenter eller å delta på fagseminar i regi av UiT.

Appendiks

Tabell A: Fakulteter og institutter ved UiT

Fakultet	Institutt	Andel	N
Det helsevitenskapelige fakultet	Det helsevitenskapelige fakultet	7 %	185
	Idrettshøgskolen	1 %	27
	Institutt for farmasi	1 %	37
	Institutt for helse- og omsorgsfag	12 %	302
	Institutt for klinisk medisin	0 %	7
	Institutt for klinisk odontologi	2 %	45
	Institutt for medisinsk biologi	2 %	51
	Institutt for psykologi	4 %	92
	Institutt for samfunnsmedisin	1 %	15
	Institutt for vernepleie	3 %	66
Det juridiske fakultet	Det juridiske fakultet	6 %	148
Fakultet for biovitenskap, fiskeri og økonomi	Fakultet for biovitenskap, fiskeri og økonomi	1 %	20
	Handelshøgskolen i Tromsø	11 %	278
	Institutt for arktisk og marin biologi	2 %	47
	Norges fiskerihøgskole	3 %	90
Fakultet for humaniora, samfunnsvitenskap og lærerutdanning	Fakultet for humaniora, samfunnsvitenskap og lærerutdanning	2 %	55
	Institutt for arkeologi, historie, religionsvitenskap og teologi	1 %	26
	Institutt for barnevern og sosialt arbeid	4 %	109
	Institutt for filosofi og førstesemesterstudier	0 %	8
	Institutt for lærerutdanning og pedagogikk	8 %	205
	Institutt for reiseliv og nordlige studier	1 %	34
	Institutt for samfunnsvitenskap	4 %	115
	Institutt for språk og kultur	2 %	62
	Senter for samiske studier	1 %	13
Fakultet for ingeniørvitenskap og teknologi	Fakultet for ingeniørvitenskap og teknologi	0 %	1
	Institutt for automasjon og prosess teknologi	1 %	25
	Institutt for bygg, energi og materialteknologi	3 %	75
	Institutt for datateknologi og beregningsorienterte ingeniørfag	1 %	34
	Institutt for elektroteknologi	2 %	39
	Institutt for industriell teknologi	2 %	42
Fakultet for naturvitenskap og teknologi	Fakultet for naturvitenskap og teknologi	1 %	37
	Institutt for fysikk og teknologi	1 %	37
	Institutt for geovitenskap	2 %	46
	Institutt for informatikk	1 %	33
	Institutt for kjemi	0 %	4
	Institutt for matematikk og statistikk	0 %	6
	Institutt for teknologi og sikkerhet	4 %	104
Norges arktiske universitetsmuseum og akademi for kunsthøgskolen	Kunstakademiet	1 %	14
	Musikkonservatoriet	1 %	19
UiT Norges arktiske universitet	UiT Norges arktiske universitet	2 %	43
	Total	100 %	2596

Tabellen viser andelen og antallet kandidater ved hvert fakultet ved UiT som har svart på undersøkelsen. Kandidater med «fri bachelorgrad» står oppført nederst i tabellen under «UiT Norges arktiske universitet».

IDEAS2EVIDENCE
Bygger kunnskap